

1937 október 15

fontos dátum a védett gazdák számára — Eddig kérhetik a védettség visszaállítását és kiterjesztését

Budapest, július 24. Illetékes helyről nyomtatékosan felhívják a védett gazdák figyelmét arra, hogy a »Védett birtok egyes terheinek átalakításáról, illetőleg könyvadósság vállalással rendezése tárgyában« legutóbb kibocsátott s a hivatalos lapnak múlt vasárnap, július 18-i számában közzétett 5000/1937. M. E. sz. rendelet a védett gazdák szempontjából rendkívül fontos határidőket állapított meg, amelyeknek elmulasztása az érdekeltekre nézve súlyos hátrányt jár. Ezek a határidők a következők:

1. Azok, akiknek védettségét az előírt fizetések elmulasztása miatt törölték, 1937. évi okt. 15-ig kérhetik a védettség visszaállítását az illetékes kir. járásbírósnál, mint tkvi. hatóságnál.

2. Ha valamelyik védett gazdaadós olyan védettség alá vonható ingatlana is van, amely a védettségből annak idején kimaradt, vagy ha a védett gazdaadós a védetté nyilvánítás után, de a gazdátartozások rendezéséről szóló 10.000/1935. M. E. sz. rendelet közzétételé előtt, vagy 1935. okt. hó 12-ig öröklés útján vagy más úton védetté nem nyilvánított, de egyébként védettség alá vonható ingatlant szerzett, az ilyen ingatlanra nézve ugyanezen 1937. okt. hó 15-ig bármelyik érdekelt (tulajdonos, hitelvező, kincstár, adóstarsa, kezés) kérheti a védettség kiterjesztését.

3. A védettség visszaállítását kérheti az olyan gazdaadós is, akinek védettségét amiatt törölték, mert annak idején nem valamennyi ingatlanára nézve kérte a védetté nyilvánítást, vagy akinek a védettségét esetleg olyan követelés alapján törölték, amely nem esik védettséggel járó fizetési, vagy behajtási korlátozások alá. (Pl. köztartozás miatt, vagy 1932. március 31. után keletkezett tartozása alapján.) Az ilyen gazdaadós is 1937. évi okt. hó 15-ig terjeszti elő a védettség visszaállítás iránti kérelmét.

4. A teherrendezéshez szükséges adatokat az érdekelt gazdaadósok 1937. nov. hó 15-ig kötelesek bejelenteni a m. kir. adóhivatalok mellett működő illetékes helyi bizottságnál.

5. A teherrendezéshez szükséges adatokat az érdekelt hitelezők is kötelesek bejelenteni, még pedig ugyanezen ezévi nov. 15-ig.

6. A teherrendezésre vonatkozó

bejelentéseket az érdekeltek a m. kir. adóhivataloknál (helyi bizottságoknál) megtekinthetik és azokra 1938. január 31-ig észrevételeket tehetnek.

Illetékes helyről figyelmeztetik még az érdekelt gazdaadósokat arra, hogy a védettség hatályát, amely az eddigi rendelkezések szerint 1. évi okt. 31-ével megszűnt volna, a legutóbb kiadott rendelet 1938. évi okt. 31-ig meghosszabbította. A meghosszabbítást nem kell

külön kérni.

Végül figyelmeztetik a gazdaadósokat arra is, hogy a védettségi fizetéseket az alatt az idő alatt is teljesíteniük kell, amíg teherrendezési ügyüket jogerősen el nem intézik s ez alatt az idő alatt is kötelesek megújítási váltókat adni, mert különben a védettséggel járó összes kedvezményeket, tehát a teherrendezési kedvezményeket is elvesztik.

Jegyezze meg: **Keszler** műszerész mindenkinél olcsóbb.

Steyr, Waffnerad, Csepel stb. **kerékpárok** kedvező részletre, legolcsóbban. Nagy alkatrész raktár, legolcsóbb **javító műhely.**

Külső köpeny P 3.80-tól	Pedál . . . P 2.60
Tömlő . . . P 1.44	Csengő . . . P 1.38
Vím lánc . . P 2.80	Küllő . . . P 1.04

„Hamis elképzelések kormányozzák Európát”

Mussolini Európa nagy veszedelméről

Mussolini miniszterelnökne a Popolo d'Italia tegnapi számában nagyfontosságú cikke jelent meg.

Európa tehát el kell, hogy pusztuljon a hamis elképzelések gőzkamrájában. — veti fel az aggodalmas kérdést a drámai hangú cikk. Európát a háború óta hamis elképzelések, fikciók kormányozzák. Ilyen súlyosan hamis elképzelés volt például a háborús jóvátetelek kérdése. Adott pillanatban azt képzelték, hogy Németországnak meg kell fizetnie az ezer milliórdot kitévő esztagasági összeget. Míg ez az összeg lepadt a normális arányaira, addig a hamis elképzelés megmérgezte az európai légkört.

Ugyanakkor megszületett a szövetségesek közötti adósságok fikciója, holott mindenki tudja, hogy az európai kormányok képtelenek megfizetni ezeket az adósságokat.

A legnagyobb fikció azonban — írja Mussolini cikkében — az a rendszer és módszer, amit a Nemzetek Szövetsége jelent. Hamis elképzelés a Népszövetség egyetemessége, mert igen sok állam nem is tagja a Népszövetségnek és hamis elképzelés a tagállamok egyenlősége, mert azon, hogy Nagy Británianak és Libériának egyforma jogai vannak, csak nevetni lehet.

Jelenleg két hamis elképzelés még bonyolultabbá teszi a helyzetet. E két elképzelés, hogy nem ismerik el a visszavonhatatlan valóságát a keletafrikai hódítást s nem akarják elismerni hadviselő felnek Franco tábornok kormányát.

Egy nap azonban mindezeket a hamis elképzeléseket, kártyavarákat, felborítja a mindennél súlyosabb valóság.

Háromnapos gyászünnepe Ausztriában Dollfuss emlékére

Nagy ünnepélyességgel ünnepli meg Bécs és egész Ausztria a mártírbaltált halt Dollfuss halálának harmadik évfordulóját.

Az ünnepségek már tegnap este megkezdődtek s három napig fognak tartani. Szombat délelőtt a Szent István dombon gyászmise volt. A dóm környékét már korán reggel katonaság és milícia zárta el. Elsőnek jelent meg a kilenc órákor megérkező autósorport élén Miklós szövetségi elnök kocsija az osztrák államfővel, aki erre a napra megszakította nyaralását.

Rögtön utána következtek a kormány összes tagjai Schuschnigg kancellár vezérletével és a Bécsben akkreditált diplomáciai testület összes tagjaival.

A majdnem elviselhetetlen hőség ellenére is óriási tömeg gyűlt össze a dóm körül. Diszlovés és harangzugás közben folyt le a gyászmise.

x Zeneszó mellett evezhet a nagyerdő csónakázó tavon! — Olcsó sport és szórakozás.

Víg színház

Ma, vasárnap és hétfőn utoljára Adolt Wohlbrück legnagyobb filmje

Strogoff Mihály

Izgalmas orosz kémtörténet.

Rendkívüli társas utazás ma, vasárnap Hajduszoboszlóra.

I. utazás: Reggel 9.30-kor indul. Visszaindulás: Hajduszoboszlóról 14.30
II. utazás: Délután 3-kor indul. Visszaindulás: Hajduszoboszlóról este 9 órakor
(Közkívánatra esetleg éjjel 12 órakor.)

Menettérti jegy ára P 2.—, fürdőjeggyel együtt P 2.50

Az autóbussz a Menetjegyiroda előtt indul.

JEGYEK: Reggel 9-től 11-ig és délután indulás előtt kaphatók a Menetjegyirodában.

Számozott helyek!

— Aranyérmét és az ezzel járó beldugulás, végbélrepedés, kelés, terhes vizelési inger, májduzzadás, derékfájás, mellszorulás, szívdobogás s szédülési rohamok esetén a természetes Ferenc József keserűvizet használata csakhamar kellemes megkönnyebbülést eredményez. A belső bajok orvosi az igen enyhe hatású Ferenc József vizet gyakran mindennapi használatra, reggel és este egy-egy fél-pohárral mennyiségben rendelik. Az orvosok ajánlják.

Nekihajtott kerékpárjával a Piac uccán a villamosnak

Szerencsés kimenetelű összeütközés történt tegnap délután négy órakor az Arany Bika előtt kerékpáros és villamos között.

Gyurka László máv. kazánkovács, Diófa utca 16. szám alatti lakos kerékpárjával nekihajtott a Nagyerdő felé menő villamosnak. Az ütközés erejétől lezuhant kerékpárjáról s olyan súlyosan sebtett le, hogy esupán néhány zuzott sebtett szenvedett.

A mentők elsősegélyben részesítették s lakására szállították.

Vasárnap délután olesó helyárrakkal Ujházy Györgynek kedves és mulatságos vigjátékát, a „Csók a pusztán” ismétli meg a társulat.

Vasárnap este a fiatalon elhunyt kiváló vigjátékírónak, Szemes Bélának egyik legmulatságosabb darabja, „Gazdag lány” kerül színpadra, parádés előadásban. A darabon végigvonuló kacagató párjelenetek és helyzetkomikumok állandó derűtségben tartják a közönséget. Főszerepeket Orbán, Szegedi, Gáspár, Gálffy, v. Bányk, Homokay, Sorr és Zemplényi játsszák.

Hétfőn este olesó propaganda előadás keretében (ketten egy jeggyel) Barry Connors világhírű vigjátékát, a „Fruskát” hozza újból színpadra a Kamaraszínház. Kedden este Zilahi Lajos örökbecsű drámája, a „Hazajáró lélek” kerül színpadra. (.)

A színház utolsó heti műsora: Szerdán este: Erejttség. (Ketten egy jeggyel.)

Csütörtökön délután 5 órakor: Urilány. (Filléres helyárrak.) Csütörtök este: Tűzek. (Csak felnőtteknek.)

Péntek este: Egy pohár víz. (Ketten egy jeggyel.)

Szombaton este: Gerson du Malheureux. (Diszlovadás.)

Vasárnap délután: Timosa. (Olcsó helyárrakkal.)

Vasárnap este: Pajtás házasság.

Hétfőn este: Haláltánc. (Bucselőadás.)

Ingyenes fotofotofolyam

Az ingyenes fotofotofolyamra jelentkezettek és új résztvevők ma, vasárnap délelőtt találkoznak a nagyerdő Vigadó előtti villamos-megállóban. Tanítás több csoportban!

METEOR MOZI MŰSORA

Vasárnap: Annabellával: SPANYOL LE-GIÖE. Megelőzi: Híradó. Előadások: 3-5-7-9 órakor!

Arany Bika Debrecen - Vőlegényt agyonlőtték, esküvői ebéd elmarad

Tragikus véres esemény történt szombat délután Kispesten, melynek híre különböző debreceni vonatkozásainál fogva már az esti órákban elterjedt Debrecenben s foglalkoztatta az embereket.

Abonyi Rezső dr. kispesti ügyvéd pár hónappal ezelőtt jegyezte el Stern Ignác nagykovácsi dúsgazdag fakereskedő leányát, Stern Magdát.

Ugy volt, hogy ma, vasárnap tartják esküvőjüket Debrecenben s az Arany Bikában le is foglaltak kilencven terítéses asztalt.

A Stern-család nagy előkészületeket tett az esküvőre. A meghívók szétpontok a rokonsághoz és más meghívottakhoz.

Az esküvői ebédet is megrendelték a Piac uca 66. szám alatti Klein étkezdében. Klein étkezdés pincérekét fogadott fel a nagy lakodalmi ebéd kiszolgálására s már minden intézkedés meg volt téve, amikor délután hat óra tájban befu-
tolt Klein étkezdéshez és az Arany Bika igazgatóságához Stern Ignác távirata.

A táviratban csak ennyi állt:

Esküvői ebéd vőlegényt ért szerencsétlenség miatt elmarad. Stern.

A szerencsétlenség, mint a továbbiakban kiderült véres gyilkosság volt, melynek Abonyi Rezső dr. a vőlegény áldozatul esett tragikus módon, éppen az esküvője előtti napon.

Szombat délután félháromkor az Üllői út és Petőfi u. sarkán álló gépkocsijában ült Abonyi Rezső dr. ügyvéd. Odament hozzá Tarr Lajos 70 éves háztulajdonos, volt gépkocsivezető, aki ügyfele volt az ügyvédnek. Rövid szökváltás után Tarr Lajos pisztolyt rántott s belelőtt az ügyvédbe. A golyó a bal felső karon hatolt át az ügyvéd mellkasába. Abonyi Rezső dr. kiugrott a gépkocsiból s betámaszkodott a legközelebbi üzletbe, hol be akarták kötni sebé, de közben meghalt. Tarr Lajost Pruha Károly hentes, valamint Fésis György lefogták. Kiesavartak kezéből a pisztolyt s a rendőri készlettel megérkezéig megvédték a járőrelők haragjától, akik agyon akarták verni.

Állítólag Tarr Lajos és Abonyi Rezső ügyvéd között anyagi természetű differenciák voltak. Tarr Lajos az ügyvédet okolta vagyonának elvesztéséért és kiszámított kegyetlenséggel az esküvője előtti napon állt rajt véres bosszút.

A tragikus eset ügyében a budapesti rendőrség megindította az eljárást s már a vasárnap délután napon sor kerül Tarr Lajos kihallgatására.

Az esküvői ebédhez már minden előkészületet megtettek. Rengeteg baromfit levágtak s jégre tettek, a tortákat, süteményeket elkészítették. Kilencven személy részére készített dús ebéd maradt a véres gyilkosság következtében gazdátlanul.

Az Arany Bika portájára még a vasárnapra virradó éjszaka folyamán is szinte ötpercenként futottak be gratuláló táviratok, melyben távollévő rokonok és ismerősök.

Luxus kivitelű, olcsó
4 és 6 személyes áramvonalas

Béroutok

megrendelhetők bármikor bárhova külföldre is, Opel, Balilla, Buick stb. Telefon 24-28, Ferenc József 41.

sők, akik nem értesültek a borzalmas tragédiáról, sok szerencsét kívántak a fiatal párnak. A fiatal ügyvéd dermedt holtteste véresen fekszik a fővárosi körbonetani intézetben s vasárnap pontosan a

házassági szertartás órájára megjelennek azok a távoli meghívottak, akik még mit sem sejtjenek a véres tragédiáról, mely házasságkötése előtt fél nappal küldte el az élők sorából a kispesti ügyvédet.

Bel és kültöldi Női és férfi **Kerékpárok**
Jók - olcsón nagy választékban
Soltész-nál
Kálvin-tér 2 szám.

A nankingi kormány nem tudott a Japán-Északina megállapodásról Japán újra támad

Beszámoltunk arról, hogy a megállapodás értelmében a kínai csapatok beszüntették a harcot és megkezdtek a visszavonulást. Egy sanghaji jelentés szerint most kiderült, hogy árulás történt, mert a nankingi kormány nem tudott a japánokkal kötött megállapodásról. A jelentés a következőket mondja:

Sanghaji, július 24. A nankingi központi kormányt, a sanghaji lapok jelentése szerint, a legnagyobb meglepetés erejével érte az a hír, hogy az északkínai tartományi kormány feje Szung Tsze-Juan tábornok már öt nappal ezelőtt, július 19-én titkos megállapodást kötött a japán katonai hatóságok megbízottjaival és kötelezte magát arra, hogy megszüntet Észak-Kínában minden japánellenes mozgalmat, az északkínai hadsereget pedig Peking mögé vonja vissza.

Az egyezmény létrejöttét öt napon át titokban tartották, mert nyilvánvaló volt, hogy a nankingi kormány semmiesetre sem hagyja jóvá ezt a megállapodást, amelyet

tudta és megkérdőzése nélkül kötött az északkínai kormány feje, aki pedig csak helyi hatóságnak számított és nincs feljogosítva államközi szerződések aláírására.

London, július 24. Pekingben a japán katonai hatóságok hivatalos közleményt adtak ki, amely szerint az északkínai helyzet újból súlyosbodott, miután a 37. hadosztály visszavonulása nagyon lassan folyik. Az Ewening Standard pekinig jelentése szerint Nicu ezredes, az északkínai japán katonai küldöttség vezetője jegyzéket nyújtott át Szung-Cse-Jian tábornoknak, a Hopej-Csahar politikai tanács elnökének, amely szerint Japán további figyelmességét nélkül megkezdte az ellenségeskedést, ha a 37. hadosztály nem vonul ki Pekingből. A figyelmesség szerint a japánok legfeljebb még egy egészen rövidlejáratu ultimátumot nyújtanak át, de esetleg ez az ultimátum el is marad és Japán azonnal megtámadja a 37. hadosztály eddig határozottan megjelölt 6000 főnyi csapatkülönítményét.

80.000 pengős örökségért egy félévig virágot árul egy pesti uriaszony

A budai kiskoresmák érdekes alakja lett az utóbbi időben Gensa Lusa elvált pesti uriaszony, Gensa Géza kolozsvári szobrászművész leánya. Az elvált uriaszony orvos akart lenni s dúsgazdag nagybátyját kérte meg, hogy segítse anyagilag a tanulását. A praktikus érzékű nagybácsi azt a kikötést tette, hogyha a fiatal uriasz-

zony félévig virágot árul a pesti utcákon s ezzel bebizonyítja komoly akaraterejét, 80.000 pengős vagyonát nevére iratja. Az uriaszony már két hónapja állja a próbát, az üz et is elég jól megy, csak arra panaszkodik, hogy vannak férfiak, akik szeretnek bizalmaskodni a virágárusnővel.

Csokonai Vitéz Mihály és Oláh Gábor darabját mutatja be a Magyar Komédia Kamaraszínház kétezredik előadásán

A Magyar Komédia Kamaraszínház, vitéz Bánky Róbert kitűnő stagione-együttese, mint a Debrecenben már megírta, Debrecenben ünnepli 2000-ik előadását. A kiváló művészegyüttes elsőrangú művész programot állított össze a szombati jubileumi elő-

adásra. Bemutatja Csokonai Vitéz Mihálynak »Gerson du Malheureux« vígjátékát s Debrecen jelenlegi legnagyobb költőjének, Oláh Gábornak »Három a tánc« című népies tárgyú verses drámáját.

Csokonai izes, magyaros humorral megírt, szokimondó darabját mellett Oláh Gábor remek költő nyelven írt, gyönyörű kis drámáját a legszebb művészetet vonultatja fel egy előadás keretében s igaz élményt nyújt a színházlátogató publikumnak. A vitéz Bánky Róbert művészi irányítása mellett Debrecenben s az egész országban szébbnél-szebb sikert elért kitiúni társulat ezzel az előadással hosszú időre maradó nyomot fog hagyni Debrecen kulturtörténetében, mikor egy estén megszólaltatja a színházlátogató közönség előtt Debrecen egykori és mai legnagyobb költőjét.

Jugoszlávia kormányválság előtt

London, július 24. (Havas). Belgrádból érkező hírek szerint az ortodox egyház szent szinodusa táviratot intézett a kormányzó herceghez, hogy a patriárkát választó tanácsulást ne hívják addig egybe, amíg Sztojadinovic nem nyújtotta be lemondását.

— Eltűnt ember a Mikepéres uton. Debreceni Mihály 47 éves Monostorpályi ut 56. szám alatt lakost tegnap este a Mikepéres uton egy gyorsan haladó szekérről leelőző rud elűtötte. Súlyos zúzott sérüléseket szenvedett mellkasán és testének több részén. A mentők a sebészeti klinikára szállították.

Időjárás

Hazánkban a hőmérséklet sok helyen a 30 fok fölé, a déli megyékben s az Alföld egy részén 31—32 fokig emelkedett. Kaposvárott 33 fok volt. Sopronban zivatar volt.

Prognózis: Elénk nyugati, észak nyugati szél, felhőatvonulások és több helyen, főleg délután zivatar. A meleg tovább tart.

A Korona **Festékaruház főüzletét**
Csapó-utca 22. alá helyezte át.
Fióküzletek:
Petőfitér 6. Szentanna 10-12.

— Számos női bajnál végtelen nagy megkönnyebbülést szerez reggel egygyomorra felpoháryi természetes Ferenc József keserűvín azáltal, hogy a belek tartalmát gyorsan felhígítja és akadálytalanul kiűrti, azonkívül pedig az emésztőszervek működését lényegesen előmozdítja. Az orvosok ajánlják.

ÁRVERÉSI HIRDETME NY

Debrecenben, 1937. évi március hó 27. napján elhalt ifj. dr. Magoss György hagyatékához tartozó házzibutorok, olajfestmények, dísz tárgyak, magyar, német, angol, francia szépirodalmi és tudományos könyvek, löfegyverek és férfi ruhaneműek a debreceni kir. Járásbíróság Pk. 26163—1937. sz. végzése alapján 1937. július hó 27. és 28-án nyilvános árverésen, kész pénz fizetés ellenében Debrecenben, Vilmos esásár körút 28. sz. alatt eladatnak.

Árverés kezdete mindkét napon délelőtt 9 és délután 4 órakor. Vétel illetéket, váltásig illetéket, tényüzési adót vevő fizeti.

Debrecen, 1937 július hó 16-án.

Tóth Imre s. k. leltárbiztos.

RENDET

kérünk a debreceni piacon. Régi ki vánása ez a fogyasztó közönségnek, amely sok kifogást emel a mai piaci állapotok ellen. A helyzet úgy áll, hogy általánosságban a fogyasztók megelégedettek a piaci árusok magatartásával. Ezek a kiskereskedők okos előrelátással bizonyos vevőkört szoktattak magukhoz s az ilyen kapcsolatok nem is csinálnak bajt soha. Kellemetlenségek, viták és veszekedések csak elvétve fordulnak elő, mert tény az is, hogy vannak kirívó — bár szörványos — esetek a debreceni piacokon. A hibák végső oka a laza ellenőrzés. A rendes állandó piaci árusok közé zugárusok kerülnek be, akiknek nem nagyon érdekük, hogy állandó vevőkörük legyen s bizony akárhányszor a leg-súlyosabb inzultusoknak vannak kitéve a jószándékú vevők, ha az árut olcsóbban kéri, vagy éppen azt merik megkockáztatni, hogy a minőség kiválóságát kétségbe vonják. Még a rendes iparigazolvány-nyal bíró árusok között is vannak hevesebb vérmérsékletűek, akik nem tűnnek el mást, mint hogy a vevő vásárol, hallgat és fizet.

Pedig a vevő jó kiszolgálása, a vele való előzékeny bánásmód első-sorban a piaci árusok érdeke. Akik től a háziasszony kellemes körülmények között, jól és lehetőleg olcsón vásárolt, azt az árust máskor is felkeresi. Aki azonban lármázik, sőt akárhányszor durván ka-romkodik, azt elkerülik.

A hatóságnak minden esetben sokkal nagyobb figyelmet kellene a debreceni piacokra szentelni, mint teszi. Most elég nagy a rendetlen-ség ott minden tekintetben. Olyan elemeket engednek a piacra, akiket maguk a piaci árusok sem lát-nak szívesen. Tenni azonban nem tudnak semmit, mert hiányzik a megfelelő törvényes rendelkezés. Fontos volna elsősorban az állandó és komoly piaci ellenőrzés. Van elég állásnéküli, aki erre a fel-adata alkalmas lenne és a város a 150.000 pengős helypénzbevételből egy keveset vissza is adhatna a kö-zönségnek, hogy rendes, nyugodt és tisztességes piacterei legyenek.

Ha már a vásáresarnokról le kel lett mondani. Az ellenőrök kötele-sége lenne, hogy megakadályoz-zák a nagybani felhozatalt a ki-csinybeni piacokra. Az árusok el-durválásának az az egyik főoka. Veszélyeztetik megélhetésüket, na-ponta nem bírnak pár fillérről többet keresni, igazán nem kíván-hatja senki tőlük, hogy éhes gyom-morral a diplomáciai finom nyel-vet használják. A nagybani áru-sok eladják az árut a kis viszont-eladóknak, de ha véletlenül a nagy kereskedőknek még marad készle-te, egyszerűen beáll a kiskereske-dők közé és egészen olcsón néha az előbbi nagybani ár szintje alatt megkeresztis a maradék árúját. Így persze, a közönség tőle vásá-rol, a viszonteladóknak a nyaku-kon marad az áru, ahelyett, hogy keresnének, ráfizetnek.

Az első hatósági intézkedés te-hát a nagybani és kicsinybeni piac kettéválasztása kell, hogy legyen.

A másik fontos szempont, hogy ne legyen mindenkinek utolsó me-nedékvára a piac. Alaposan ros-tálják meg, hogy kinek adnak iparigazolványt.

Ha pedig a piacra nem enged-nek mást árusítás végett, csak ter-melőt és iparigazolványos viszont-eladót, akkor nem történik meg az olyan inzultus, — amely könnyen hallással is végződhetett volna — mint tegnap reggel történt, amikor egy zugárus, aki se nem termelő, se nem viszonteladó, csak azért, mert az a szegény öreg asszony azt merete mondani a görögdiányé-
re,

hogyan nem jó, egyszerűen oldalához vágta a nagy gyümölcsöt és vese-sérülést idézett elő.

Elsősorban tehát emberséges vi-szonyokat teremtsen a hatóság a piacokon, alapos és mindenre ki-terjedő rendet és ha mindezt meg-adta, akkor a legnagyobb ellenőr-zést és szigorúságot vezesse be, mert ez ellen nem lesz kifogása a becsületes és törekvő viszontela-dóknak sem, — a nem közéjük való elemeket ők is szívesen eltávolítá-nák —, sem pedig a vevőknek, akik a drága pénzükért végre is joggal követelhetnek jó árut és log-alább is udvarias kiszolgálást.

Sztalin tisztogatásának egyre több áldozata lesz

Francia hírek szerint Sztalin kéthó-napos tisztogatási akciójának követke-zményeként mindenkit kiirt. Tuchacev szkij kivégzése óta Sztalin eltávolított kilenc minisztert, négy szovjetköz-társasági elnököt, valamennyi lap vezető szerkesztőjét, igen sok ismert nevű író-t magasrangú párttitkárokat és az idegenforgalmi intézmények, valamint a szovjetrádióállomások vezetőit.

Hír szerint a szovjethatóságok ismét letartóztattak kilencven vezetőszemé-lyt, köztük a Volga-Don esatonra ter-vét kidolgozó mérnököket, akiket azzal vádolnak, hogy hibás tervük követke-zésében négyévi munka és 15 millió ru-bel teljesen kárba veszett. Letartóztat-ták az orosz ifjúsági szervezetek há-ro mvezérét is.

Megjelent az iparügyi miniszter rendelete az iparengedélyek felülvizsgálásáról

Hírt adtunk már arról, hogy az iparengedélyeket felülvizsgálják az iparügyi miniszter rendelkezése értelmében. A rendelet, mely igen sok ipa-rost érint a következő:

Mintegy egyes iparhatóságok az 1936.VII. t.-c. 10. paragrafusát téve-sen értelmezték, a kételemek és téve-dések eloszlása céljából az iparügyi miniszter 15.676/II—1937. sz. alatt magyaró rendelkezést adott ki.

E rendelkezés lényege szerint mes-tervizsgálat nélkül tévesen adtak ki iparjogosítványt azoknak, akik az 1932.XII. törvényekben megszabott képesítést az ipartörvény hatályba lé-pése (1936 július 15.) előtt megszerze-ték ugyan, azonban az iparjogosi-tvány kiadása iránti kérelmet 1937 ja-nuár 14-ike után terjesztették elő.

Tévesen kaptak iparjogosítványt azok is, akik a törvényben megsza-bott képesítést az 1936.VII. t.-c. ha-tálybalépésétől számított hat hónapon belül, tehát legkésőbb 1937. évi január hó 14-én szerezték meg, azonban az iparjogosi-tvány kiadása iránti kérel-müket csak képesítésük megszerzésé-től számított hat hónap eltelté után terjesztették elő.

Epp ezért felhívta a másodfokú iparhatóságokat a miniszter, hogy a hatóságuk területén működő elsőfokú iparhatóságokat utasítsák, hogy képe-sítéshez kötött iparokra f. évi január hó 14-ike után kiadott iparjogosi-tványokat vizsgálják felül abból a szempontból, hogy az illető iparüzőknek kelle-e a mesterlevéllel rendelkezniük és igenlő esetben valóban rendelke-znek-e azzal. Ha valamelyik iparüző a fennálló rendelkezések értelmében mesterlevéllel nem rendelkezik, az illetőt már most fel kell hívni arra, hogy a felszólítás kézhezvételétől szá-mított 6 hónapon belül igazolják a mestervizsgálat letételét. Amennyiben az illető a mestervizsgálatot ezidő alatt sem tenné le, iparjogosi-tványát vissza kell vonni.

x Tünderi szép a nagyerdei csó-nakázó tő este! Menjünk oda egy-egy órára egyezni.

Mitkapároknak és ujházásoknak

sok szerencsét kívánnak legolcsóbb beszerzési helyeink:

NŐIRUHÁK, KABÁTOK
a legolcsóbban kaphatók
GROSZ JENŐ
DIVATÁRUHAZABAN, PIAC-UTCA 51.

COMBÓZ megvalósít
Művészi KÖNYVEK KÖRÉNél divatházában
KOSSUTH-U. 1.

Penz nélkül boldogság nincs,
keresse fel a
KÖLCSÖNÖS SEGÉLYZŐ-
EGYLETET.
KOSSUTH-U. 8.

SZLIUKA ISTVÁN
szikszayvárosi
CSOKONAI ÁSVÁNYVIZ BIZOMÁNYOS
TELEKI-U. 100. TELEFON: 21-11 52.

Piac-u. 37.
Pipőkülönlegességek
magosai Nagy Sándornál

Művészi fényképek
reménytelen árban, takarékosság
kompozíciók és
TÖKES ILONA
MÜTERMEBEN - CSAPÓ-U. 1.

Legszebb esküvői
és alkalmi fizucak
RAMMINGERNÉL
SZENT ANNA-U. 10.

SZÖNYEG, ÁGYTERITŐ,
Műgöny a legolcsóbb
HORN REZSÖNÉL
KOSSUTH-U. 19.

ILLATSZERT
kölmit, pudert,
PAPP LAJOS
illatszeriárból
KOSSUTH-U. 1.

BÉRAUTÓT elegáns kocsi
elgyógyász, esküvői, kerékpáros
SZIKSZAYTÓL
rendező.
FERENC JÓZSEF UT 42. TELEFON: 12-45

Legolcsóbb mannyaszony-
ok és alkalmi
cipők
RÓZSA VIRÁGCSARNOKBAN
KOSSUTH-U. 3.

KÖZSZÜKSÉGLETI CIKKEK JÁTEKOK
Kántor Ernő és Tsánál
VÁROSHÉZEPÜLET

Fényt és hangulatot
visszothozható
ha **GULYÁS** CSILLÁR-RÁDIO
PIAC-U. 59. SZAKÜZLETÉBŐL VÁSÁROL
TELEFON: 32-19

KÉPKERET
SZENTKÉP
KERETEZŐBOLTBAN
PIAC-U. 89

Mint egy nagyáruházban, nálunk mindent megtalál.

Jónak
ASZMANN
úridivatok

TORTÁKAT
SANTHA KÁROLYTÓL
MATVAN-U. 1.

NE FÖZZÖN OTTHON
olcsóbb, ízletesebb a
SZABÓ FÉLE
MAGYAR KONYHA - SAS-UTCA 3.

Felfűzött különlegességek
rendkívül olcsó árban kaphatók
MIKÓ POSZTÓ
PIAC-U. 4. KERESKEDŐNÉL

Készimunka,
fonal, csövök
a legolcsóbb
PIKÓ
KOSSUTH-U. 4.

KEZTYŰT
FUZÓT
SCHÖN SÁNDORTÓL
PIAC-U. 14 CSAPÓ-U. SÁROK

Szántó Zsigmond
kártyaművésztől
bútorcsarnok
Piac-u. 81.

Symonon át szívesen az
ANGOL KIRÁLYNŐ
veret.

Süveg-, gyarmataru és
háztartási cikkek
KONTSEK GÉZÁNÁL

IZLESEN ÉS OLCSÓ SÁGABAN
IBOLYA VIRÁGCSARNOK
VEZET
KOSSUTH-U. 2. TELEFON: 17-61

KONYHAEDÉNYEK ET
TÓTH GYULÁTÓL
Városházépület.

JEGYVYŰRŰ, JEGYKÉSZEREK
legnagyobb
választékban
HALÁSZ ékszerésznél

Hentesárut, csomagokat,
sajtokat, borokat
ESZTERHAZYNÁL
PIAC-U. 30.

LEGNAGYOBB
Úridivat és kalapraktár
WERNER
PIAC-U. 70.

Még mindig nem tudnak dönteni, hogy az Alföldi Takaréknegyed, vagy egymillió pengős építkezést hajtsa-e végre

Nem akad betonszakértő, aki felelősséget vállal öt napra is, hogy nem omlik össze az Alföldi Takaréknegyed palotája

A mai munkanélküli világban, mint a vízbefelő a szalmaszálhoz, úgy kapaszkodnak az emberek — akik kereset után vágnak — minden kis lehetőséghez, sőt hírhez, amely munkával kecsegtet. Ilyen nagyobbarányú közmunka settenkedik az Alföldi Takaréknegyedében. Lehet, hogy csak egy kis negyedmillió pengős javítás lesz belőle, de nem lehetetlen, hogy egy millió pengős építkezés alakul ki.

Az már köztudomású, hogy az Alföldi Takaréknegyed épületének a betonszerkezete nem egészen kifogástalannak mutatkozik. Történt valami kis födémbeomlás az egyik helyiségben, amely nem volt teljesen száraz levegőjű. A nedvesség pedig annak a betonnak, amelyből az épület készült, nem használ, hanem árt. Rendes körülmények között a beton erősebbé válik, ha nedvesség éri. De az a baj, hogy nem minden beton egyforma.

A városi műszaki ügyosztály, amikor a beomlást jelentették, megfelelő hivatalos eljárást indított megállapították az életveszélyt az épületre nézve. Jött az ellenőrző szakértő, akinek a véleménye nem egészen egyezett az előző, de hivatalos véleménnyel. Persze a döntő ilyen esetekben mégis a hatóság, amely minden körülmények között felveti a felelősség kérdését. Most is azt mondta, hogy

ha az Alföldi Takaréknegyed állít egy olyan szakértőt, aki felelősséget vállal azért, hogy a ház ne omljon össze, akkor az épületet nem kell kiüríteni, a lakók bent maradhatnak.

Az Alföldi Takaréknegyed ilyen szakértő beállítását meg is kísérelte. Kiderült azonban, ilyen szakértő nincs a világon, mert senki sem hajlandó még csak öt napig sem felelősséget vállalni azért, hogy a betonépületben nem történik esetleg tömeges halálos szerencsétlenség.

Ezt jó lelkiismeretességgel és felelősséggel senki nem is vállalhatja. A palota lakóinak egyrésze ki is költözött, mert az Alföldi Takaréknegyed már előzőleg mindenkinek felmondott. Az volt a bank szándéka, hogy rendbehozza az épületet. Számításokat is csináltak a födémek újraépítése és a lakások modernizálása, központi fűtéssel való ellátása 250.000 pengőbe került volna.

Ha valakinek, hát a banknak kell tudnia banni a pénzzel. Itt is elkezdtek törni a fejüket, hogyan jönnének ki jobban, ha ezt a nagy összeget beleülük a javításba s nagyobb hasznot nem is jelent, vagy pedig egészen új házat építenek megfelelő, erős és időálló építési anyagból.

Természetesen a városhoz fordultak, hogy milyen mértékű erkölcsi segítséget kapnának ehhez az építkezéshez, amely már egy millió pengős keretben mozog. A város a tárgyalásokat általában kedvező légkörben folytatta. Csak ott akasztották meg az ujjáépítési tervet, amikor arról volt szó, hogy esetleg meg kellett volna engedni nagyobb barakképület emelni az uccára, illetőleg abba a kis parkrészt, amely az Alföldi Takaréknegyed

előtt van. Igaz, hogy ez nem lett volna tulságosan szép, de viszont csak három hónapról volt szó, ennyi idő alatt az egész épületet ujjáépítették volna!

A bank tehát hajlandó lett volna — és még ma is megtenné —, hogy egészen új bankpalotát építtetne. Itt csak a szabályozási vonal körül vannak különbségek, amelyeket szintén nagyon nehéz elsimítani. Mindenki jóindulattal kezeli a kérdést, a város részéről dr. Kölcsey Sándor polgármester megígért minden támogatást abban a tekintetben, hogy az Alföldi Takaréknegyed érdekében közbenjár az állami 25 éves adómentesség mielőbbi megadása és a városi tízéves községi pótdó megfizetése érdekében.

Minden jóakarattal ellenére is az ügy korántsem megy olyan tempóban, mint ahogy kellene, hogy menjen, ha arról lehet szó, hogy egymillió pengős építkezés jöhetne létre Debreczenben.

A bank — amint hogy ez kötelessége is — számol, hogyan jön ki jobban. Nyilvánvaló, ha előnyösebb lesz a nagy építkezés, azt választják.

A debreceni piacon majdnem megölt egy asszonyt a hozzávágott dinnye

Nem akarta elvinni a meglekelt dinnyét, ezért a gyümölcsárús dühében hozzávágta — Súlyos vesezúdzódással szállították el a mentők a megsérült asszonyt

A Csapó uccai piacon tegnap a reggeli órákban elterjedt a hír, hogy egyik gyümölcsárús vevőjéhez dinnyét vágott s az az erős ütés következtében összeesett és meghalt.

Mint később kiderült, az eset nem volt ilyen tragikus, valóban megtörtént az inzultus s a vevő eszméletlenül esett össze, de szerencsére súlyosabb vesezúdzódáson kívül más baja nem történt s életveszélyben egyáltalán nem forog.

Az eset előzményeként Zaidai Józsefné, gyári munkás neje, Monostorpályi út 86. szám alatti lakos, reggel nyolc órakor vásárolni ment a piacra. A gyümölcspiacon is szétrézt s dinnyét keresett megvételre. Sikos Andrásné gyümölcsárús női között hosszabb ideig válogatott, majd lementett egy négykilós dinnyét. Aztán azt kívánta, hogy a gyümölcsárús lékelje meg a dinnyét, hogy megállapíthassa, valóban jó-e?

Sikos Andrásné készséggel megvágta a dinnyét, melynek szép piros húsa volt.

Zaidai Józsefné megkóstolta a gyümölcsöt és kijelentette, hogy hogy nem viszi el, mert nem eléggé édes. A gyümölcsárús nő erősködött, hogy a dinnye telje-

sen megfelelő s a vevőnek kötelessége azt elvinni. Hangos civódás tört ki a dinnye körül, melyre csakhamar többen figyelmesek lettek s pillanatok alatt hatalmas csoport vette körül a vitaközvetítőt. Zaidainé végül vette kőszarát és elakart menni a dinnye nélkül.

Ez Sikos Andrásné annyira dühbe hozta, hogy felkapta a négykilós dinnyét és teljes erővel a pár méterrel előtte álló Zaidainéhoz vágta.

Zaidainé nagyot sikoltva, oldalához kapott és sző nélkül összerogyott. Mozdulatlanul hevert percekig a földön s a körülálló körből elszörnyedt moraj tört fel.

Mindenki azt hitte, hogy a szerencsétlen nő az erős ütés következtében meghalt. Fenyegető kiáltások hangzottak fel a körülálló körből a dinnyét árusító nő ellen s már attól lehetett tartani, hogy a felháborodott tömeg megfogja verni a halottsápadtan álló, tettét már szemmel láthatólag megbánt asszonyt.

Sikosné rendőrhöz sietett, aki telefonált a mentőknek. A mentők helyszínre érkezve megvizsgálták a meg mindig eszméletlenül fekvő Zaidainét s megállapították, hogy az erős ütéstől vesezúdzódást szenvedett, de sérülése nem életveszélyes. Eszméletre térítették s a mentőautóban lakására szállították.

Közben azonban híre futott, hogy gyilkosság történt a gyümölcspiacon s ennek hírért szétvitték a városba.

Sikos Andrásné, aki állítólag nem rendelkezik árusítói igazolvánnyal, úgy adta elő az esetet, hogy nagyon

kihozta sodrából Zaidainé viselkedése s hozzávágta a dinnyét. Az ütés azonban szerinte nem volt súlyos.

Különböztetve kijelentette, hogy nagyon megbánta a dolgot s még a délelőtti folyamán férjével együtt lement Zaidainé lakására, megnézni, hogy milyen állapotban van. Ő lélegzett fel legjobban, mikor látta, hogy halottnak hirtelen áldozata, bár még mindig nagy fájdalmakat érzett oldalában, már nyugodtan főzte lakásán a déli ebédet.

A rendőrség a súlyos inzultus ügyében megindítja az eljárást s valóban szüksége mutatkozik, hogy néhány tulerélyesen s gorombán viselkedő árusítóval szemben a hatóságok teljes szigorral lépjenek fel.

Befejezés előtt áll a vizsgálat a Torday-Czvetkovits ügyben

A budapesti vizsgálóbíró előtt, mint megírta, megtörténtek a szembesítések a Torday és Czvetkovits ügyben, de eredménytelenül végződtek. A számvevőszégi tisztviselők kihallgatása még tart, mert a vizsgálóbíró ismerni akarja az ügykezelést egészen.

A jövő héten befejezi a vizsgálóbíró a kihallgatásokat a nagy bünygyben és a szakértői jelentések átvételével átküldi az iratokat az ügyészre, hogy az adatok alapján készítsék el a vádiratokat.

Surgoth Jenő áttért református vallásra?

Még mindig nem lehetett megállapítani, hogy voltaképpen milyen vallású volt Surgoth Jenő, aki Dunaföldváron született s az ottani hatóságok római katolikusnak könyvelték el, míg a debreceni hatóságok, mint reformátust tartották nyilván s hivatali törzslapján is így szerepelt. Madarász István karagyi tb. főszolgabíró, akinek Surgoth édesanyja nevelőanyja volt, a következőket mondotta:

— A három Surgoth testvér: Aladár, Gyula, Jenő római katolikusoknak születtek. Amikor édesapjuk meghalt, apám nőül vette édesanyjukat, a két idősebb fiú, Aladár és Gyula ekkor áttért a református vallásra. Jenő egyideig katolikus maradt, majd házassága előtt, azt hiszem, ő is református lett. Feleségének családja, a Szőke-familia is református volt.

Új állami ércbánya letesítését határozta el az iparügyi miniszterium

Nagyarányú bányafeltárást tervez az iparügyi miniszterium. Magyarország éresszükségletének nagy százalékát ki tudná elégíteni a letesítendő új állami bánya, mely Gyöngyös-orszában fekszik és jelenleg részvénytársaság birtokában van. Ha a terv sikerül, akkor nagymennyiségű arany, ólom, cinkéret bányásznak majd itt és kevesebbet kellene külföldről importálni. Az ország ólomszükségletének 10 és cinkszükségletének 30—35 százalékát tudná fedezni ez az új bánya. A tervet a honvédelmi miniszterium is erősen támogatja.

Fotocikk
BERZÉKI PIAC-U. 38
UDVARBAN

Hat országból gyűltek össze egy debreceni család tagjai gyermekük esküvőjére

A mai élet rengeteg furcsasága közül egyik legérdekesebb történet meg Makai János debreceni, Tusnád ucai lakos családjában. Ebben a különös esetben fájdalmasan tükröződik vissza a magyarság mai szétszakitottsága, mely a trianoni békekötés óta a leglehetetlenebb esetek sorát termelte ki.

Makai János jelenleg nyugdíjas állami alkalmazott.

A világháború előtt Szatmáron szolgált az államvasútnál. Mikor kitört a háború, 1914-ben elvitték a szerb, majd később az orosz hadsziintérre. 1917-ben sebesülését hazakerült s vasúti szolgálatra osztották vissza újból.

Az impériumváltozás után nem tette le az esküt, hanem visszajött Magyarországra s pár évvel ezelőtt itt ment nyugdíjba. Azonban a trianoni béke rendelkezései már két felnőtt fiát vasúti pályán találtak, akik közül egyik Brassóban, a másik Szabadkán teljesített szolgálatot.

A békerendelkezések a három egyformán MÁV szolgálatban levő magyar embert, egy családnak tagjait három állam szolgálatába szakították szét. Míg az apa repatriált és visszajött Magyarországra, addig Kolozsváron szolgálatot teljesítő fia, Makai Győző a román CFR-nél, másik fia pedig Makai Dezső a jugoszláv államvasútnak maradt.

A családtagok azóta csak évenként egyszer érintkeztek. A szabadságot rendszerint egyszerre vették ki s évről-évre összejöltek vagy Brassóban, vagy Szabadkán, vagy Debrecenben.

Az elmúlt hónapban Makai János levelet kapott Győző nevű fiától, melyben a Brassóban élő gyermek bejelenti édesapjának, hogy július hónapban nőülmenni fog. Azért tette erre a hónapra esküvőjét, hogy a család szokásos nyári összejövetelére alkalmasan valójában meg a házasságkötés s arra meghívta külön a család minden tagját.

Makai János a napokban jött haza a megható családi ünnepekről s elmondotta, hogy a lakodalmon megjelent családtagok nem kevesebb mint hat országból gyűltek össze.

— En Magyarorszárról utaztam el a feleségemmel együtt — mondotta az öszbeborult fejű, idős úr munkatársunknak —

a két fiam Romániából és Jugoszláviából jött össze. Harmadik gyermekem Párisban él kint már négy esztendeje, ahol egyik nagy párisi autógyárnak az ügynöke. A nővérem, a 67 éves, Papp Viktorné Csehszlovákiának nevezett Pozsonyban él.

Ő onnan váltott útlevelet Romániába, hogy megjelenhessen fiamnak, aki neki keresztília, az esküvőjén. De

a legmeghatóbb volt, mikor egészen váratlanul megérkezett az esküvőre édesanyám testvére, Závatzky Menyhért, aki már 15 év óta él Amerikában Chicagóban.

A fiam meghívta esküvőjére és az idős férfi, aki felül van a nyolcvan esztendőn, eljött, hogy megzézze meg-egyszer szülőföldjét. Ezt a látogatást összekötötte a fiam életében lezajlott családi eseményvel. Így a vendégseregben ott volt hat családtagunk, egészen közellálló rokonok, akik hat különböző államból jöttünk össze.

Ez az eset a maga könnyes valóságában, oda tartozik azok közé a szörnyű dokumentumok közé, melyek mindennél jobban bizonyítják a trianoni béke groteszk, nevetséges voltát.

Egy békeszerződés, csak egy család életében olyan változást idézt elő, hogy hatfelé tépte annak

tagjait s hat államba vetette szét. Mert szolgálati helyük szerint három különböző államba került apán és két fián kívül Makai János elbeszélése szerint Závatzky Menyhért is azért vándorolt ki 12 évvel ezelőtt Amerikába vejevel és leányával az akkori már Romániává változott Szatmárról, mert a románoknak a magyar kisebbséget sújtó rendelkezései miatt nem találták meg megélhetésüket az idegenek kezébe került földön. Sőt ha a régi viszonyok lennének, Magyarországra halárain belül, Makai Imrének, aki már négy esztendeje egyik párisi autógyár ügynöke sem kellett volna külföldön keresnie meg a mindennapi megélhetés lehetőségét, amint kell azt a mai viszonyok mellett.

— Közel két évtized múlt el —

Gazdag programot nyújt hallgatóinak a Nyári Egyetem

A nyári Egyetem XL. tanfolyamának programjába a hat nyelven folyó értékes előadások és nyelveltek közé számos ünnepélyt iktatott be a rendezőbizottság, amelynek célja, hogy a hallgatóság minél mélyebb benyomásokat szerezzen városunkban. Az idei tanfolyam gazdag programját augusztus 1-én fényes megnyitó ünnepély vezeti be, melyet 24 nemzet zászlóival feldíszített Központi Egyetem udvarán tartanak meg. Úgyanezen a napon rendezik a szokásos ismerkedő estét a Vigadó hangulatos helyiségeiben, rossz idő esetén az Arany Bikában. Az ismerkedő estén részt vesz a tanfolyam magyar és külföldi hallgatósága s a mult hagyományaihoz híven Debrecen érdeklődő közönsége. Az egyes nemzetek képviselői nemzeti viseletben festői látványt fognak nyújtani. Nagy sikere volt tavaly a nemzeti táncbemutatóknak, melyeket az egyes csoportok sajátos népi tánc-kulturájuk bemutatása céljából rendeztek. A longyel csoport táncbemutatója nyitja meg ezekben sorát augusztus 3-án. Hogy külföldi vendégeink minél jobban megismerjék Magyarországot, a rendezőség magyar filmbemutatót iktatott a programba. A magyar dalkultúra propagandája szempontjából nagyon fontos az egyetem aulájában tartandó magyar dalbemutató, melyet a debreceni Daloskerület rendez a debreceni legjobb dalárdák közreműködésével a Nyári Egyetem hallgatói számára. Ennek mintegy kiegészítője lesz az Arany Bika dísztermében tartandó magyar hangverseny, melyen Báthy Anna, az Operaház tagja énekel, közreműködik rajta kívül Ország Tivadar hegedűművész és Meisner Lujza zongoraművész. A tanfolyam gazdag szórakozási programjának befejezője utolsó estén tartandó nemzetek ünnepe lesz, melyen minden nemzet népviseletében jelenik meg. Ez annál érdekesebbnek ígérkezik, mivel az egyes csoportok erre különös gonddal előkészültek hazájukban. De az itt felsorolt ünnepeken kívül igen érdekesek lesznek a Nemzeti esték, amikor is a tanfolyamon résztvevő idegenek a vendéglátó magyarok számára hangulatos bensőséges estét rendeznek. A tanfolyam méltó befejezése lesz a 18-án, szerdán délelőtt tartandó záróünnepély. Ezt az ünnepséget az teszi érdekessé, hogy az ünnepi szónokokon kívül a külföldi hallgatóság képviselői rövid beszédben foglalják össze itt szerzett tapasztalataikat.

Amint ebből a felsorolásból kitétni, a Nyári Egyetem az idén is a lehető legjobb programot nyújtja, nemcsak a külföldi, hanem a helybeli hallgatóságnak is, hiszen mindezek az ünnepeken részt vehetnek a Nyári Egyetem helybeli beiratkozott hallgatói. A beiratkozás még egyre tart a Nyári Egyetem titkári hivatalában, ahol a debreceniek július hó 31-ig igen kedvezményesen úron iratkozhatnak be. (Központi Egyetem III. em. 346.)

Vakmerő tettesek betörték egy Hatvan utcai vendéglőbe, ahol biliárdoztak, italoztak s végül elvitték a található pénzt

Horovitz Arnold koresmáros Hatvan uca 15 szám alatt levő üzletében az elmúlt éjszaka vakmerő betörés történt.

Az ismeretlen tettesek a redőnyt felfeszítették s a belső ajtót árkulacsal kinyitva, behatoltak a helyiségbe. Ott legelőször is pénz után kutattak. Felfeszítették a szekrényeket és a kasszafiókot és a benne talált 40 pengőt magukhoz vették.

Ellopták az egyik fiókban talált zsebórát is, valamint nagyobb-mennyiségű konyakot, likórt és

mondotta a „Debrecen“ munkatársának Makai János —, hogy a szétszakadás megtörtént s

azóta soha sem tudott a családnak ilyen teljes számban összejönni. Igazi örömnép volt ez az esküvő, nemcsak két fiatalember találkozására egy életre, hanem szegény magyar emberek találkozására is, akik egész lelkükkel minden idegszálukkal egymáshoz tartoznak s akiket mégis valami gonosz és ostoba akarat erőszakosan szétjeldobált a nagyvilágban.

Ahogy ott ültünk egymás mellett, a fehér asztalnál, ez az érzés fojtogatta az örömnépeket is a torkunkat. Mintha egy nagy földrengés után szétjeldobált emberek kerülnénk volna össze néhány órára, hogy azután újra visszamenjünk oda, ahol élünk, a mindennapi kenyerért, dolgozni más nevé országokban is magyar szívvel, magyar akarattal mindhalálig. (parvus.)

tére, ahol dr. Hardy-Horváth fogalmazó elrendelte a nyomozást. Kiszálltak a helyszínre és sikerült a detektíveknek több ujjlenyomatot és egyéb nyomokat találni, melynek az alapján a tettesek mielőbbi kézrekerítése bizonyosra vehető.

A Debreceni Nemzeti Asszonyok Társaságának kerti ünnepélye

Augusztus 1-én vasárnap d. n. 6 órákor rendezik a debreceni Nemzeti Asszonyok idei kerti ünnepélyüket, a Vitézi Székház udvarán (Bethlen u. 3.) Olesó áron lesznek majd kaphatók: Bográcsos, flekken, fonatos, cukrászsütemények, fagyalt és különféle italok. Közben a hűvös nagyteremben cigányzenére tánc. Jegyek árai: Családjegy (3 személy) 1 P, személyjegy 50 fillér. Jegyekről ajánlatos előre gondoskodni a Vitézi Székház házfelügyelőjénél. A rendezőség felkéri azokat a debreceni Nemzeti Asszonyokat, akik a tavalyi ünnepély megrendezésénél segítettek, hogy 28-án szerdán délután fél 5 órákor megbeszélés végett a Vitézi Székházban jelenjenek meg. Rendezőség.

Ős germán ünnepély

Arra az irányra, mely Németországban az ősi germán mithosz anyagát felhasználva nemzeti vallást igyekszik kiformálni és eltávolodni a kereszténységtől, mint „nemzetközi“ vallástól, legjobban rávilágít egy magyar protestáns lelkész, aki tanulmányúton volt Németországban és figyelte az eseményeket. A lelkész elkerült Drezdába is, ahol megcsodálta a gyönyörű tereket, melyek a német kertrendezés csodái.

Element a templomba is, de nem talált ott híveket.

Néhány öreg ült az istentisztelet idején a szép nagy templomokban. Nem tudta okát annak, hogy miért maradtak el a hívek a templomból, hiszen a drezdai hitéletéről annak idején igen kedvező beállítású leírások jelentek meg.

Megtudta az okát a templomoktól való távolmaradásnak. Ezreket és ezreket látott abban az időben özönlő szabályos menetoszlopokban fejlődve, a közeli hegy felé. Ősi germán szokás szerint ünnepelték a nyárkezdést és hatalmas máglya várta a felvonulókat. A H. J. S. Á. és S. S. alakulatok vonultak hosszú sorokban a máglya köré.

Körülvették a máglyát és mind-egyik egy-egy égő fáklyával járult a máglyához és vezéri idézeteket harsogva meggyújtották.

A hatalmas máglya vörös lángja megsze bevilágította a környéket. A sok-sok ezer fönny tömeg esendben nézte a sötétben felecsapódó lángokat. A Hitler Ifjak vezére, míg a máglya lobogott, nagy beszédet tartott a tűz pusztító erejéről és az ünnepség jelentőségéről. A máglya parázssá omlott össze és ezután

hosszú vonalba kaparták a parázsokat és azokat ugrálták át az ifjak és leányok egy-egy hangzatos idézet elmondásával.

Igy folyt le Drezda mellett egy pogány ünnepség 1937-ben és bent a városban üresek voltak a templomok, mert dívat és tanácsos is részt venni az ősgermán ünnepségeken.

— 31 nemzet képviselői a zürichi repülőnapon. Zürichben nemzetközi repülőnapot tartanak, melyen 31 nemzet képviselői vesznek részt 42 géppel. A magyarokat három repülő képviseli: Majoros Sándor, Buzay Árpád és gróf Zichy, Nándor.

Fáy István elnöklésével Kecskemét városa elhatározta, bevezeti a feles gazdálkodást

Követik Nyiregyháza példáját. — Egyelőre 800 holdat adnak ki felesbe. — A kormány támogatja a városok ilyen törekvését. Csak Debreczenben marad minden a régi

Közgazdasági újítás bevezetésétől minden komoly közület tartózkodik, mert a dolog természete szerint hiányzik belőle a kereskedelmi mozgékony és gondolkodás. — Eppen ez az oka annak, hogy nem is olyan nagyon régen felvetették Debreczenben is azt a gondolatot, hogy a város jövedelme hozó birtokait ne bürokratikus kezeljék, hanem valami részvénytársasággal alapítsanak. Így nem lenne meg a bizottsági előkészítő, hosszúságos tárgyalásokra szükség, hanem gyorsan, lüktetően tudnák a város vagyonaát gyümölcsözőbbé tenni.

Ez a gondolat túl jó volt ahhoz, hogy még csak meg is próbálták volna a kivitelét.

Erthető, hiszen előttünk talán még senki sem próbálta meg.

De Debreczen városa a maga nyugodt temperamentumával azon az úton sem indult el szívesen, amelyen előtte világító lámpásokat visznek, hogy mutassák, merre kell menni. Sőt hiába mutatják meg magát az út végét: az eredményt is.

Jellemző példa erre az a tény, hogy már több cikkben felhívtuk a város figyelmét, próbálják meg a hatalmas birtokait több szociális érzéktől telten jövedelmezíteni. — A jobb és baloldali izmusok ellen semmivel sem lehet védekezni, mint azzal, ha minél több embert megelégedetté teszünk.

A város nagy földbirtokai egyesenesen hivatottak arra, hogy teljes mértékben kereszfűlgyék a szociális gondoskodást minél több kisemberre nézve.

Az idevonatkozólag felvetett javaslatok illetékes helyen a legteljesebb közönnyel találkoztak. — Pedig egyik javaslatunkat ugyan csak alátámasztotta maga a gyakorlati élet olyan bizonyosságokkal, amelyek mindennél ékebben beszélnek.

Nyiregyháza város példáját hoztuk fel, amely felesbe adta ki a földjeit. Az eredmény az lett, hogy ilyen bevétel megkészeződtek. Ezzel szemben Debreczen város a maga birtokait rendszerint az előző hérszegnél alacsonyabb áron, de legtöbbször csak a réginél olcsóbban tudja kiadni. — A városi közgyűlésen nem egyszer hangzik el kritika amiatt, mert hol nem tudják idején árverés alá bocsájtani az ingatlanokat, hol pedig egyáltalában nem képesek bérbeadni. Pedig hirdetik ország-világ előtt, még a pesti lapokban is.

Eppen a napokban tartották meg az okhati »816« holdra árverést és egyetlen érverelő sem jelentkezett.

Mintha az Isten újmutatása lenne ez a 816-os szám. Fáy István főispán elnökletével Kecskemét város pontosan 800 holdas birtokait adta ki feles gazdálkodásra — Nyiregyháza város példáját követve. Kiss Endre polgármester hangoztatta, hogy

az új rendszerre áttérést maga a kormány is támogatja. Biztosan nem feltevésre alapította ezt a kijelentését, hanem előzetesen tájékozódott a minisztereknél, hogy jóváhagyják-e az ilyen határozatot.

Ha tehát a kis Nyiregyháza jövedelmét megkészezezi, az okos példát bölcsen követi Kecskemét, mert ő is szívesen látná, ha a földjeiből több jö-

vedelme lenne, vajjon mi lehet az oka annak, hogy Debreczen városa még mindig földesúri módszerrel kezeli még mindig a birtokait, nem hajlandó másképp bánni azokkal, csak bérbeadni.

Igazán érdemes volna megpróbálni, hogy a város birtokaiból nagyobb jövedelmet vegyenek ki. — Nem szégyen az, hogy az ősi, nagy Debreczen tanuljon a kisebb Nyiregyháztól. Kecskemét sem szégyelte, pedig neki is Fáy István a

főispánja. És azt sem fogja szégyelni, hogyha az eddigi bevétel helyett kétannyit hoz majd az a 800 hold. Utána bizonyosan minden holdat felesbe adnak ki az ügyes kecskeméti, akik világesodáját csinálták a kis Bugacból is.

Meg kellene próbálni az új gazdálkodási rendszert Debreczenben is, hátha itt is csoda történne s a földből több jövedelmet kapna a város és így kevesebb pótdótot fizetne az agyonsanyargatott közönség.

Hét újabb kőkori lelőhelyet fedeztek fel

A Déri muzeum sikeres kutatóútja a Szamos mentén.

Dr. Sőregi János, a Déri muzeum igazgatója az elmúlt napokban a Szamos mentén szép sikerrel járó felderítő utat tett. Most érkezett vissza Debreczenbe.

A muzeumi igazgató csónakkal felszerelt expedíciójában voltak Csizsár Árpád és László, továbbá Király Mózes debreceni egyetemi hallgatók és Balogh András porcsalmi földbirtokos. Felfelmenet Sőregi igazgató Szamosújjak és Szamosaljai határában a Szamos meredekpartján eddig ismeretlen hat újabb kőkori lelőhelyet fedezett fel. Tatárfalva község területén pedig egy római kori nagy telep nyomait találta meg. E helyeken próbáztatásokat végzett és leleteket gyűjtött.

Ezen a környéken egyébként mintegy husz falut látogatott meg, több mint száz fényképfelvételt készített s útvjáról rengeteg

adatgyűjtéssel részletes naplót vezetett. A becses néprajzi tárgygyűjtésen kívül még két értékes eredményt említjük meg ennek az úttörő kutatásnak. Az egyik a rápolti vízimalom a magyar Szamoson, mely utolsó példánya ennek az ősi alkotmányoknak. Erdemes volna ezt műemléknek nyilvánítani. A másik az apáti kompépfőtelep leírása és fényképezése, ez valószínűleg egyedüli a maga nemében. A kompéknak vagy hidasoknak ezt az igen érdekes műhelyét az utolsó órában menti meg a Déri muzeum a tudomány részére.

Ez a felderítő út 150 kilométeres vizutat is magában foglalt és ez a körülmény a kutatásoknak egy új lehetőségét nyitotta meg a tudósok előtt. Sőregi igazgató ezt a felderítő utat minden külföldi út felé helyezi.

Felrobbant a jugoszláv hadsereg legnagyobb löszertelepe s levegőbe repült egy község

Tegnapra virradó éjszaka Kragujevac mellett Stratagari községben, eddig ki nem derített okból felrobbant a katonai löporraktár.

Hír szerint a löporraktárral együtt levegőbe repült az egész község. A halottak száma igen nagy. Kragujevacból, mely a szerb hadsereg egyik központja, autókban azonnal csapatok mentek a szerencsétlenség színhelyére.

A katonaság nyomában körülzárták az egész helyiséget. Az elpusztult község és löporraktár romjai között még mindig folynak a mentési munkálatok.

Kevéssel éjfél előtt bekövetkezett detonációt Kragujevacban is hallották. A robbanás ereje megremegtette a házakat is és a lakosok riadtan menekültek a szabadba, azt gondolva, hogy föld rengés van.

A Stragarival szomszédos községben a föld rázkódása következtében több ház összedőlt. Hír szerint a falusi lakosság nagy része szabadba hált a hőség miatt s így a halálos áldozatok száma nem lesz olyan nagy, mintha az emberek lakásukon töltötték volna az éjszakát.

A nyomorék borzalmas öngyilkossága

Szabó János 27 éves komádi-i lakost felakasztva találták szobájában az ajtóra hurkolt kötélen. A debreceni vizsgálóbíró dr. Zsögöd Jenő elrendelte a boncolást és kihallgatásokat, mert nem tudták megállapítani, hogy öngyilkosság, vagy gyilkosság történt.

A vizsgálatot befejezték. A boncolás során megállapították, hogy Szabó János testén semmiféle külsérelmi nyomot nem találtak és az akasztás nyomai is az öngyilkosságra engednek következtetni. A házban, mint a nyomozás kiderítette, senki sem tartózkodott, mert a mezőn dolgoztak és egyedül maradt a szomszédok állítása szerint is a

27 éves Szabó János, aki kezére, lábára nyomorék volt, járni sem tudott.

Az öngyilkosságot úgy követte el, hogy ereje teljes megfeszítésével az ajtóhoz csúszott és nagy erőlködéssel kötélturkot lendített az ajtóvasra és a lecsúsgó hurokba dugta a fejét.

Egy mozdulatába került volna, hogy szabaduljon a hurok szorítástól, hiszen nyomorék lába érte is a földet, de ő beledőlt a kötélturkba, nem mozdult és így szörnyű akaraterejével befejezte az öngyilkosságát.

Szabó Jánost, aki különben gazdag család tagja volt, a nyomoréksága ker-

Nyaraljunk a BALATONLELLEI Magyar tenger pensióban vagy BALATON-SZÁNTODON a gyönyörű Mavosz üdülőben
mindenütt teljes komfort
Teljes Pensio júniusban P. 5.— től
" " fődényben P. 6'50
Felvilágosítással szívesen szolgálunk és prospektusokat díjtalanul küldünk.

gette a halálba. A debreceni ügyészség megadta a temetési engedélyt.

Pénzhamisítók hoztak Debreczenbe

A debreceni ügyészségre szombaton délelőtt az özdí csendőrök két megbilincselte munkást hoztak. Adorján János s Kós András alsóhangonyi munkások hamispénz gyártására rendezkedtek be és primitív módszer segítségével gyártották az öt pengősöket.

Naponta csak egyet akartak gyártani, hogy a pénz formája tökéletes legyen.

Ugy gondolták, hogy életük végéig naponta csinálnak egy öt pengőt és gond nélkül élnek.

Két héttel ezelőtt azonban már Kevésnek találták a napi egy darab öt pengőt és többet akartak csinálni. Nem volt jó az öntés, nem is volt meg a csepegése a gyorsan csinált öt pengősöknek és így a forgalombahozatalnál rajta vesztettek és elfogták őket. A két munkást letartóztatásba helyezték.

Villatelket

uri negyedben 5-700 □-ölet keresek megvételre. Ajánlatokat ármegjelöléssel „Katonatiszt” jeligére a kiadóba kérek.

Me gnyugtatója önmagát, ha kannás GARGOYLE MOBILOILT-haszná!

Kapható a félérakatnál Grünberger és Glück (főszernagykereskedés) P.: 24-75. CSAPÓ-U. 18. T.: 24-75

A hollandiai jamboreen résztvevő debreceni cserkészek

Balról jobbra. Alsó sor: Seigler Egon, Demjén István, Molnár Sándor, Olsovsky Gyula, Barezikay László.
 Ülők: Kéry László, Szabó Attila, Simák Tibor, Vásáry István, Rábold Gábor parancsnok, Rápolti Nagy Jenő, Jóna István, Ador Zoltán, Karap István.
 Allók: Olasz Vilmos, Udvardy Miklós, Ökrös László, Szabó Károly, Török Ede, Matkó László Horog Gyula, Mándoki András.
 Felső sor: Kövesdy Imre, Mák Andor, Tóth István, Papp György, Fábián Antal, Aczél György, Radnóti László, Münnich Dénes, Hódy Béla, Harmathy Ferenc Kövesdy János.

A nyomorban szinglődő debreceni hadirokkantak drámai erejű beadványa a városi közgyűléshez

A vagyonból, melyért életüket és egészségüket áldozták, egy ezredrészét kérnek használatra. — Erdékes és elfogadható tervet nyújtottak be a hadigondozottak megsegítésére. — Számuk folyton fogy, a segítség tehát már nem tart sokáig.

A Hadirokkantak Országos Szövetségének debreceni Csoportja 1938-ban elérkezik fennállásának 20-ik évfordulójához. Ezt a jubileumot méltóképpen úgy akarják megünnepelni, hogy nagyszabású zászlóavatást rendeznek. Ebből az alkalomból a Csoport beadványt nyújt be Debrecen városához. A terjedelmes memorandum elmondják, Debrecen még nem sokat áldozott a hadiözvegyek, árvák és rokkantakért. Ma már sok százan vannak, akik teljesen munkaképtelenné váltak, hiszen a húsz esztendő a háború óta az ő fejük felett sem haladt el nyomtalanul. Munkát nem kapnak, mert még az egészségesek is alig találnak megélhetést, hát még a háború áldozatai.

Mintegy 300 olyan hadigondozott van Debrecenben, akik állandó segítségre szorulnak. Kell is őket segíteni, ha nem akarják, hogy kolduljanak, vagy az árokparton éhen halva fejezék be nyomorúságos életüket.

Igaz, hogy a város felajánlotta, el látja fekele könyvvel a hadigondozottakat s így állandó szegénységélyben részesülnek, de ezt visszautasították, mert megaláznak tartják. A Csoport maga kívánja segíteni rászorult tagjait s ezért a következőket kéri a várostól.

1. A hadirokkant törvénynek szigorú és minden vonalon való keresztülvitelét.
2. Állítson be a város a költségvetésbe 120.000 lélek után egy-egy fillért havonként és az így begyűlt 14.400 pengőt fizessék be a Csoporthoz segélyezési célokra.
3. Adóztasson meg a város a rokkantak javára mindentéle szórakozási jegyet 2 százalék erejéig, 50 fillér egy fillérrel s minden további 50 fillér után további egy fillérrel a hadigondozottak javára. Ezt a két százalékot úgy kéri, hogy a város adjon le a most beszedett 15 százalékos vízállami adóból és elégedjen meg a 13 száza-

lékkal, mert még így is ez az adó jóval magasabb, mint bármely más magyar városban. A vízállami amúgyis szegénységélyezésre szolgál, de állítják hogy senki jobban rá nem szorult a segítségre, mint a hadigondozottak elöregedett, munkaképtelen, tehetetlen és nincstelen tábora.

4. Kérik, hogy a nyulási barakokat teljesen ingyen adja nekik a város, amely az összes fenntartási költségeket viselje. Itt helyeznék el a munka és keresetképtelen öreg hadigondozottakat.

5. Adjon a város ingyen sírhelyet — tekintet nélkül arra, hogy a halál okát milyen betegség idézte elő — és a sírásúért se számítsanak fel semmit.

6. Villany és gáz árából 50 százalékos kedvezményt kérnek.

7. A város fürdőiben szintén félárú jegy kiadását kéri, még pedig nemcsak a csapatos, hanem az egyéni jegy kiadás formájában is.

8. Az inséges hadigondozottak részére kérnek évenként legalább 300 köbméter tüzfát teljesen ingyen, vagy legfeljebb önköltségi áron. Hivatkoznak Bészörményre, amely 18 év óta minden amputált és vak hadirokkant részére egy-egy szekér fát ad. Ez a helyzet Egerben és Miskolcon is, sőt Eger még 170 hold földet is ad bérbe ingyen a rokkantoknak.

9. Kéri a várost, hogy az 50 éven felüli korú 25—50 százalékos rokkantak, vagyontalan hadiözvegyek részére adjanak egyszerbe konyhas kislakást ingyen, 2—2 köbméter tüzfát és életük végéig havi 12 pengő segélyt, hogy a legszükségesebb mindennapijuk és hajlékuk biztosítva legyen.

10. Kéri, hogy a nagy zászlóavatási ünnepség alkalmából a város vendégszolgálatot adjon a hadirokkantaknak. Körülbelül 1000 ember megvendégeléséről lenne szó.

11. Kéri, hogy a nemzet halálját kifejezésre juttatandó, Debrecenben is

építsék meg a Hadirokkantak Házát, mint ez most Budapesten történik. — A városnak sok háza van, adjon át erre a célra egyet, esetleg a volt Csokonai múzeum házát, amelyet hozza-

Csak szeretetet viszek szivemben új állomáshelyemre, - mondotta Magos Mihály, a piarista rendház új főnöke

Megírtuk, hogy a debreceni piarista rendház élére új főnök kerül, még pedig úgy, hogy nem lesz egy személy a piarista gimnázium igazgatója és a rendház főnöke. Kanizsáról nevezték ki, illetőleg helyezték át Debrecenbe az új rendházfőnököt. Erdeklődünk aziránt, hogy milyen ember lesz a piarista rendház új debreceni főnöke s a kanizsaiak a legnagyobb szeretettel írják róla, sőt — ami mindennél többet mond — nagyon sajnálják, hogy Magos Mihály eljön tőlük. Magos Mihály tanügyi főtanácsos, nem engedi, hogy méltóságos úrnak szólítsák. A vég telenségig szerény, puritán ember. Kanizsán mindenki csak szeretni és becsülni tanulta. A élete csak munka itt — írja egy kanizsai előkelőség — gyönyörű piarista templomot építtettek Kanizsán, ez volt s ma is ez életének legfőbb tartalma. A nyilvános szereplést nem szereti és kerüli. Modora csupa szeretetreméltóság és szerzetesi szerénység. Kanizsai ismerősünk utján fényképet is kértünk Magos Mihálytól. „Fényképet nem tudok küldeni — válaszolta levelünkre. — Az ok egyszerű: Magos Miska bátyámnak nincs fényképe.”

Kértük a leendő debreceni piarista rendházfőnököt, mondjon valamit a debrecenieknek, Magos Mihály a következőket üzenté:

— Köszönöm a Debrecen szerkesztőségének, hogy előre szeretettel gon-

nak rendbe és csak örök használatra engedjék át, de az összes terheket a város viselje.

Hivatkoznak arra, hogy a nagyobb-résben súlyos beteg hadirokkant létszám folyton csökken, mert hamarabb pusztulnak el. Egy év alatt tízezerrel esett vissza az országosan segélyezett-tek létszáma. Húsz év múlva már hírnemondó sem marad a hadigondozottakból. Ha Debrecen városa minden kérszünkkel teljes egészében teljesítene, akkor is vagyonának csak egy ezredrészét adná oda átmeneti időre. Ezt az összeget amúgy is odaadnák az inségakció során.

A memorandumot drámai szavakkal fejezik be és a kétségbeesés hangján igyekeznek felrázni Debrecen városának eddig alvó szívet.

A beadványt vitéz Szentgyörgyi Lajos ny. altábornagy örökös elnök, dr. Rugonfalvy Kiss István egyetemi tanár elnök, Szoboszlai Sándor ügyvezető igazgató, dr. Biró Pál ügyész, dr. Nagy István társelnök, Sennyei Oláh István főtitkár, Vértessy Lajos ellenőr írták alá.

Reméljük, hogy a hadirokkantak drámai erejű és a Biblia szavait idéző hangjuk nem lesz pusztába kiáltó szó. Talán már megértik ezt a kiáltást a debreceniek, akik alkalmasint azért kevésbé érzékenyek a háborút szenvedetteknek még húsz év után is tartó kínjai iránt, mert Debrecen soha nem érezte közvetlenül, mi az igazi háború, ez a város hála Istennek sohasem volt harcéri terület s ez a lakosság nem kapott kóstelót azokból a borzalmakból, amelyek a debreceni hadirokkantakat egész életükre koldusokká és nyomorékokká tette. Ne feledjék el, akinek van mindennap mit enniük, hogy a hadirokkantak, — akik mint nincstelenek szálltak hadba — nem a maguk vagyonért küzdöttek és áldozták életüket és egészségüket, hanem Debrecen népe hatalmas vagyonát védte! A halának most egyetlen kis morzsáját, csak egy ezredrészét kéri nem örökre, csak használatra, amíg nyomorúságos életüket be nem fejezik.

Debrecen népe méltó lesz önmagához és teljesíti a hadiözvegyek és hadirokkantak kérését.

dol személyemre s bár én dutántuli vagyok s így nehezemre esik a vidéktől, amelyen eddig életem, megválni, könnyebbé teszi ezt számomra a szeretetteljes érdeklődés, amivel Debrecenben várnak s ami máris felkeltette bennem is a szeretetet Debrecen iránt.

— Fényképem nincs, így nem adhatok, de hiszen nem sokára személyesen meglátunk ugyanis a debreceniek.

— Nagykanizsáról fájó szívvel megyek el, mert ezt a várost hat év alatt nagyon megszerettem és ide költi a lelkemet egy kis templom, amit szerettem volna tovább gondolni, a még szükségességekkel ellátni. De majd azon leszek, hogy a debreceniek szeretetét is klerdemeljem. Én a magam részéről csak szeretetet viszek a szivemben új állomáshelyemre. Tudom, hogy Debrecen szép város, tudom, hogy jó emberek lakják, akiket nem lesz nehéz megszeretnem. A kötelességemet ott is mindenkor teljesíteni fogom, s így, ha lelkem fele itt is marad a kanizsai kis templom falai közt, a másik felével egészen azon leszek, hogy megháláljam az érdeklődést, ami Debrecenben érkezőmet megelőzi.

Ugy érezzünk, Magos Mihálynak máris nyert ügye van Debrecenben. Akinek ilyen a lelke s ilyen a felfogása, aki szeretetet sugároz magából, azt embertársai — még másvallásúak is — csak szeretni tanulják.

HIREK

Nyár van

Fakadó tavasz volt,
Vadvirágos nyár van.
Egy-egy élet rejlik
Minden kis virágban.
Méhcsékek zümmögnek
Ide-oda szállva,
Himporát kisvirág
Hajladozva várja.
Röpködve repülget
Katica bogárka
Ó a kicsi párját
Keresve találja.
Jácódba kergeti
Pillangót a párja,
Bogárnak, virágnak
Ez a rövidke nyár
Egyetlen világa.

BALOGH VILMOSNÉ.

A légy

a leggaladabb rovar. Semmitől sem lehet annyira irtózni, mint ezektől az apró állatoktól, melyek mindenütt ott vannak, ahol nagyon szeretnénk, hogy ne legyenek. Konyhában, szobáinkban, asztalunkon. Hihetetlen szaporasága miatt szinte nem is lehet védekezni ellene. Hiszen egyetlen egy légy szezon idő alatt tízezermillió utódot szaporít...

Irtózatosszám.
Betegségeknek, fertőzéseknek olyan légyója, ami magában véve nemzeti veszedelem.

A tifusz pl egyetlen terjesztője a légy.

Ennek a nagy veszedelemnek megakadályozására törekszik Japán, amikor elrendeli, hogy havonta egyszer, kétszer mindenki köteles legyenek irtani. Versenyeket rendeznek. Mindenkinél kötelessége az irtás, pusztítás. Így egészen bizonyos, hogy néhány esztendő alatt ki fogják irtani a legyet minden ivadékosból.

Ennek a példának hatása alatt rendelte el egyik vidéki magyar város polgármestere is az irtó hadjáratot a legyek ellen.

Rendeletilleg. Hatóságilag kell küzdeni a fertőző rovarokkal szemben. — Mert sokkal-de sokkal több nemzeti vagyoni mentünk meg, ha a legyet pusztítjuk, mintha a fertőzések által szerzett betegségekre költjük a pénzt. Kórházi ápolásra, gyógyszerre.

De hatása csak akkor lesz ennek a harcnak, ha mindenki harcol kivétel nélkül. Egyik ház úgy, mint a másik. Egyik háznép ugyanúgy mint a másik.

Nemzeti érdek, közös érdek.
Haladéktalanul kezdje meg mindenki ezt a harcot, mert önmagának, nemzetének, a köznek használ vele.

Egy igen olcsó, mindenki által könnyen, fillérekért megszerezhető légyirtó receptet adunk itt. Egy liter főlőzött tejbe öntsünk egy evőkanálnyi százszázalékos formalint. Vagy ha nem százszázalékos ez a formalin, akkor aránylagosan többet öntünk a liter tejbe. Azért kell főlőzött tejbe önteni, mert a főlőzött tej nem megy össze. Ezt az így preparált tejet aztán kisebb edényekbe, tányérokba széjjel osztjuk és elhelyezzük a lakásban, konyhában, még az istállóban is. A legyek szívesen szállanak a fehér tejre, mely menten megöli őket. A leghatásosabb, legolcsóbb légypusztítószer.

.....
— Levágta ujját a gyalu. Vértesi István cipőfelsőrészkesztő, Kassa ut. 4. szám alatti lakos tegnap délelőtt gyaluval egy ujjának felső izét levágta. A mentők költözték be erősen vérző sebet.

— Vasárnapi istentiszteleti rend a ref. templomokban. Nagytömlomban délelőtt 10 órakor beiktat Kolozsvári Kiss László, pr. dr Farkas László, délután 5 órakor Szenes László. Kistömlomban délelőtt 9 órakor Szenes László, 11 órakor Szabados László, délután 6 órakor Kulcsár Ferenc. Kosuth uccai tömlomban délelőtt 10 órakor Csánky Gábor, délután 5 órakor Tamás Ferenc. Arpádtéri tömlomban délelőtt 10 órakor Márki Kálmán, délután 3 órakor Nagy Sándor. Ispotályi tömlomban délelőtt 10 órakor Kulcsár Dezső, délután 5 órakor Horváth György. Homokértlben délelőtt 10 órakor beiktat dr Szász Imre, pr. Kovács József, délután 5 órakor Papp Géza. Kerekestelepi tömlomban délelőtt 10 órakor Erdei Mihály, délután 3 órakor Erdei Mihály. Wolaffkatelepen délután 3 órakor Papp Géza. Nyilas-telepi tömlomban délelőtt 10 órakor beiktat Molnár Ferenc, pr. Mezey Béla, délután 4 órakor Bíró Béla. Csapókertben délelőtt 10 órakor beiktat Uray Sándor, pr. dr Danesházy Sándor, délután 3 órakor Szabó Gábor th. Szegegyházban délelőtt 10 órakor Szenes László. Egyeken délután 3 órakor Siposs Imre. Téglaskertben délelőtt 10 órakor Orosz János. Elepen délután 3 órakor v. Szabó Endre. Állóhegyen délután 2 órakor Bárdi Ferenc. Halápon délelőtt 9 órakor Bárdi Ferenc. Pipóhegyen délelőtt 11 órakor Bárdi Ferenc. Hegyesen délelőtt 10 órakor v. Szabó Endre. Pallagon délelőtt 10 órakor Nagy Sándor. Nagyhortobágyon délelőtt 9 órakor Halász András. Pallagon délelőtt 10 órakor Szilágyi László.

— Miserend a Szent Anna uccai katolikus templomban. Rendes miserend reggel 6, 7, 8, 9 órakor. Fél 10 órakor nagymise szentbeszéd. A további misekedetek 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor. A kápolnában a mult vasárnapi miserend az irányadó.

— Istentiszteletek a gör. kat. templomban. Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, délelőtt 8 órakor diák- és katonamise együtt, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos tartja. Háromnegyed 12 órakor csendes szentmise. Délután fél 4 órakor rózsafüzér ajtatósság, 4 órakor vécsernye, utána szentsegimadás.

— Az evangélikus templomban vasárnap délelőtt 10 órakor istentisztelet. Prédikál Bőjtös Sándor. Esti istentisztelet nem lesz.

— Istentiszteletek a baptista imaházban. A Szappanos uccai imaházban vasárnap délelőtt fél 10-től fél 11-ig prédikáció, délután 6-8-ig vallásos estély vegyeskar és zeneszámokkal. Péntek este fél 8-tól fél 9-ig bibliaóra.

— A Déri múzeum ma, vasárnap 9-1-ig nyitva. Belépődíj nincs. A Thaly-szoba megtekintését az igazgatóság bárki kérelmére engedélyezi. A Közművelődési Könyvtár egész nap zárva.

— Fejére esett többkilós suly. Zacsó Béla Böszörményi ut 42. szám alatti lakosnak tegnap délelőtt a dohánygyárban levő munkahelyén fejére esett egy méter magasból egy többkilós suly. A vasgolyó bezúzta Zacsó Béla fejét. Az erősen vérző férfit a mentők részcsitették első segélyben.

— Összevágta kezét az üveg. Mogyorós Károlyné, Egreskert ucca 8. szám alatti lakos tegnap délelőtt kilenc órakor elesett a zsbogóban. A kezében levő üveg eltört s összevágta kezét. A mentők kötözték be sérülését.

x Orvosi hír. Dr Jakab Endre szabadságáról visszaérkezett, rendelését megkezdte, Bathházy ucca 1. alatt.

Családi értesítések:

Gottesmann Salamon és neje nagylétei fakereskedő leányát

Erzsit

eljegyezte

dr. Meisner Tibor

ügyvéd, Derecske

Özv. Gerő Albertné és néhai Gerő Albert postafőfelügyelő leánya

Ilona

(Debrecen) és

dr. Marcell-Salz-Berger

fogorvos (Páris)

15-én házasságot kötöttek

— Eckhardt Tibor Pertisában nyaral. Az Achensee melletti Pertisában jelentik, hogy Eckhardt Tibor, a független kisgazdapárt vezére családjával együtt nyaralásra odaérkezett.

— Előállított tolvaj. A debreceni rendőrségen előállították C. I. fiatalkoru tolvajt, akit azzal gyanúsítanak, hogy ő követte el a Sesztina cégnél az utóbbi időben előfordult edénylopásokat. Az ügyben a rendőrség megkezdte a kihallgatásokat.

— Fenyegetik a német protestánsokat. Az oxfordi protestáns világegyházi értekezlet, mint ismeretes, ítelmeket publikált Németország felé. Most a német hivatalos lap megfenyegeti a német protestánsokat, hogy abban az esetben, ha az oxfordi elveket elfogadják, akkor a birodalom ellenségei lesznek és az államhatalommal találják magukat szemben.

ROGÉP. HURAY, Iparkamara KELLEKÉK HURAY, T: 17-93

— Vonat alá zuhant fűtő. A szegedi rendező pályaudvaron Varga János fűtő egy mozgásban levő vonatra akart felugrani, megcsúszott és a kerekek alá zuhant. Összerongesodlott a két lába, amputálni kellett. A fűtő életbenmaradásához kevés a remény.

— „Genfi megfigyelések“ címen megkezdtek mult vasárnapi számunkban Bartha Aladár MÁV főmérnök színes, irodalmi értékű cikkének közlését. Mai számunkból a nagy érdeklődésre számoltartó közlemény folytatása technikai okokból kimaradt s azt jövő vasárnapi számunkban folytatjuk.

— Hétfőn temetik gróf Szirmay Sándort. Pénteken tápiószági birtokán meghalt gróf Szirmay Sándor felsőházi tag, az Urlovasok Szövetségének elnöke. Gróf Szirmay Sándor a magyar telivértenyésztés lelkes pártfogója volt. Az elhunyt nagybirtokost hétfőn temetik.

— Csernoch hercegprímás halálának 10. évfordulója. Ma van 10. évfordulója annak, hogy Csernoch János bibornok, Magyarország hercegprímása elhunyt. A temetés napjának évfordulóján rekviemot fognak tartani s enapra Esztergomba érkezik Serédi Jusztinián hercegprímás is, hogy elődje lelkiüdvéért személyesen mutassa be az engesztelő szentmiseáldozatot.

— Éles támadás az oxfordi egyházi konferencia ellen. A német lapok éles hangon utasítják vissza az oxfordi egyházi világkonferenciának azt a határozatát, amelyet a német evangélikus egyházhoz intézett s amelyet küldöttség nyújtott át a német orvház képviselőinek.

Országos IV. Károly emlék-ünnep Tihanyban

A IV. Károly király tihanyi országos emlékbizottság augusztus 15-én országos ünnepség keretében áldozik IV. Károly emlékének Tihanyban. Az ünnepi misét Rott Nándor megyéspüspök pontifikálja, a nap jelentőségét pedig Huszár Mihály apátplebános méltatja.

Német és olasz önkéntesek indulnak Franco támogatására

Párizsban hitelesen megállapították, hogy francia idegenlégiónista század vagy szakasz nem lépte át a köztársasági Spanyolország határait. Az Oeuvre szerint ezt azért találták ki a német lapok, mert már előre igazolni kívánják annak jogosságát, hogy a közeljövőben két német és nyolc olasz önkéntes hadosztály indul Franco támogatására. A francia sajtó egyéb ként megelégedéssel állapítja meg, hogy a francia berlini nagykövét erőlyesen tiltakozott a német kormánytól a német sajtó valótlan hírterjesztése ellen.

A kedvező időjárás megjavította a termést

A földművelésügyi minisztérium utolsó vetésjelentése óta a hőmérséklet igen változó volt s a csapadékmennyiség legtöbb helyen meghaladta az átlagot.

Az elmúlt két hét időjárása aratási és eséplési munkálatokra általában kedvező volt. A búza általában jóminőségűnek mondható, bár a szemek kissé megszorultak. A rozs minősége közepes. Az árpatermés kielégítő. A zab eddigi eséplési eredményei változó hozamot mutatnak. A tengeri jól fejlődik. A burgonyánál a késői fajták jól kötöttek. A kerti vetemények a kedvező időben jól fejlődnek.

A rétek sarjuja szépen nő. A legelők az esőzések után üdeződek s jól ujulnak. A lucernát harmadszor kaszálják. Dinyében jó termés mutatkozik, alma, körte, kajszinbarack, szilva és őszibarack termés közepes.

A szőlő viszont kitünő termést mutat. Fejlődését a meleg, csapadékos idő kedvezően befolyásolja. A bogyók jól fejlődnek s korai fajták már meg is jelentek a piacon.

Debrecenben, a Hortobágyon és még nyolc helyen repülőteret építenek

Ez évben már a hatodik vidéki repülőteret adták át a forgalomnak. Gróf Zichy Aladár, az Idegenforgalmi Hivatal légi osztályának vezetője kijelentette, hogy a repülőterek építése tovább folyik. A Hortobágyon, Siófokon, Kalocsán és Szegeden épített légikikötőkön kívül újabb tíz leszállóhely építése folyik. Debrecenben, Pécsen, Egerben, Baján, Mezőkövesden és más vidéki városokban tervezik ezek felépítését és nem annyira közforgalmi és személyszállító gépek számára készülnek, mint inkább turisztikai jelentőségük van. A külföldiek figyelmét jobban rá lehet terelni a vidék szépségeire, ha ez könnyen megközelíthető.

x Szeplő, májfolt ellen Rózsa arckenőcs, a Jóna és Jóna drogériájából, Kossuth ucca 6.

A debreceni négy új református lelkész

Dr. Farkas Pál 1906-ban született Veszprém megyében református papi családból. Középiskoláit a székesfehérvári cisztercita gimnáziumban és a pápai református kollégiumban végezte. Theológiára Pápán járt, majd a debreceni egyetem hittudományi fakultásán végzett két esztendő. Törökszentmiklóson töltött egy évi segédlelkéskénti szolgálatot, azután a magyar kormány ösztöndíjával Skóciába, Aberdeenbe ment, ahol két éves kutató munkásság után az egyetem hittudományi fakultásán a keleti filozófiából doktorátust tett. Hazajövele után egy felévig Székesfehérváron működött, mint hitoktató, majd dr. Baltazár Dezső maga mellé rendelte segédlelkésznek. Közben egy évet a magyar állam ösztöndíjával újból Skóciában és Angliában töltött, ahol orientalista tanulmányokkal foglalkozott. 1936-ban hívta meg a presbitérium mint vallásoktató lelkész püspöki másodlelkésznek, ahonnan a Péterfia ucai egyházrész hívta el vezető lelképásztornak.

— **Az új arab és zsidó állam lobogója.** Palesztina felosztásának jelentése kapasan felvetődött a kérdés, hogy a két új nemzeti államnak mik lesznek a lobogói? Az arabok az Izlam szent színet, a zsidót választják nemzeti lobogójukul, középen a felhóddal. A zsidó lobogó fehér lesz, két vízszintes kék sávval. A két kék sáv között David csillaga, a két keresztbefektetett háromszög foglal helyet.

— **Ujítás az Ausztriába utazók részére.** Az eddigi rendszertől eltérőleg az Ausztriába üdülésre és nyaralásra utazóknak a jövőben nem kell Budapestre utazniok a sillingigénylés benyújtására, mert az Alföldi Takarékpénztár, Piac uca 16. az Osztrák Forgalmi Iroda útján négy nap alatt elintézi azt a meglevő utlevél és orvosi bizonyítvány alapján.

— **Agyonlőtte fiát egy híres ideggyógyász, azután öngyilkos lett.** Az Egyesült Államok legismertebb ideggyógyásza, a 66 éves Guy Peterkin dr egyetemi tanár a Washington állam Seattle városában folytatta tudományos kutatásait. Fia 21 éves volt és orvosnak készült Párisban. Az apa most egyetlen revolverlövessel agyonlőtte fiát, mert a fiatalember Párisban súlyos idegbajt kapott s atyja szerint ebből sohasem gyógyulhatott volna ki. A professzor ezután önmagával is végzett. Az esettel kapcsolatban Scott londoni professzor odanyilatkozott, hogy Peterkin saját pesszimista meggyőződésének áldozata, mert több idegbajt gyógyíthatatlannak minősített, ellentétben más tudósokkal.

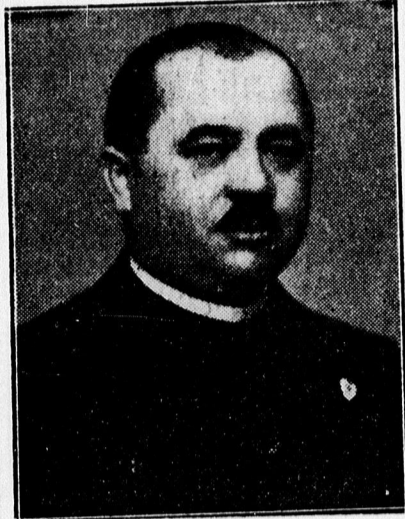
Kovács József lelkész 1891-ben született Hegyközszentimrén. Középiskoláit a debreceni Kollégiumban végezte, ahol tanítói oklevelet szerzett és Fegyvernekre választották meg tanítót. Közben a kis-ujszállási gimnáziumban érettségizett, majd Debrecenben jogot hallgatott. A világháború tényleges katonai szolgálatban találta, súlyos betegséget kapott, harctéri szolgálatra alkalmatlanná vált és szabadságot kaptak. Fegyverneken fejtett ki kiválóan értékes egyházszerkezési munkát. 1929-ben jeles eredménnyel végezte a debreceni teológiát. Szele György, majd Uray Sándor mellett működött, mint segédlelkész. 1935-ben vallásoktató lelkészé választották és a homokkerti egyházrész vezetésével bízták meg. Most egyhangulag rendes lelképásztorná hívta meg a homokkerti egyházrész.

— **Pár órával a konkordátum megszavazása után meghalt a belgrádi patriárka.** A konkordátum aláírása után hat órával meghalt Barnabás belgrádi patriárka. Halálának híre nagy részvétet keltett a pravoszláv lakosság körében. Belgrádban este bezárták az összes nyilvános helyiségeket. A város több helyén tüntető csoportok alakultak s az ortodox egyház elé akartak vonni, de a rendőrség a tüntetést feloszlatta.

— **Nehézségek Abesszínia gazdasági kihasználása körül.** Angol lapértésülés szerint Abesszínia kihasználása nehézségekbe ütközik. Az olasz vállalkozóknak mind eddig nem sikerült az abesszín exportot a remélt mértékben növelni. Ennek oka az volna, hogy az exportáló cégek nem kapnak elég valutát, pedig erre szükségük van, hogy a külföldi országokban a vámot az abesszín áruk bevitelénél megfizessék. Viszont jól fejlődik az Abesszínia irányuló olasz import. Az olasz kormány újabb az abesszín kivétel megfelelő rendezését is szorgalmazza és ezért valutabiztosokat küldött Abesszíniaiba.

— **Felhívom a Mácsai Dalkör működő tagjait,** hogy július 26-án, hétfőn este fél 8 órakor a Kollégium énektermében igen fontos ügy megbeszélése végett jelenjenek meg. Elnökség. (o)

— **56 gyermek ma indul Balatonzamárdiba.** Ma reggel 7 órakor a gyorsvonattal újabb gyermekcsoport indul Balatonzamárdiba a Stefánia Szövetség rendezésében. Az első nyaraló csoport 46 gyerek, pénteken érkezett haza, frissen, lesülve. Ma 56 gyerek indul a hosszú utra dr Fodor László főorvos vezetésével. Egy hónapig tart a nyaralás és az idén ez a nyaralási akció az utolsó.

Mezey Béla 1897-ben Técsőn született. A nagybányai állami gimnáziumban jelesen érettségizett. A nyolcadik osztályból bevonult, a 20 éves korában hadnagy lett, a háború végén, mint géppuskás századparancsnok szerezte le. A román internálás elől Baltazár Sándor mentette meg és Uray Sándor mellé segédlelkészül rendelte. 1921-ben vallásoktató lett, 1933-ban a nyilastelepi egyházrész vezetőlelkésként teendővel bízták meg. Részt vett a belmissziói munkában a tananyagvilág lelkigondozásának megszervezésében, a külsőségi istentiszteletek megindításában T. vékonykedik a leventék lelkigondozásában, mint lelkész-főoktató. Ipariskolai tanító tanfolyamot is végzett és közismereti tárgyakat tanított. A nyilastelepi egyházrész nagy lelkesedéssel egyhangulag hívta meg rendes lelkészévé. Ertékes munkát végzett Mezey Béla a cserkészlet és a KIE fejlesztése körül. Az egyházi ének- és zenekar fejlesztése körül is gazdag érdemei vannak.

— **Leánykörök konferenciája** Pallagon aug. 1—18. Értékes előadások, megbeszélések. Táború. Kényelmes szállás. Bővebbet a Vasárnapban. Jelentkezés csütörtökig Révész téri paróchián. (o)

— **Sulyos szerencsétlenség a herceg Eszterházy-uradalomban.** A lendvaujfalu herceg Eszterházy-uradalomban sulyos szerencsétlenség történt. A kazalozó munkások alatt eltört a létra. Három sulyosan, négyen könnyebben sérültek. A vizsgálat megindult.

— **Hajdu-hét.** A hat hajdu város szeptember 5—12. között hatalmas arnány ünnepi hetet rendez Hajdúböszörményben. A Hét tartama azatt filléres vonatok. 50 százalékos menetdíjkezdmény. Mindenemű felvilágosítás Hajdúböszörmény polgármesteri hivatalánál Hajdúböszörmény.

— **Örökre kitiltottak az országból egy szélhámós dán álhírlapíró.** Ez év elején magyar területre érkezett Karl Gjersing Petersen 39 éves állítólagos dán hírlapíró, aki sorozatos csalásokat követett el. Városokat károsított meg, kereskedőket csapott be, akik hiteleztek a dán „szerkesztő”-nek. Országos körözését rendelték el és a pestvidéki törvényszéken most elítélték 9 hónapi börtönrre és örökre kitiltották az ország területéről.

— **Hibaigazítás.** A „Debreczen” múlt vasárnapi számában a megszünt iparengedélyek között megjelent, hogy a H. Békési Ella kozmetika, püspöki-palota, üzemet megszüntette. Ezzel kapcsolatban közöljük, hogy a H. Békési Ella kozmetika csak Szechenyi ucai fióküzletét szüntette meg.

Dr. Danesházy Sándor ref. lelkész Toldon 1890-ben született. Ősei 1390-ben már birtokos nemesek voltak Danesházán. Középiskoláit a debreceni Kollégiumban, teológiát ugyanitt végzett jeles eredménnyel tette le a lelkésként vizsgát. Egy évig esküdt-felügyelő volt, ezalatt szervezte meg a m. ev. ker. Diákszövetség debreceni csoportját. 1914-ben Püspökladányban segédlelkész volt, majd ösztöndíjjal Berlinbe került. Beutazta Svájcot, Baseltól hívták meg Tekeházi lelkészül, ahol 1924-ig működött. Értékes külföldi tanulmányutakat tett, majd Debrecenben, mint hitoktató lelkész működött. A tiszántuli egyházkerület vallásoktatásügyi előadója. 1934 óta a csapokerti egyházrész vezető lelkészé, most egyhangulag rendes lelkészé hívták meg. A debreceni egyetemen 1926-ban teológiai doktorátust szerzett.

Nemlétező debreceni szövögyár nevében szelhámokodó!

A bűnügyi hatóságok most fogták el Ruzsin István 42 éves volt tisztviselőt, akit sorozatos csalások miatt köröztek. A többször büntetett volt tisztviselő a csalások sorozatát követte el egy nemlétező debreceni szövögyár nevében. A »Rolett Szövögyár Debrecen« utazójaként mutatkozott be és rendeléseket vett fel. Hamis fényképes igazolványt csinált magának és a nemlétező gyár nyomtatványival, rendelőfizetével dolgozott. Szegeden és Budapestben többen rendeltek a debreceni szövetből és előleget adtak, melyet természetesen a maga céljára használt fel.

Ruzsin István, akinek több álneve is van, egy évi börtönt kapott a csalásokért. Az ítélet jogerős.

Országos vásárok

Július 25., vasárnap: Jászkisér, Szeged, Törökszentmiklós, Ujkécske.

Július 26., hétfő: Alap, Bonyhád, Csákvár, Dombóvár, Dunavecse, Erdősokonya, Érsekudkert, Fadd, Fehérgyarmat, Gödöllő, Iharosberény, Jánoshalma, Kiskőrös, Kunmadaras, Lesencetomaj, Margal, Némethely, Nógrád Szany, Szeghalom, Szendrő, Tiszadob, Tiszatartján, Túrje, Verpelét, Zirc.

Július 27., kedd: Bicske, Dunavecse, Nagypirt, Zirc.

Július 28., szerda: Alsónémedi, Bicske, Nagymaros, Nyírlugos, Nyírmada, Zomba.

x Tündéri szép a nagyerdei csónakázó tó este! Menjünk oda egy-egy órára élvezni.

Jegyzőkönyv

arról, hogy a legmagasabb az ég.
Egyik környékbeli birtokosnál történt az alábbi végtelenül kedves eset. Napok óta járnak, jönnek, mennek a fellegek a birtok felett, de egy szem eső le nem esik. Szébbnél-szebb gomolyfellegek kelnek fel a reményt, de azra összeomlik minden, mert északra kiderül az ég, hogy csak úgy szikráznak a ragyogó csillagok.
Ez már több a soknál.

A gazdának mindig kell az eső, de mikor igazában kell, akkor aztán nagyon kell. Mikor nap-nap után jöttek és mentek a fellegek csupán, nem bírta keserű panaszkodás nélkül a birtokos és kikelt a mostoha időjárás-szal szemben. Elkeseredetten káromkodott egyet, hogy miért jönnek hát a fellegek, ha sohase esik.

A káromkodó szóra felfigyelt az egyik öreg eselőd, aki öregedő élete minden kenyerét ott ette meg a birtokon. Evtizedek óta nézte ő is a felleget, az eget s tökéletesen átértette gazdája keserűségét. Eppen ezért így szólt urához a nagy káromkodás után:

— Ugyan tekintetes uram, hát persze, hogy nem esik az eső minálunk. Hát tessék csak megnézni felettünk az eget, itt a legmagasabb. Akárhova nézünk, tekintünk, mindenütt alacsonyabb, de itt magas, a legmagasabb, hát persze, hogy nem tud a földünk felett esni az eső, olyan magasról...

Igy. Aki nem hiszi, hát nézze meg az eget önmaga felett. Bizony úgy van az, hogy ott a legmagasabb, ahol állunk, de ilyen szépen még senki se állapította meg, mint ez az öreg eselőd-ember....

arról, hogy a gyermek élete mindennél szentebb. Es alig van nap, hogy valamilyen formában ne olvassunk arról, hogy ezt a szentnek mondott, vallott életet milyen nagy veszedelmek környezik. A napokban történt, hogy a villamos elé került egy tizenegyesztendős gyermek, akinek kosárkájában maradt kenyérdarabok voltak. Vítte volna szegényke haza ezeket a kenyérdarabkákat a szülőknél, mert hát őt a jószívű emberek el látják meleg étellel egész nap, kint a Nagyerdő hős lombjai alatt. Es ott arra gondolt, hogy a maradék kenyeret szüleinek viszi haza. Aztán jött a nem várt végzet, egy megdöbbenés lépés s már vité, göngyölte véres kis testét maga előtt a villanyos...

Aztán menték, kórház, újság, de ki fogja hazavinni most már a darabka kenyereket a türelmetlenül várakozó szülőknél, akik minden reményüket ebben a nyaralattási akcióban részeseülő gyermekekben látták...

Egy ostoba véletlen és kenyérkereső nélkül maradt egy család.
Mert a kórházi ágyon szenved levágott lábball egy tizenegyesztendős gyermekleány....

arról, hogy színháza lehet csinálni kánikulai forróságban is, csak olyan jó kedv, olyan pályaszerem kell hozzá, mint vitéz Bánky Róbertnek van. Mert tessék csak megnézni, estéről estére felt ház nevet, vagy érez együtt ezzel a kisdéd művész csapatall, bolott nappal harmincfokos melegben sül az emberből a maradék kedv ki. Nincs színházyáltság. Uraim és Hölgyeim, ahol kánikulában így megbeesülnek a színészek játéka, ahol ennyien el tudnak menni egy-egy komoly tárgyú dráma megtekintésére, végig tapsolására, ott nincs hiba a közönséggel, színházzal, ott valahol más felé kell keresni a baj okát, ha tén, szezonban nem megy a színházza a közönség.

De mi ez a hiba, hol rejlik ez a hiba, hogy hadd sugjunk meg nyomban a mi színházzunk értékes vezetőségének is.

arról, hogy a fizetések emelkedéséről sehol a világon hallani nem lehet. Holott az árak emelkedése mégis csak azt diktálná, hogy itt is lépést kell tartani, itt is kell valami mozgalomnak elindulni. Mert mi lesz, ugyan mi lesz belőlünk, Hölgyeim és Uraim, ha csak az árak emelkednek, de az árakat előteremtő alanyok javadalmi nem mozdulnak meg egy jöttanyit se felfelé.

Holott az igazság mégis csak az lenne, hogy az immár évek óta emelkedő árakhoz emelkedjenek a fizetések és jövedelmek is. Hiszen csak legutóbb is a hivatalosan megállapított tűzifa árak is jóval magasabbak, mint amilyen áron vásárolhattuk a fát az elmúlt esztendőben.

Csodálkozásra indító körülmények ezek, mert sehogy se tudjuk felfogni, megérteni, megmagyarázni, hogy hogyan, miből tudnak nyomorgó családok a szűk fizetésekből a kétszeresére emelkedett árak mellett vásárolni és egyáltalában élni. Olyan talány ez, amire feleletet várnánk, de nem meri senki megkérdezni ennek a esodának a titkát.

Holott olyan, de olyan egyszerű volna ennek a titoknak a megfejtése akkor, ha valamennyire is hozzáemelnék a fizetéseket is az árakhoz.

Jegyző: sz. r. i.

Születések: Nagy Lajos hentesmester, fia Ferenc. Zoltai István kocsis, fia Sándor. Szabó József fogházor, fia Béla. Smirnyák Mihály földműves, fia Ferenc. Hannel Oszkár kereskedő, leánya Elza.

Házasságok: Sósuti Béla MÁV lakatos—Szabó Ilona. Somogyi Zoltán műszaki tisztviselő—Bajomi Ilona. —Hati Gyula villamoskocsivezető—Fodor Erzsébet. Oláh Kálmán földműves—Kardos Erzsébet. Nagy Miklós földműves—Illés Karola. Sörös Bálint postaaltiszt—Balogh Zsófia. Karsai Gábor cipészegéd—Borbély Ilona.

Halálozások: Bogdán Lajos ref. 85 éves. Kishegyesi út 40. Márkus József rk. 55 éves, Déltör 7. öz. Székely Antalné rk. 62 éves, Csapó uca 19. szám Kellner Miksáné izr. 67 éves, Hatvan uca 42. sz. Daróczi Józsefné ref. 45 éves. Bucsatelep.

— A német ökölvívó bajnok mérkőzik a néger világbajnokkal. Az amerikai ökölvívó szövetség döntése szerint Schmelling, a német exvilágbajnoknak mérkőznie kell John Louis néger világbajnokkal. Kijelentették, hogy addig nem viselheti a világbajnoki címet, míg a német volt bajnokkal nem mérkőzik.

PÁLYÁZATI HIRDETÉNY. Debrecen sz. kir. város Törvényhatóságánál, a mentőszolgálat keretében 1937 augusztus hó 15-ével szigorló mentőorvosi állás megüresedik. Ezekre az alkalmazásokra pályázatot hirdetek. A pályázók kötelesek igazolni, hogy az egyetem orvostudományi karán abszolutoriumot nyertek. (Előnyben részesülnek azok, akik szülészetből, belgyógyászatból, sebészetből már szigorlatot tettek), hogy a mentő tanfolyamot elvégezték, továbbá a mentőszolgálatban legalább egy hónapi gyakorlatuk van s erkölcsi tekintetben fedhetetlen előéletűek. A szigorló mentőorvos díjazása havi 48 pengő. Az alkalmazás hat hónapról szól, mely azonban egy ízben hat hónappal meghosszabbítható. — Az okmányokkal felszerelt pályázati kérvények a hivatalos tűzoltó főparancsnoksághoz 1937 augusztus hó 5-ig déli 12 óráig adhatók be. Elkész. beadott pályázati kérvények figyelembe nem vétetnek. Polgármester.

Kishirdetések

Vásároljon debreceni kereskedőnél, dolgoztasson debreceni iparosnál!

Egyszeri közzétételi díj 2— pengő

1 deka eredeti **Coeydóc** 36
kőlaiviz
Coeydóc 40
puder 1 dg. eredeti ceg.
Sylvia acszesz 1'20
zsíros, patlanásos arca

Megbízható
Szegedi paprikát, lúszert, ecetet
Jónásnál
vegyen. — Árban, minőségben vezet.
Csapó-u. 37

PAPP LAJOS
illatszertárában
Kossuth-u. 1. Csapó-u. 58.

Befőttes-, ugorkásüveget, táblaüveget
Kaszanyitzky Endre
üzletében vegyen
Ferenc József-út 57. szám. 000

Tóth Gábor
uriszabóság
Debrecen. Piac-u. 89.
Mindig a legújabb vonalú ruhák, tökéletes bricsesz nadrágok.

Fürdőcikk
nyári divat újdonságok legolcsóbban
Fener Divatházban szereshetők be CSAFO-U. 26 Szabott ár! Takarékoság!

Mindig szép lesz frizurája
ha dauerját MINK csinálja
Hatvan-u. 6. sz.

Bőröndök, retikülök, utazási cikkek
a készítőnél legolcsóbbak.
Feuermann
bőröndös mester,
Piac-u. 26. Gambrius passage

Cipő szükségletét legelőnyösebben
Nagy Béla
cipőüzemében szeresheti be. Dégenfeld-tér 11. Tiszapala. Nemzeti Arhittel könyvre is.

Ha elegánsan akar öltözkönni, keresse fel
Fabián Béla
nőidivat szalonját!
Péterfia-u. 19.

Órákban, ékszerekben
legolcsóbb
Halász!

Kötött dresszeket, készült kosztümöket inon gyapjából jutányosan készít. Lavítást, szemszedést talpaltást vállalok.
Szemet Piac-u. 42 Pannónia udvar

Étkezzen a
Reviziós
étkezdében, vagy hordasson koszt. Tegyen probát, Sas-utca 2.

Petrolgázifőző
1 liter petrolénnommal 5 óráig át főz Fehér tűzomác kőmennyel és tartóval
P 32- kapható részlete is GULYÁS Piac-u. 59
csillár rádió szaküzlet. Tel. 32-19.

Kilós gyári textil maradék, méteres és végesáru üzlet
Debrecen
Csokonai-utca 3. szám

HADNAGY!
divatcipő linonon kidolgozottak, elegánsak, kenyelmescik. Beteg lábakra készit hállékony betétes cipőket teletősséggel.
Piac-utca 44.

Nagy István
puskaműves Vár-utca 9.
Fegyverek, löszerek, kitöltő hüvelyek újra töltése és fegyverjavítások.
M. kir. Lőporárud.

Zománcos tűzhelyeket minden színben teletősséggel készit
Levenszik
tűzhelyüzem Árpád-tér 17

Csokonai ásványviz
SZLIUKA Szikvizgyár

S. K. F.
Svédgolyóscsapágyak Reményanyagok
Ganofszky Lajosnál
Hunyadi-utca 23. szám.
Telefon: 11—56.

BUTOR
halók, enedlők, uriszobák, garnitúrák, jégsekrények, szelencék, szőnyvek, festmények. Egyes darabok igen olcsón.
Bátormagazin Széchenyi-utca 6. sz.

Orvosi műszerész és orthoped kelekkek üzeme. Ludaltápbetétek gipszminta után
Szabó István
Piac-utca 42. (Pannónia udvar).

Szőnyegklinika
* Simonffy-utca 7.
Porzsaszőnyeg vétel, eladás, kővetítés, javítás, kőszítés

Futballt, futballcipőt, aktatásakat, retikült, pénztárcát olcsón beszereshet a készítőnél. Lavítást vállalok.
Tóthfalussy
sportaru boröndös, Czegléd-u. 7

Kérje minden üzletben
Klein Géza
jóízű kenyerét

Utibőröndök, kalapdobozok, hátizsákok, fohér retikülök legnagyobb választékban
Kántor Ernő és Társánál

Előleg nélkül vásárolhat tűzifa- és szentelepe a Margitfürdőnél a legolcsóbb napi árak, díjtalan házhozszállítás. Telefon 10—24. Teltire már most rendeljen!
Reichnál,
Jókai-utca 6. szám.

V á g ó
tűzifa- és szentelepe a Margitfürdőnél a legolcsóbb napi árak, díjtalan házhozszállítás. Telefon 10—24. Teltire már most rendeljen!

Nánássy Lajos
rádió és villamossági vállalat
Kálvin-tér 3.
Rádió átalakítás és karbantartás

Író- és írodagépek
MARKOVITS SANDOR
mérnök, Piac-u. 58.

Divatcipőt belet bók-asüllyedéss lábakra beletes cipőt rendeljen bizalommal
BARNANAL
Műhelyeml Piac-utca 47. sz. alól József királyi herceg-u. 7. sz. alá helyeztem át.

Maradék kilós és méteres áru legolcsóbb árban
Dégenfeld-tér
Tiszapalota.

Világítsunk villannyal

Főzzünk gázzal

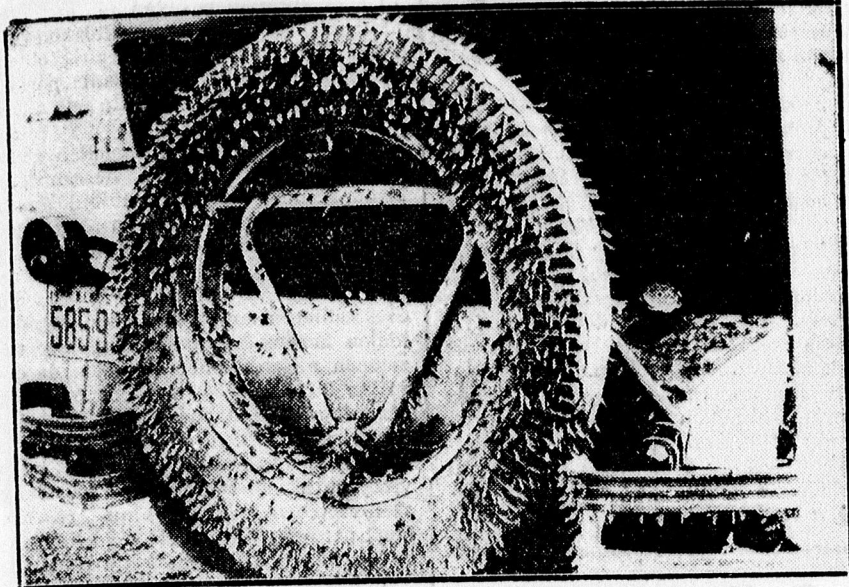
Fűtsünk gázzal

Debrecen sz. kir. város Világítási Vállalata.

DEBRECZEN
KELETMAGYARORSZÁGI
HETILAP
A SZÉKELYORSZÁG
KÖZSÉGEI ÉS VÁROSAI SZÁRMAZÁSÁVAL

KÉPES VÁSÁRNAPJA

Csikagóban nagy sáskajárás van. Az autó tartalék kerekére a sáskák ezrei telepedtek.

Az angol királyi párt nagy tömeg üdvözi walesi látogatása alkalmával.

Egy 17-ik századbéli nagy ur tragédiája

Debrecen sokat köszönhet Rákóczi György erdélyi fejedelemnek. Majd annak idején sorra vesszük ezeket a köszönetre számottartó cselekedeteket. — hiszen a városi jegyzőkönyvek bőségesen megemlékeznek ezekről a nemes tettekről és egy részét már fel is dolgozza Szücs István történeti munkájában.

Az a kegyelet, melyet Rákóczi György fejedelem Debrecennel szemben mindig éreztetett, annak köszönhető, hogy a nemes város mert a magyar reformációnak fellegető-raként tartották. Bethlen Gábor, Bocskay, a Rákócziak, mind, mind azt látták a városban, hogy itt nemcsak a reformált vallást segítik diadalra, de az ország tősgyökeres magyarjait is. Viszont az is igaz, hogy ez a város sem volt hűtlen a nagy fejedelmekkel szemben soha.

Ha mindenki cserbenhagyta őket, Debrecen kitartott.

Ha már nem volt kihez fordulni, Debrecen még mindig meghallotta a parancsot is, a kérésőt is. Ezért írja Szücs István erről a városról Rákóczi Györggyel kapcsolatban: „Ő jól eszében forgatva azon hő ragaszkodást, melyet Debrecen város közönsége ő irányában, előbb magánzó állapotában is, — tehát akkor, mikor még fejedelem nem volt, — ugyan parancsának pontos végrehajtása által tanusított, ez okból főgondját fordította arra, hogy a város irányában minél több jeleit tüntesse ki jogos figyelmének.”

Annak idején majd látni fogjuk, hogy ez a kegy nem írott malaszt volt, hanem maig kiható cselekedet sora.

Sokan megvádolják Rákóczi Györgyöt még azzal is, hogy zsongorj volt. Holott éppen a debreceni események azt bizonyítják, hogy takarékos lehetett, volt is, de zsongori soha. Kitűnő gazda, nagyszerű kereskedő, vallásának élő tudományokat kedvelő nagy úr, aki hálás tudott lenni a legszebb bizonyosságokkal azokkal szemben, akikben megbízott.

Hogy nemcsak érzelmi okok vezették Debrecennel szemben, arra

példa az, hogy olyan nagy hatalmú urat is megtanított rendre, fejelemre, akitől pedig már, már fejedelemsége is függött. Ez a hatalmas úr Zólyomi Dávid volt.

Korának egyik leggazdagabb főura. Birtokának és rangjának se szeri, se száma. Csak a jelesebb rangok között említhetjük: háromszéki, sepsi, kézdi, orbai székek főkapitánya, a székelység főgenerálisa. Uradalmi közül jelentősebbek voltak: Székelyhid, Diószeg, Marosújvár és természetesen még egy sereg vár, uradalom. Többször között egész Debrecen határáig terjedtek ki javai, birtokai. Már azt se nézte jó szemmel, hogy Rákóczi György került Bethlen Gábor örökébe, titkon azzal is vádolták, hogy ő maga akart fejedelem lenni. Mikor azonban nyíltan is ellene fordult a fejedelemnek és a másodszer is fejedelemségre pályázó Bethlen Istvánnal cimborált, elbizakodott és tiszteletlen viselkedése miatt Rákóczi György elfogatta, nótáztatta és börtönre ítélte. Javait elkoboztatta, ezt azonban részben felesége, családja visszaszerezte, de többé Zólyomi Dávid szabaddá nem került. Élve eltemetve fengődött hosszú esztendőig Kővárban, ahol rabságban halt meg.

A szigorú őrizet a fejedelem kéréhetetlensége ilyen sorsot mért Zólyomi Dávidra. Az a Rákóczi György, aki kegyes, jóindulatú és megbocsátó tudott lenni, nem találta kegyelmet Zólyomi Balint számára. Nyilvánvaló, hogy legnagyobb büne a fejedelemségre való törekvés lett volna a székelyek főkapitányának, amire a családja hatalmát féltő és növelő Rákóczi György ilyen súlyos büntetéssel válaszolt.

Halála után minden valószínűség szerint kiadta a családnak a holttestet a fejedelem, vagy legalább is sikerült megszerezni. — Mert a magyar keménylelkű tudott lenni, de a halálban megbékkelt.

Nagyon érdekes volna most meg tudni, hogy a mult hetekben lebontás alá kerülő ottományi ősi Zólyomi-féle kápolna alatt három

bronzkoporsó bebalzsamozott holttestei közül valamelyik nem a Zólyomi Dávidé-e?

Ez a birtok Zólyomi birtok volt és a székelyhídi uradalmakhoz tartozott. Kastélya volt itt a Zólyomiaknak és kisebb kápolnája mely a legutóbbi időkig fennállott. — Legutolsó birtokosa a kastélynak és a kápolnának Jasztrapszky volt aki eladta a román kisajátításból megmaradt birtokot és belsejét. Lebontásra került a kis kápolna is melynek kriptájában találták azt a három igen előkelő urakra valló bronzkoporsót is, melynek egyikében bebalzsamozva lehet, hogy éppen a tragikus sorsú nagy úr, Zólyomi Dávid nyugszik. A községben élő legenda szerint talán éppen ő. Most a bontás megállott, mert a három bronzkoporsóval nem tudják, hogy mi történnjen. — Hova temessék el, vagy mit kezdjenek vele.

Sajnos, a környéken jártamkor nem tudtam megnézni sem a koporsókat, se a lebontott kriptát. — A hatóság érthetetlen titkolózása miatt nem lehet állítólag hozzáfélni. Pedig bizonyosan értékes történelmi adatokra bukkanhatnánk, ha magyar világ volna a Zólyomiak ősi földjén.

sz. r. í.

Az életuntság okai és gyógyszerei

Miért vagyunk boldogtalanok — hogyan lehetünk boldogok?

Az önnevelés művészte.

Irta: NÁNASSY LÁSZLO

Az első legfontosabb lépés az önnevelés művészetében az, hogy pontosan felismerjük egészségünk, erkölcsi jellemünk főhibáját, melyből minden más hibánk leszármaztatható. E főhibát igen könnyű felismerni: végig kell gondolnunk egész életünket, meg kell fontolnunk, hogy mi okozta nekünk az életünkben a legtöbb kellemtelenséget, bajt, szenvedést?

Önismeretünk irányító fénye mellett rövidesen be kell látnunk, hogy mindig volt egy erkölcsi hibánk, amely mint piros fonál végig húzódik egész élettörténetünkön.

Ez a hiba — a főhibánk! Ez a főhiba volt az, amely mindig keresztülhúzza számításainkat, terveinket, céljainkat, ez a főhiba okozta minden meggondolatlanságunkat, ballépéseinket s ez a főhiba bontakoztatta ki nálunk a lelki boldogtalanság, az életuntság testet-lelket ölé körképét.

Tehát ha boldog emberek akarunk lenni, akkor mindennap fel kell vennünk a küzdelmet egyéniségünk főhibája ellen s így multunk, jelenünk, jövőnk, életsorsunk legnagyobb ellenességétől szabadítjuk meg önmagunk.

Bármilyen legyen főhibánk — a fékezetlen érzékiség, a különféle kóros szenvedélyek, igazságtalanság, szeretlenség, kíméletlen durvaság, lobba-

nyomosság, engesztelhetetlenség, összeférhetetlenség, könnyelmű meggondolatlanság, önzés, restség, lustaság, gögürűség — azt minden képességünkkel, akaratunkkal végleg ki kell irtani lelkünkől. Minden nap minden elhatározásunknál, cselekedetünknel szigorúan kérjük számon önmagunktól, hogy nem hódolunk-e be főhibánknak: urai tudunk-e maradni jobbálevési szándékunknak? Ha ezen elhatározásunkat mindig következetesen végre tudjuk hajtani, akkor elnyerhetjük a legszebb, legértékesebb, legmaradandóbb jutalmat — a derült, napsugaras, kiegyensúlyozott lelki kedélyt, amely mindig békével, harmóniával, boldogsággal tud minket eltölteni.

A békés, a nyugodt, a kiegyensúlyozott lelkivilág eléréséhez nemcsak az szükséges, hogy a durva hibánkat lefaragjuk, hanem az is lényeges kellék, hogy az apró, a mindennapi kis dolgokban, a jelentéktelennek látszó cselekedésekben is művészek legyünk.

Mindig és minden körülmények között megőrizni lelkünk összeszedettségét, fegyelmeztségét, harmóniáját — ez az igazi életművészet!

Ha elfogulatlanul megfigyeljük embertársainkat, azt kell megállapítanunk, hogy a legtöbb ember az apró rossz szokások, fegyelmeztelenségek

rabja s ez a rabság akadályozza annak, hogy igazi derült kedéllyel tudja járni életútját. A legtöbb ember lelki békéjét nem a nagy s megrázó sorscsapások teszik tönkre, hanem az apró, kicsinyes, jelentéktelen dolgok lendítik ki állandóan lelki egyensúlyából.

Gyermekkorunkban mindnyájan olvastuk az óriástermetű s nagyerejű Gulliver történetét, akit álmlában a törpék megkötözték s így lehetetlenül tették. Hasonlóképpen vagyunk mi is a rossz szokásainkkal, apró, jelentéktelennek minősített hibáinkkal, amelyek, ha nem vagyunk éberek, elővívnyatások, teljesen lenyűgöznek minket.

A nagy hibák nem szakadnak egyszerre az emberre teljes nagyságukban, hanem szinte észrevétlenül surrannak elő és lassan fonnak be a következmények vékony, de erős szálai-val. Az ember egyszer csak arra eszmél, hogy rossz szokások tehetetlen rabszolgájává lett.

Azt sem lehet figyelmen kívül hagynunk, hogy óriási önfegyelmre van szükségünk, ha azt akarjuk elérni, hogy az adott viszonyokhoz, körülményekhez, helyzetekhez, környezetünkhöz, felelőseinkhez feltétlenül s harmonikusan tudjunk alkalmazkodni. — Aki nem tud alkalmazkodni az az élet *Ba-listása!*

Sajnos, az életben a legtöbb embernek nem úgy alakul ki az élet-körülményei, ahogy azt valamilyen elképzeltek, megterveztek:

az élet senki kívánságához nem alkalmazkodik, nem vesz tudomást az egyéni igényekről, tervekről, szempontokról, hanem mindig nekünk kell a kialakuló körülményekhez alkalmazkodnunk! Aki nem tud az élet fordulataihoz, különböző változataihoz alkalmazkodni, az igen hamar elveszti lelki egyensúlyát, összeomolnak illúziói, a képzelte jövő kártyavára. A rideg valósággal nem tud a készületlen egység megbirkózni s így a kétségbeesés örvényébe tehetetlenül elmerül.

A különféle környezetekhez, viszonyokhoz való alkalmazkodás feltétlenül lemondást, önmegtartóztatást, önfegyelmest követel. Különösen megérthetjük ennek igazságát a mi napjainkban: lassan mindenről le kell mondanunk, mert a reánk nehezedő súlyos gazdasági s társadalmi viszonyok a legjogosabb igényeinket, számításainkat is keresztülhúzzák. Igen sok ember zuhant már önmagába, mert nem tudta megérteni, hogy nem az élet ragaszkodik egyéni elképzeléseikhez, igényeikhez, hanem nekünk kell a körülményekhez feltétlenül alkalmazkodnunk.

Emberrársainkkal való társadalmi érintkezés is óriási önfegyelmest kíván:

az önismereten alapuló önfegyelmest nem törődő egység pedig erre teljesen képtelen. Nemcsak a társadalmi érintkezés, de a családi élet harmonikus boldogsága is önfegyelmestől függ. Ha a házastársak nem tudnak önmaguknak parancsolni, ha állandóan a nézeteltérések malmában örök egymásnak idegeit, — akkor boldog emberek, boldog házasságok soha sem lehetnek.

A boldog házasság lemondásokból, önfegyelmestől tevődik össze.

Mint a tavaszi dér a fésző virágra, úgy hat a fegyelmestlenség a házasság élet boldogságára. Pedig, ha valakinek lelkéből hiányzik az otthon napsugara, az csak szárnyszegett lélekkel járja az élet egyébként is tövises országútját. Van földi mennyország is, — ott ahol a férj és feleség egy szív, egy lélek s a kölcsönös bizalom napfényében felülmelkednek, a civódás, mindennapos nézeteltérés, haragosdi ködtengerén. Ilyen harmonikus, boldog házasságot csak az élhet, aki már fiatalon megtanulta, megszokta a másokkal való békés együttélést s aki mások hibáit megértően, jókedvvel, nézeteltérés, szóváltás nélkül, mosolyogva tudja elviselni.

Az önfegyelmest hiánya igen sok egymáshoz illő házastársat vezetett már a válópörök tárgyalótermeibe, igen sok boldogságra hivatott házastárs életét tette elviselhetetlen pokollá.

A társadalmi életben állandóan megkülönböztetik az *úri embert* és nem *úriembert*. *Úriembernek* nevezik általában a felsőbb iskolai képesséssel rendelkező, megfelelő társadalmi állást betöltő egyéneket. Szerény felfogásom szerint csak

olyan férfi, illetve nő nevezhető úriembernek, úriembernek, aki minden körülmények között ura önmagának, ösztöneinek, szenvedélyeinek, indulatainak.

Aki ezt képtelen elérni, az lehet előkelő ember, gazdag, tudós, művész, híres ember — de csak alantas *szolgáember*: saját ösztönei, szenvedélyei, indulatai vakon engedelmeskedő szolgája! Az igaz — a lelkileg — úriember soha nem lehet *tucateMBER*, akinek minden kiváltsága, értéke abból áll, hogy tizenkettő tesz belőle egy tucatot: ez csak átlagember, tucateMBER, de nem *úriember!*

Ha minden ember mindennap számokérvén önmagától napi cselekedeteit, annak indítókait, ha szigorúan végiggondolná minden egyes cselekedet-

tének emberi értelemmel előrelátható következményeit: ha minden ember nem csak helyeselné a jót, hanem mindenben követné is, ha minden ember úgy cselekedne embertársaival, mint ahogy ő is elvárja magával szemben másoktól: ha minden ember a jónak, az erkölcsnek nemcsak hirdetője, hanem egyéni életében megvalósítója is volna, akkor nem volna, mert nem lehetne *boldogtalan, elkecseregett, önmagába zuhant életunt ember, nem volna társadalmi kérdés az öngyilkosság!*

A lelkileg kultúreMBER nem tud fennakadni az alacsonyok útvesztőiben, hanem teljes öntudattal, szabadakaratlal igyekszik önmagából a legkövetesebb erkölcsi embert kialakítani.

Aki így gondolkodik, így látja a világot, — az sohasem lehet elkecseregett, boldogtalan, reményfogyott életunt, hanem ép lélekkel, derült kedéllyel tudja megoldani élete minden nehéz feladatát. Környezetében, családjában, hivatásában, minden ténykedésében derült, örömtől, napsugart fog árasztani: példájával, világnézetével, önfegyelmestével, belső lelki tartalmával mindenkit tanítani fog a nemes, a tisztá, a boldog élet művészetére!

Dédai László a 3-ik honvéd gyalogezred legvittezebb altisztje

Dédai József városi hordár volt a régebbi időkben. Dacára, hogy egyik kezére kacskaságban szenvedett, nagy szorgalommal, kiváló élelmességgel látta el hivatalát, megtakarított egy kis pénzt, amiből a Homokkerben földet vásárolt és arra takaros lakóházat építtetett. Ekkor felhagyott a hordársággal és a házában szatócs üzletet nyitott. Elég jól ment a bolt, de mint aféle mozgékonyvérű ember nem elégedett meg ezzel, hanem hozzáfogott darutollal kereskedni. Nagy meglepetéssel látták a homokkeriek, hogy Dédai uram udvarán 8—10 felnőtt daru sétálgat fel s alá és éktelen kurjongatásokkal köszöntenek mindenkinek. Hogy honnan szerezte be Dédai a daru állományát, azt csak ő tudta. Mikor ezeknek a gazló madaraknak tolla megnőtt, kiszedte, alapos mosás, fésülés, guvelirozás után elkészített darutollakkal Dédai uram vásárokról vásárokra járt és ez jó üzletnek bizonyult. Igen mert abban az időben nem is lehetett elképzelni valamirevaló falusi gazdalgényt darutollas kalap nélkül. Hozzáillet az a magyar ruha viseletéhez és a sarkantyus csizmához. Ma már kiment a divatból, nem is illene a bricses nadrághoz, meg az idegenből importált micisipkához. Így vagyunk mi egyéb magyarságunkkal is.

Dédai családos ember volt. Két lánya és két fia élt. A nagyobbik fiúval kevés baj származott. Rendes magaviseletű, mesterséget tanult ember lett belőle. Annál több baja volt az öreg Dédainak a kisebbik fiával a Lacival. Sem az iskolába nem szeretett járni, sem mesterséget nem akart választani, rakoncátlan, verekedős természetű volt. Az apja semmiféle auctoritással nem tudott rá hatni. Javíthatatlannak bizonyult. Egyszer aztán betelt a mérték, az apja megunt a vele való vesződést, elzavarta a háztól. Mikor Dédai Laci elkerült a szülei háztól mozgalmos és változatos életet flytatott. Nem egy esetben került összeütközésbe a rendőrséggel is. Így érte el azt a kort, amikor mérték alá kellett állni. Persze, hogy tauglich lett. Bevittek, katona lett a harmadik honvéd gyalogezredbe osztották be.

Mikor Dédai Laci beöltözött a angyalborbe mintha ketté vágta volna benne a rakoncátlanságot, megváltozott, más ember lett belőle. Hja! a ka-

tona szubordináció, sok fékezhetetlen természetet változtatott meg éppen nem szelíd eszközeivel. Dédai Laci katonának pompásan bevált, még sarzsit is szerzett, mint szakaszvezető mutatkozott be az ismerősöknek. Ni-ni, csodálkoztak az emberek, a rossz Dédai Laci, hogy megváltozott, milyen ember lett belőle. Így találta a világháború kitörése. Az ezredet elvitték a frontra. Még ekkor találta csak magát elemében Dédai Laci! Mintha csak az egész háborút az ő kedvéért rendezték volna, hogy képességét bemutathassa, annyira elemében érezte a harcúteret magát. Vakmerősége nem ismert határt. A leghetlenebbnek látszó vállalkozásba is belefogott és mindig sikeresen hajtotta végre. Jelentéktelen sérüléstől eltévelytve hibátlanul verekedte végig a háborút. Harcolt az orosz, olasz, román frontokon. Örmeztetett lett és amennyi kitüntetéset egy altiszt megkaphatott, Dédai mind elnyerte, bronz, kis és nagyezüst, aranyérmek, Károly csapatkereszt, vaskereszt. A háború alatt az *Est* lap körkérdest intézett olvasóihoz, hogy kit tartanak a legvittezebb altisztnek és a legtöbb szavazat Dédai Lászlóra a debreceni 3. honvéd gyalogezred örmeztetére esett.

Mikor a nemzeti hadsereg felállott, az épségben megmaradt Dédai Lászlót felszólították lépjen be oda. Nem fogadta el. Ahogy az uniformis lekerült róla, megint olyan semmivel nem törődő, ingadozó szellemű ember lett belőle, mint volt. Az alaptermészetét még a világháború hatalmas iskolája sem tudta belőle kiirtani. Valami mást akart érdemei után magának kiverkedni. Fel is ment Budapestre, hogy ott majd elintézi. Azonban mértéktelen életmódja következtében tüdővészbe esett és az egyik budapesti kórházban meghalt. Özvegye és egy fia maradt.

Kövér Gyula.

A VILÁG LEGNAGYOBB CSILLAG-VIZSGÁLÓJA

Los Angeles közelében épül. A teleszkóp lencséjének átmérője öt méter lesz, tehát duplája az eddigi legnagyobb lencsének, mely Wilson teleszkópra van felszerelve.

Bihari anekdoták

Szívarozás orvosi rendelésre.

A boldog békevilág ragyogó Nagyváradjának markáns egyénisége néhai jó dr. Friedländer Sámuel fogalom volt Biharban.

Tekintélyes nagyon jönevű ügyvéd, 70 éves korában is olyan jó megjelenésű, szépen és divatosan öltözködő úr volt, hogy a fiatalok is megirigyelheték, akinek ezenkívül politikai partilása is megszerezte ismertté tett a nevet.

Törhetetlen izigvérig független 48-as magyar — ami akkor a Tiszák okos birodalmában — olyan különlegesség volt, mint ma Míképéresen a fehér holló, vagy a sárándi kenderázattóba a fekete hattyú.

A nyilegyenes tartású öreg úr, 70 éves születési napjának megünneplése idején kezdte észrevenni, hogy szervezetében nincs minden rendben, de erről se társaságának, se környezetének semmit sem szólt, márcsak a tekintély okáért sem.

Nagyváradon restelte magát megvizsgáltatni, sőt Budapestre se, hogy szervezetében valami nincs rendbe, mert azt így otthon a ragyogó Nagyváradon mindenki megtudhatta volna. Felment hát Bécsbe.

Bécs akkor gyorsvonaton alig volt távolabb Váradtól, mint öszi esőzések idején Szomolyon pusztá Berettyóújfalutól, ami mindössze 6 kilométer ugyan, de kocsin való odamenetel több időt vett igénybe, mint a Nagyvárad—Bécsi gyorsvonati idő.

Megérkezett. A professzor úr megvizsgálta s kérdezte életkörülményei felől, többek között arról is, hogy hány szívart szív.

Az öreg Friedländer, aki egyébként mértékletes ember volt, de az úri szivarokban bőségesen dult, erre megtorpant. Érezte, hogy szívási redukció lesz, azt mondta: naponta 20-at.

Na, ez nagyon sok, elég lesz 10 is, rendelte a professzor.

Pedig hát csak 10-et szívott naponta, mikor az öreg hazajött Bécsből, újra javába szarozott s kijelentette barátainak, hogy most már ezt orvosi rendeltetle teszi.

Nem is lett belőle semmi baja, élet 90-ik évében halt meg.

Nem mindig van úgy minden, mint ahogy a tudomány mondja, de hát ehhez különleges szervezete is kell.

Borsy Imre dr.

Innen-onnan

A FÖLDIGILISZTÁK CSALÁDJÁ MEGNÖVEKEDETT

mert a tudósok újabb fajtákat találtak úgy Amerikában, mint Ausztráliában. Braziliában egy méter hosszú földigilisztákat találtak, melyek 3—4 centiméter átmérőjűek. A nagy giliszta, ha a föld alatt mozognak vakondtúrás nagyságú sávok jelzik útjukat. Ez a giliszta gurgulázó hangot is ad és ha megtámadják, kellemetlen szagú, tejszerű folyadékot fecskendez támadója felé.

KÜLÖNÖS JELENET

játszódott le a bostoni bíróság egyik tárgyaló termében. A bíróság előtt állt Bowan György Bostoni lakos, aki éppen az esküdtekre kötelező eskü szövegét mondotta a bíró után, de befeljezni nem tudta, mert két titkos rendőr lefogta és befogta a száját, kiderült, hogy Bowan György egy utcai rabló, akit kerestek és véletlenül látta meg a teremben két titkos rendőr. Ők akadályozták meg, hogy az utcai rabló esküdtészi tag legyen.

Indiából érkezett érdekes levél egy debreceni urilányhoz

Egy debreceni úrilánynak hozta a posta ezt az érdekes levelet, mely Indiából érkezett s a küldője egy volt orosz arisztokrata, aki mint fiatal diák menekült el a forradalmi Oroszországból. Tanulmányait kemény küzdelem árán folytathatta. Előbb Londonban, aztán kis ideig Bécsben volt. Ellátogatott Magyarországra is. Megesodálta Budapest szépségét, megismerkedett a debreceni fiatal leánnyal, akinek rokonaival jött ide Bécsből. A fényes múltját elvesztett fiatalember nem találta helyét Európában, nyugtalan lelkének világosabb, mozgalmasabb élet kellett, hogy elviselhesse az életet. Elment előbb Kínába, aztán járt Japánban és most már hat éve Indiában él.

— Azóta állandóan levelezünk — mondta a fiatal hölgy — sajnos, már hét esztendeje, — tette hozzá egy kis könny telnék ki leveleiből, melyek érdekes tapasztalatokról, szokásokról számolnak be és pompás tulleírásokat adnak.

Két jóbarátom rábeszélésére — írja L. A. újabb utazásra szántam el magam. Pedig már nemcsak megszoktam, de meg is szerettem a csinos banglomat, melynek minden ablaka egy-egy nyitott verendára nyílik. A lugásokat a házzal szemközti oldalon betettük gyümölcsfák hajtásaival, melyekből különböző alakú fákat neveltek. Így a verenda két oldala nyitott és a nagy melegben egy kis hűvösséget ad.

A Mária Ház nagyon kedves volt nekem. Bizonyosan írtam már Magának Mária, hogy Indiában, eltekintve a nagyobb városoktól, a házakat nem látják el számkokkal, csak nevekkel. Bizonyos néha mosolyogva, ha látja, hogy a házakra felírt neveket, mennyit elárulnak a tulajdonosok hinduságából, vagy az angolok felé hajlásából. Nem egyszer megtudja az ember, hogy milyen a ház urának a politikai felfogása, ha gondosan elolvassa a ház nevét. Mi sem könnyebb, mint megtudni, hogy hindu, vagy mohamedán vallású-e a gazda. A hinduk szanskritul adják meg a ház nevét, a mohamedánok arab vagy perzsa, az angolok angol, vagy latin névre keresztelik el a házukat, de most képzelje el, hogy hangzik a latin szó az angol háziúr ajkán, aki ezt a szöveget is gyakran angolosan ejti ki.

Két szolgám közül a fiatal Singet viszem el magammal. Nem azért, mint ha a jó öreg Anadit kevésbé kedvelném, hanem mert Sing erős, mint egy fiatal elefánt és több hasznát vehetjük mint az öregnek.

Azt hiszem, már írtam magának a szolgákról. Az indiai gazda nem lakik egy fedél alatt a szolgálóval, már csak megfogadtam, nem sokat tudtam ezekről a szokásokról. Adtam neki pénzt, azért sem, mert a szolgát családostul fogadják meg s ezek lakást, fizetést élveznek. A szolga épen azért, mert legtöbb esetben családjával együtt ét az ura házában, — nem kap ellátást, hanem a családjával étkezik. Meglátjuk, hogy a szolga családtagjai nem szegődnek be ahhoz az úrhoz, akinek eselédházában élnek. A szolgák fizetésen kívül kapnak ruhát is, mely egyszerűbb családoknak nem sokat jelent, egy rövid fehér nadrágból áll, de a tehetősebb úri család már rendszeren öltözteti a szolgát és sokat ad arra, hogy a ruhája, turbánja mindig ragyogó tiszta legyen. Az ilyen szolga fehér turbánt, nadrágot, térdigérő fehér kabátot kap, melyet széles öv fog át derékán. Az övön hímzéssel vagy festéssel a ház ura nevének kezdőbetűi ékeskednek. Nem is hinné, hogy milyen büszkék a barna pikkók ezekre a monogramokra. A szolgálai rangosztályban nagy előkelőséget jelent, aki ilyet viselhet. Annak a gazdája már bizonyonnyal elég gazdag és előkelő úr.

Hat évvel ezelőtt, amikor Anadit hogy vegye meg a ruháját és beteg öreg feleségével költözzék be a cselédházba. Egy napon a jó ember aláztatos kéréssel jött elém, engedjem meg neki, hogy az övére ráírassa a nevemet. »Minden igazi úr szolgálja megteszi uram« — értelt nyomósan. — Nemcsak az indiai uraké, hanem az angoloké is.

Bizonyonnyal meg volt győződve, hogy ez az érve hatott, mert megengedtem, hogy a nevem kezdőbetűit felpingálhassa az övre. Akármerre ment, nagy büszkén mutatja szolgatársainak az L—A betűket.

Első esztendőben sokat vesződtem vele. Bár januárban elég hideg volt, a Himalája felől sűrű szürke felhőket hozott a szél, úgy hogy jól esett a fűtés, ő mégis amint a házba lépett, levetette a papucsait és mezítláb lépett be. Carew Stephen barátom látogatott meg, amikor ismét — nem tudom hanyadszor — figyelmeztetem Anadit.

— Parancsára uram — hajolt meg, de én tudtam, hogy holnap ismét mezítláb jön be a házba.

— Hagyd rá — ajánlotta Stephen, — ezt az ősi szokást nem változtatja itt meg senki. A legfényesebb vascsoránál, angol úriházakban is a szolgák mezítláb szolgálnak fel.

— Sajnálom szegény öreget — mondtam. Rossz nézni a mezítláb lábait ebben a csúnya hűvös időben. Ha nem látom őt, elhittem magammal, hogy valahol otthon vagyon Európában s ő eszembe juttatja a valóságot.

Anadi egyébként a szolgák gyöngye. Indiában nehéz olyan szakácsot kapni, aki emellett még a tisztogatást is elvégezze. Anadi mindenhez — ért. Maga most csak mosolyog, hogy ezért valakit a szolgák gyöngyének nevezhetek. De ismernie kellene az indiai viszonyokat. Olyan család, aki odahaza egy-két szolgát, vagy szolgálót tartana, itt öt-hat embert foglalkoztat. Igaz ugyan, hogy hatnak sem fizet többet, mint ott kettőnek. Csodálatos, hogy milyen kicsiny igényük van ezeknek az embereknek.

Anadi főzésművészetével is elég sok baj volt. Vegetáriánus és előző helyen, ahol majdnem két évtizeden át szolgált, szintén hústalan konyhát vezettek.

Minden reggel megkérdezte tőlem, mit kívánok enni. Rábíztam s ő mindnap pontos időben megjelent a fényesre surolt nagy fémtálccával, melynek közepén főt rizsből kis dombocska állt, mellette apró csészében a dhal, — egy barsóféle étel, mely elmaradhatatlan volt, akárcsak a rizs. Aztán jöttek különféle zöldség és főzelékek.

Képzelteti, hogy ha lelkiszemeim előtt néha megjelentek a finom orosz ételek, vagy az a pompás magyar káposzta, melyet ottjártamkor ettem, nem lehettem nagyon elragadtatva a jó Anadi szakácstudományától.

De olyan lelkesen tudta dicsérni a készítményét, hogy nem volt erőm megmondani neki az igazságot, inkább kiszórtam a rizst az ablakon, (a derék csirkék, melyekről azt hittem, hogy valaha pompás pecsenyeként fejezik be életüket. — hirtelen fel is kapkodták. Vigan csipogtak, mintha tudták volna, hogy amíg Anadi vezet a konyhát, nem lelki dicső, de kegyetlen halálukat a szakács kezében.)

Néha éhesebb voltam ebéd után, mint előtte és vettem a kalapomat, elmentem a bazárba.

A végzet azonban egyszer rácsapott Anadira. Meglátta, amikor az ételeit kiszórtam a csibéknak. Kétségbe volt esve. Nem lehetett megvizsgálni. Végre aztán a felesége tanácsára ajánlotta Singet, az unokaöccsét, aki egyedül végezte a szolgálai munkát egy angol őrnagy mellett.

Anadi nagy sóhajtozás között adta át a fiúnak a konyhát. Csak az vigasztalta meg valamennyire, hogy fizetést feleltem. Hiszen eddig az kifejezett kívánságomra mindig magával vitte felesége számára az ételmaradékokat, a beteg nő nem birt volna főzni. Sing másnap nagy pusztítást rendezett a esirkeállományban és ebédre a karri (indiai fűszeres húsétel) után pompás, pirosra sült esirke került a lapos tálcra.

Eleinte sok és nagy összecsapás volt Anadi és az elmodernesedett Sing között. Anadi az igazi régi szolgatipus volt, aki gazdája érdekeivel mindenben azonosítja magát, képes bármire, hogy rágalom ellen megvédje gazdáját és annak tekintélyét növelje. Singet már elrontotta európai szolgatársainak felfogása. Ő már megpróbált kritikát gyakorolni velem szemben, mert a cselédházban meglátogattam Anadi öreg, beteg feleségét s magam adtam át neki a pompás édességet, a khír-t, aranyfüst lapokkal. Érdekes módon készítik ezt az édességet. Cukorral sürtire elfőzik a tejet, rózsavízzel illatosítják és a tejet aranyfüsttel fedik be. Sing megállapítása szerint nem lehettem igazi gentleman, ha magam hozom haza a csomagocskát, az öreg szolgálószony számára. Az ő őrnagya ilyet nem tett volna. Észre sem vette a mellette elhaladó benszülöttet. Végre aztán magam is beleavatkoztam a vitába. Megmagyaráztam Singnek, hogy, ahol valamikor az én szüleim nagyurak voltak, ott az igazi úrhoz elmelehetett a szegény szolga panaszával. Azt is tudtára adtam, hogy mennyire nagyra tartom Anadi hűségét, indiai szokásai melletti kitartását, úgyhogy Anadi lesz a khanszáma, — házvezető.

Anadi nagyon vallásos. Minden reggel letérdel a házuk közepén, ki-nyitja maga előtt a könyvet és különösen éneklő hangon végzi istentiszteletét.

A múlt tavasszal Stephennel együtt meglátogattuk Dardzsilingben Petrowszky Ivánt. Anadira bíztam a házat és indiai szokás szerint magammal vittem Singet. Az indiai utazásnál nagyon fontos szerepe van a szolgának. Ő visel gondot az ágyneműre, melyet a vonaton mindenki használ és a mosdótálat szintén. Az első és másodosztályú utasok szolgálai számára külön fülke van. Nem sokat törődnek a kényelemmel. Parányi helyen elférnek és ha nagyon sok az utas, a szolgák a podgyászok mellett, vagy elképzeltellenül kiesi helyen óraszámra elkupott Sing nagyszerűen tud alkudni, veszekedni a kereskedőkkel. Még soha, egy sem csapta be. Nem szereti ha én, vagy Stephen vásárolunk. Stephen szolgálóját nem tartja megbízhatónak, minket nem talál elég élelmesnek. Való, hogy amit mi megvásárolnánk 10 rupiáért, azt ő elhozza, 5—6-ért. Ha kényelmünket, vagy érdekünket akar-ná valaki vagy valami veszélyeztetni, azonnal haragra kész. A nősülést illetőleg szintén egészen modern elveket vall. Bár már huszonhét éves, még rá sem gondol, hogy családot alapítson. Azt szokta mondani, ha nagybátyja házasságra beszél rá: »Az első gazdám, az angol őrnagy nem házasodott, mert azt tartotta, az okos ember nem veszi egy másik gondját a nyakába, — a második gazdám is nőtlen, pedig már nem fiatalember, — közel van a negyven évhez. Majd ha ő megöcsül, akkor én is elveszem a leányt, akit kiválasztottál nekem.«

Bár a rólam alkotott véleményét nem írom alá, mert egészen fiatalember vagyok és a nősülést illetően csak az a megjegyzésem, hogy régen megnősülhetett volna Sing, ha Debrecen nem lenne annyira messze Északindától...

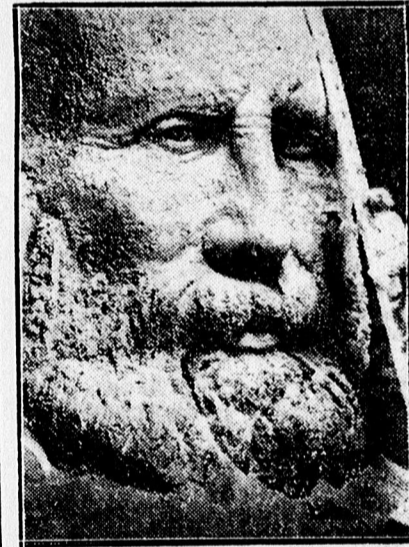
A hosszú levél többi részét már

nem bocsátotta rendelkezésünkre a mosolygó fiatal hölgy, aki csak annyit árult meg el, hogy nagyon, nagyon vágyik Indiába és ahogy kedves jóbarátja leveleiből India városait megismerte, Dardzsilingben szeretne élni.

Legközelebbi levelét Calcuttaból várja a míg a következő már Ceylonból érkezik.

Fenyőtoboz kosztum a legújabb divat.

Garibaldi arcát hatalmas formában mintázza egy 90 éves művész.

Négy éves kislány, aki baba helyett kigyóval játszik.

Költők ha találkoznak...

Versék — Jeta: Jánosi Zoltán

A napokban itt járt Debreczenben Jánosi Zoltán. Találkozott egykori tanítványával, Oláh Gáborral. Szóra szó jött, sorra kerítették az irodalmat is. Azt mondja Jánosi:

— Gábor, nem tudnál valami jó kiadót?

— Minek az?

— Van tiz kötet új predikációm és tiz kötet versem kéziratban.

A tanítványa nagyot nézett:

— Te is fiam, Brutus? Szintazonképen kiadót keresnek

én is.

— Minek a?

— Van vagy harminc kötet kéziratom, szeretném már a magyarjaim elé bocsátani.

Jánosi nevetett:

— Tudod mit, Gábor? Adjuk ki egymás munkáit. Te a predikációm, meg a verseimet. És is kiadogattam a te harminc kötetedet.

— Kezdjük el, — mondta a tanítvány.

— Eppen van nálam egy pár vers, — kiáltott fel örömmel Jánosi. Nesze fiam, Agyagos.

Kezébe nyomott hat verset meg egy predikációt.

— Mához egy évre találkozzunk — s leszámolunk.

— Jól van, leszámolunk!

Olyan fenyegetve zengett ez az utolsó szó a Kossuth-szobor alján.

Oláh Gábor zsebre vágta a hat verset — és kiadta a DEBRECZEN-ben.

Jánosi majd kiadja az Oláh kéziratait a Füzes-Gvarmathan. Uj idők, új emberek.....

Másodvirágzás

Akácfa! Mondjad: mire jó
E második virágzás?
Most nem tavasz jön, hanem ősz.
A nyárnak vége, pajtás.

E második virágod is
Elhervad, mint az első.
És több virágod nem virul,
Mídon haláloed eljő.

Nem érdemes virágzanunk,
Sem élnünk, jó akacom.
Az élet haldoklás csupán
És a virág — csak álom.

Éjjeli zene

A háztetőn kandur dalol
Szerelmes macska-áriát:
Választottjának a szívét
E dal büvölve járja át.

Az uccán egy ablak előtt
Szól szép szomorú szerenád.
Egy ifjú sírja fel szívét
Egy lánynak a hangszeren át

Fent a tető, az ucca lent
Dalol, mint a fülemile.
A szép hangversenyt Hold apó
Csillogó lével önti le.

A milánói szózat

Az Isten szóval teremtett világot.
Az ember csak tettel teremti.
Nagy ritkaság, hogy emberajk beszéde
Világtörténelmet jelent.

A milánói szózat ily beszéd volt.
Bálványdöntőgető beszéd.
Az igazság új világát teremté
S bilincsünket tördelte szét.

Menydörgés volt. Rendítő erejével
Megrázta e föld sarkait
S leverte sápadt reszketés porába
Európa zsarnokait.

A hazáját veszített Kossuth Lajosnak
Olaszország adott hazát.
Kossuth népével teszen ily csodát most:
Mégvédi ennek igazát.

Férfiak népe a büszke magyar nép.
Örökre fog, ha fog kezét.
Vaskézrel most a vaskezet szorítja
Mely véd s diadalra vezet.

Mi hallgatunk

Beteg az én kedves kutyám,
Az én derék barátom.
Nagyon beteg. Fáj a szívem,
Hogy így szenvedni látom.

Egy helyen áll. Csak áll. Csak áll.
Szegény fejét lehajtja.
Hogy szenved szörnyű kinokat,
Nagyon meglátni rajta.

Sok ember így sűrű jaját
Üvölténé az égbe.
Az én kutyám hallgatva tőr
Kinok tüzeiben égve.

Bajtárs! Te épen úgy tudod
A kint viselni, mint én.
A lelkem máglyatüzben ég,
De ajkam néma színtén.

A jajt kacagó Ösgonosz,
Kitől a bűn, baj árád,
Hadd tudja meg, hadd értse meg,
Hogy itt hiába fárads!

Bár végzetünk, hogy szenvedünk
Mindennap haldokolva:
Mi hallgatunk, nem jajgatunk
Sem égbe sem pokolba.

A Szerelmes király

Hol volt? Hol nem volt? Meg nem mondhatom.
Ott volt valahol messze nyugaton,
Hol zúg a tenger, sikong a sirály —
Szerelmes, táncos, vigkedvű király.

Mit gondolt? Mit nem? Elhagyta honát,
Eldobva mindent: kincset, koronát
Egy kétszer elvált bájos asszonyáért...
A józan ész ilyesmit meg nem ért.

Vajjon ki tudja: mit hoz a jövő?
Ki tudja: meddig marad hú a nő?.....
Azt a rubintos aranykoronát
Kár volt kidobni az ablakon át!

Csalódni abban, kit úgy szeretünk.
Hogy érte mindent, mindent elvetünk!...
Ég óvjon ettől, vidám volt király!...
Mormog a tenger, sikong a sirály.

Találkozás a Rigin

Nyár derekán, augusztus elején
Itt állok, fent a Rigi tetején.
Ragyog a nap, kristálytiszt a lég.
Távol ezüsttenger csillog: a jég.

A jég. A gleccser. Csillogó csoda.
Még a nap is csodálkozva néz oda.
Ezüstösen szikráznak a hegyek.
El nem felejttem, bárhová megyek.

S míg e csodán a lelkem andalog:
A mélységből szürkén köd gomolyog.
És hirtelenül és váratlanul
A Rigi orma felhőbe borul.

Felhőben állok. Eltűnt már a szép,
Alomszerű világ-csodálta kép.
Körülfem halkán hulldogál a hó.
Az ott az álom, ez itt a való.

De a való is nem ritkán csodás.
Az élet olykor ébren álmodás...
S a ködben ott egy óriás alak.
Uram! Nem hittem, hogy itt lássalak!

Valamikor e bércet jártad itt,
Keresve a hegyek virágait.
De régen volt. Ma sirodiban pihensz.
Hogy van, hogy itten mégis megjelensz?

Mit kérdezem? Másként nem is lehet.
A lelked hatja át a lelkemet.
Mindög velem vagy. Bennem vagy. Nem én
Élek, te élsz a szívem rejtekén.

Bálvány-imádó nem voltam soha.
A földi sorsom így lett mostoha.
De tégedet mindig szerettelek,
Vallottalak, hiven követtelek.

A te katonád volt az én apám.
Örökségül nevedet hagyta rám.
S bár végzetem pokol-tüzekre vet:
Meg nem tagadom ezt a szent nevet!

S e bércetön úgy állok veled én,
Mint Jézussal a dicsőség hegyén.
A taitványok. Mind szívembe fut
Vérem. S kiáltom: »Mesterem! Kossuth!«

A csiki magánjavak felosztása

Írta: Dr NAGY LASZLÓ.

(Folytatás.)

... a Comitetul Agrar ítélkezett ez ügyben. határozatot hozott, amely nemcsak jogi szempontból jelentős, de hazafias cselekedetnek is felféles, tekintve, hogy igazságot szolgáltatott s egyben elégtételt adott a multban elszüvedett nyomorúságokért... Ime, képviselő urak, ez az a mód, ahogy én akartam és elintéztem ezt a kérdést, szemellett tartva mindig a törvényt és az állam érdekeit. Ez az a védelem, amelyben én az idegeneket részesítem, hogy ne vonhassák ki magukat törvényes kötelezettségeik alól.

A cél tehát, mint e beszédből látszik, az idegeneknek, vagyis a magyarok tönkretétele, hogy azután e cél elérésénél mennyiben tartják szemellett a miniszter úr által oly nagyon emlegetett jogi szempontokat és törvények korlátait, azt a fentiekben tökéletesen megláthattuk.

Ekkor a megye és a Magyar Párt az interpellációk és kérvények tömegével kérte a határozat megváltoztatását, de hiába!

Vége 1929. júliusában a Nemzetek Szövetségéhez nyújtott be panaszt a »Magánjavak« utolsó igazgatósága.

Megkezdődött a Nemzetek Szövetsége előtti eljárás, amely lát teret nyújtott a román kormány kétszínű politikájának érvényesítésére. A panasz megvizsgálására alakult kisebbségi bizottság kérdéseire adott válaszaiban a román kormány tagjai a panaszosok tulajdonjogát, sőt 1930. decemberi válaszában még a panaszosok azon jogát is kétségbevonta, hogy orvoslásért a Nemzetek Szövetségéhez fordulhatnak. A román kormány védekezésének alaptalanságát a perzsa, norvég és angol tanácsagokból álló kisebbségi bizottság is látta, mert az 1931. január 26-iki jegyzékében felhívta a panaszra a Tanács figyelmét és kérte az ügynek a Tanács legközelebbi ülészakájában való napirendre tűzését. A Tanács májusi ülésén azonban nem került tárgyalásra a panasz, mert a román kormány — arra való hivatkozással, hogy a panaszosokkal közvetlen tárgyalásokat akar kezdeni, — kérte a tárgyalás elnapolását.

Természetesen a kormánynak eszébe nem volt kiegészíteni a panaszosokkal. Az egész tárgyalás csak időhülmást szolgált. A kormány a közte és a székelyek közt megindult tárgyalásokat a legkülönbözőbb ürügyekkel igyekezett elhúzni. Vége is 1931. novemberében a panaszosok jelentették a Tanácsnak, hogy a román kormányban semmi megegyezési szándék nincs és csak az időt akarja húzni. Erre a Tanács 1932. januári ülészakájában napirendjére tűzte az ügyet.

Azokban tévedés volna azt hinni, hogy a Tanács ekkora megfelelő törvényes rendelkezésnek szemellett tartásával orvosolta a sérelmeket, amint erre neki a Romániával kötött kisebbségi szerződés a jogot megadja. Ez az eljárás ellentétben állt volna a Nemzetek Szövetsége közgyűlésének 1922. szeptember 21-iki határozatában kifejezésre juttatott azon elvvel, mely szerint a Népszövetség azzal mozdíthatja legjobban elő a jóviszonyt a különféle kisebbségi szerződéseket aláírt államok és az ő fennhatósága alá helyezett faji, nyelvi és vallási kisebbségek között, ha maga a Népszövetség is igyekszik a kormányokkal barátságos viszonyt fenntartani. Arról tehát, hogy a Tanács hatalmi szóval kényszerítse az illető panaszolt kormányt a szerződés betartására, szó sincs. E helyett, — mint jelen esetben is történt, — igyekeznek az illető kormányt bizonyos engedelmekre rábírní, s így az ügyet »a kecske is jóllakjon, a káposzta is meg maradjon« elv alapján lezárni. Fél évig tartó tárgyalások után, végre 1932. szeptember 27-én kihirdette a Tanács a következő határozatot:

1. A Csikmegyei Magánjavak igazgatósága visszaállítatik saját alapszabályainak megfelelően.

2. Az összes városi ingatlanok, valamint a régi adminisztráció birtokában talált vagyonterületek visszaadandók az 1923-iki leltár szerint.

3. A borszéki üdülőház szintén visszaadandó.

4. A román állam birtokában maradt erdő és legelő területből visszaadandó 6704 hektár (kb. 11.659 hold). Ez az elvett terület 19 százaléka.

5. A román állam átveszi a »Magánjavak« volt alkalmazottainak nyugdíjterhét az állami alkalmazottakra fennálló szabályok szerint.

Ez a határozat minden jözan ésszel ellenkezik, mert vagy jogos tulajdonosok voltak a székelyek és akkor az egész vagyon visszaadandó, vagy nem, és ebben az esetben nem indokolt a visszaított vagyonrés, amely ebben az esetben egy, — a román állam vagyonából — a székelyeknek juttatott ajándék. De hát az ellen a határozat ellen végképpen nem lehet már orvoslást találni.

Illetőleg csak a panaszosoknak nem lehet! Mert a román kormány megtalálta az orvoslás igen egyszerű módját: tudomásul vette a határozatot és nem hajtotta végre!

Hosszas interpellációk után végre 1934-ben beterjesztett a Kormány a határozat végrehajtására egy törvényjavaslatot. Ez a javaslat azonban több pontjában eltér az Tanács Határozatától. Így többek között kimondja, hogy a javak »jelenlegi állapotukban« fognak visszaadni. Ezzel szemben a tanács határozat szerint az 1923-iki állapotban történik a visszaadás. Ez pedig óriási többség, mert hiszen az 1923-iki és a jelenlegi állapot között nagy differencia van. Ezt legjobban mutatja pl a visszaadni rendelt esikszerepai gazdasági iskola esete, mely

»jelenlegi állapotában« nem létezik, minthogy a román kormány lebontotta, hogy helyére görög-keleti templomot építsen.

Legsérlemesebb azonban a törvényjavaslat azon §-a, amely a visszaadás előtt olyan nyilatkozatot kíván a »javak« tulajdonosaitól, mely szerint minden további igényeikről lemondanak. Ez olyan kívánság, melybe a tulajdonosok soha nem mehetnek bele!

E sérelmeket a szenátusban Gyárfás Elemér elő is adta, azonban minden eredmény nélkül. A javaslatot elfogadták és 1934. július 17-én ki is hirdették.

E törvény alapján visszaállították a »Magánjavak« régi szervezetét. A megválasztott vagyonkezelő bizottságot 1936. július 15-re hívta össze dr Otetea Valér prefektus a »javak« birtokba vételére. A tárgyalások megkezdésekor azonban a kiküldött állami jogtanácsos a fentemlítt nyilatkozatot követelte, melynek értelmében a törvényben szereplő épületek és a 12.000 hold legelő és erdő átvételével a »javak« tulajdonosainak minden további követelése megszűnt a román állammal szemben. A kiküldötték ezt nem voltak hajlandók aláírni, mire a tárgyalást elnapolták és a tárgyalás újból való felvételére — bár a »Magánjavak« igazgató tanácsa ez ügyben emlékiratot intézett a »Magánjavak« igazgatótanácsa ez ügyben emlékiratot intézett a kormányhoz, — semmi hajlandóságot nem mutattak.

Ezek után az igazgatótanács újból a Nemzetek Szövetségéhez fordult, mely ezévi tavaszi ülészakán foglalkozott az ügygel és a román kormány minden tiltakozása dacára kimondta, hogy a »javak« az 1932. évi határozat értelmében a panaszosoknak visszaadandók.

Van tehát újból egy határozat, amely azonban — okulva az eddigi tapasztalatokon, — nem jelenti azt, hogy annak végrehajtása, rövidesen, vagy egyáltalában be fog következni. (Vége.)

Innen-onnan

ÖTSZÁZMILLIÓ A BARLANGBAN

Nagy kincskeresési láz tombol az ausztráliai Viktória államban, mert egy régi, most megtalált okirat szerint spanyol kalózok 139 évvel ezelőtt az egyik sziklabarlangban 500 millió pengő értékű kincset rejtettek el. A kincs megtalálására kutató expedíciót szerveztek, de a barlangot még nem találták meg.

SZALONREPÜLŐGÉPET KAPNAK A MINISZTEREK

nem Európában, hanem Ausztráliában, ahol igen nagyok a távolságok és a kormány tagjai csak ritkán látogathatták eddig az egymástól távol eső nagy városokat. A kormány most elhatározta, hogy a miniszterek szalonrepülőgépet kapnak, hogy a személyes érintkezést a kormány és a lakosság között jobban képviselhesék.

EGYHÁZI ÁTOK A HAMIS CSODÁERT

Igen érdekes jelentés számolt be Vatikánvárosból arról, hogy milyen módon büntették egy papot a hamis csoda miatt. A jelentés a következő: A hitet és erkölcsöt érintő ügyekben eljáró kongregáció most hirdette ki ítéletét annak a csodának mondott jelenségre ügyében, amely a múlt év július 26-án a Sieti tartományban lévő Paganido-Sabinában állítólag megtörtént. Az állítólagos csoda az volt, hogy a misézó Rafael Codipietro áldozópap szerint az ostya megtörésekor vércseppet látott hullani az ostyából. — A Sanei Officii Kongregáció ítéletében megállapítja, hogy az állítólagos csoda hamis. Codipietro szentségtörést

cenként már egymillió felvételt készít. Ezzel a fantasztikus sebességgel felvett mozgás a vetítéskor 42.000-szer lassabb, mint a valóságban és például a kilőtt puskagolyó mint valami kis bogár mászik végig a vetítő vásznon, míg utána szép rendben sorakoznak mindig újabb és újabb remegő légörvények.

Ruttner Lajos

Máv. főművezető emlékezetére.

Férfi voltál, pompás egész férfi,
Ki a dolgot minden téren érti.
Isten féltő mély vallásos ember,
Kíhez a bűn közeledni sem mer.

Honszerelmem ulti érző szived,
Szép hanzánkhoz nem volt nálad hívebb
Mert amikor szét szedték a testét,
Szóval s tettel gyöggyitgattad sebet.

Családod közt ott a puha fészken
Ott tüntél ki a legméltóbbképpen.
Azért vívtad a nagy élet harcot,
Hogy otthon láss elégedett arcot.

Rokonok és barátok serege
Mint a fűzér fonódtak szivedre.
Oly hatással voltál mindig rájuk,
Hogy elkerült a »turáni átok«.

Életednek delelőjén álltál,
S munkád után sok eredményt vártál.
Am a sorsod másra ítélt téged,
Es sirba hullt minden reméngséged.

Sirba hullt a családé, baráté
(s néma volt a végső gyászparádé).
Bús szemekből fájó könnyű omlott,
S jajdult a sir mikor bejogadott.

Pihenjen hát elfáradott tested,
Örök fényben dicsőüljön lelked.
Ruttner Lajos! amíg találkozunk
Nem felejtünk, szeretünk, siratunk.

NAGY KÁLMÁN

A kerti utak

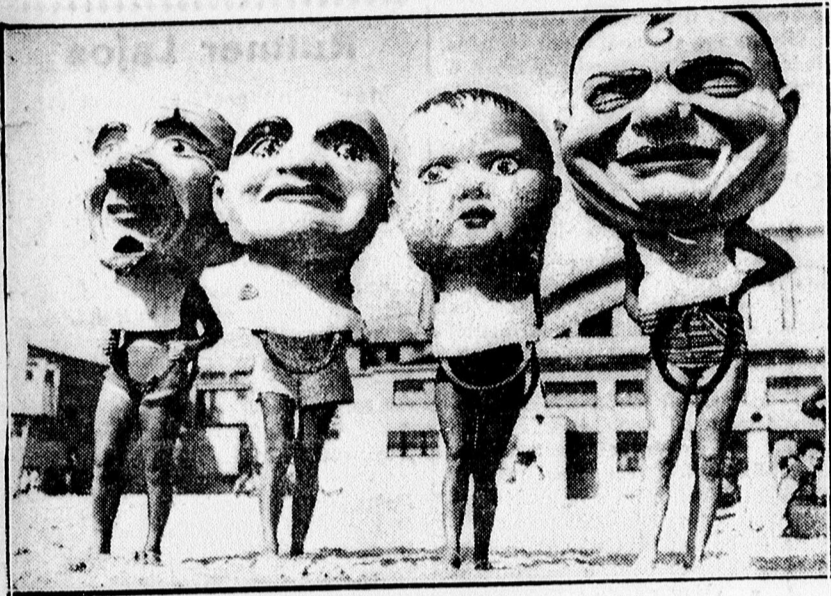
A kerti utak nemesek a kert stílusát határozzák meg, hanem a kert legfontosabb alkotó elemei közé tartoznak. Az utak azonban céljuknak kell, hogy meg is feleljenek. A rosszul elkészített utak sarosak, rendetlenek, kényelmetlennek s éppen ezért fontosnak tartom megemlíteni, hogy inkább egyszer, de tökéletesen csináljuk meg a kert útjait, mint évről-évre takarjuk azokat a mulasztásokat, amiket ezzel a megoldással sohasem lesz lehetséges kiküszöbölni.

A kert építésénél fontos az út szélességének megállapítása. Nem szabad az utakat sem túlméretezni, se túl keskenyre, tehát kényelmetlennek kiépíteni. Az utak szélességét mindig a kert dimenziója és rendeltetése állapítsa meg. Magának, az útszakaszokna fizikai megépítésénél legfontosabb szerepet játszik az utak alapítménye. Ezt lehet nagyobb kövekkel, vagy tételekkel kiképezni. Ha kövekkel képezzük ki az utak alapítményét, szükséges a lehangerelett köveket egy vékony salakréteggel betakarni. E rétegnek lehangerelese után az utaknak színhatását vagy vörössalakkal, vagy fohér, sárga, vagy piros murvával oldjuk meg. Nagy szerepet játszik különösen a modern kertekben a fontosabb utaknak rusztikus kőlapokkal való kiképzése és ezek fugáinak füvesítése.

A művészi kert útjainak minden időben járhatóak és céljainak megfelelőnek kell lenni. Nem szabad tehát a kert építő költségvetésének anyagszükségleténél sajnálni a szükséges salakot, köveket stb., mert ez a kert kényelmét és örömet jelenti.

ASSZONYOK DEBRECZENJE

Strand karnevál Kaliforniában.

Japán nemzeti szokás, hogy a nemzeti ünnepek alkalmával ajándékot visznek a császárnak.

Levelezést

Milytathat-e a leányom idegen fiúval, érdezi Asszonyom, mintha bizony mi idhatnánk erre a kérdésre feleletet...

Nem, Asszonyom, mi ezt innen el sem dönthetjük.

Mert van eset, mikor levelezhet a lány.

És tudunk arra is esetet, hogy semmi szín alatt nem engednénk mi meg levelezést a saját leányunknak...

Mert minden attól függ, hogy miről is van szó.

Ha leánya elérte azt a kort, mely már ezt a lehetőséget is megengedi akkor lehet levelezni, az Ön engedelmével...

De kivel?
Tisztesleges, rendes, komoly számféjú fiatal emberrel, aki azért folytat levelezést, mert szóban nem tudja elmondani azt, amit mindenki tud: hogy szereti azt, akivel levelezést folytat. Szereti és elveszi feleségül.

Erről a levelezésről tudnia kell az anyának és éppen azért, mert komoly számféjú fiatalember írja, komolyan is kell venni.

Ha ilyen levelezésről van szó, akkor nincs semmi hiba.

Rendes eljárás, így szokták nemcsak ma, de mióta a levelezést feltalálták, mindig...

Van aztán egy másik formája is a levelezésnek, melyet már nem mernénk minden veszedelmet kizáróan ajánlani.

És ez lehet az, amire ön is kéri a tanácsot.

A titokban folytatott, rendszeren kiskorú, nagyon is kiskorú felek levelezésére előzünk most, mely minden felelősség nélkül, komolytalan módon nagyon is komoly következményekkel járhat...

Ez az ugynevezett titokban folyó szerelmi levelezés, mely mindkét nembeli ifjúságnak veszedelmes szenvedélye szokott lenni bizonyos korban. Ez a levelezés, Asszonyom, semmiféle módon sem találkozhat az ön tetszésével, hogy ilyen szépen fejezzük ki magunkat...

Sőt, minden alkalmat és módot meg kell ragadni, hogy ez a levelezés megszűnjön. Sürgősen, sőt azonnal.

Szép szóval, felvilágosítással és anyai szeretettel.

Az erőszakos fellépés, a kemény szigor ronthat.

A szép és jó szó minden jövedelhet.

(sz. r. i.)

Hogyan kezeljük a csecsemő mesterséges táplálékát

A kifogástalan minőségű tejet beszerzés után röviden felforraltjuk. Ugyanakkor elkészítjük azt a folyadékot is, amit az orvos póttáplálékként rendelt, pl. a cukrosoldatot, nyáktörlőt stb. Felfőzés után a tejet és a tejhez vegyítendő folyadékot lehűtjük oly módon, hogy az edényeket gyakran cserélve hidegvízbe állítjuk, majd használatig jégszekrénybe tesszük. Az ivásra kész folyadékot pontos adagolással a palackokba öntjük össze.

Ha elegendő — tehát 5-6 darab — palackunk van, úgy legelőszőrűbb a táplálékot egész napra elkészíteni. E célból az összes palackokat megtöltjük az előírt folyadékkal, azután gondosan bedugaszolva, vízzel megtöltött nagyobb edénybe állítjuk, hogy a palackok üres része kiálljon a vízből. Ekkor a vizet forpontra hevítjük, majd 3-4 pernyi forrás után az edényt a tűzhelyről levesszük s vízvezeték alá állítva, vékony vízszaragot

hoesátunk szélére. Ha a víz már valamennyire lehűlt, több hidegvízrel folytatunk belé. Ezzel az egyszerű eljárással egész napon át frissen tartható a táplálék, bár 24 órán túl már nem használható.

Minden táplálás előtt a palack dugóját eltávolítjuk s izzó tüvel átszurt gumiszopót illesztünk rá. Ekkor a palackot körülbelül tíz percre 40 C fokos melegvízbe állítjuk, hogy a táplálék szükséges hőfokát — kb. testhőmérséklet — elérje. Ezt úgy ellenőrizzük, hogy az üveget jól felrúzza, szemhéjünkhöz érintjük. Semmi esetre se kóstoljuk a folyadékot gumiszopón át.

Táplálás után az üvegeket, dugókat, szopókat azonnal kiöblítjük forró vízben, a palackokat lefelé fordítjuk, alaposan kicsurgatjuk, majd bedugaszoljuk. Következő használatig minden edényt és szerszámot tiszta száraz ruhával leborítunk.

Mire ügyel a gondos háziasszony

A gondos és takarékos háziasszony a mosó- és mosószappant nem hagyja soká vízben, mert az elázott szappan hamar elfogy. Hasonlíthatatlanul tovább tart a használat közben jól kiszáradt szappan. — A köröm- és fogkefét is kiszárítja használat után, akár a napon, akár a kályha nem tűzes szélén, mert különben hamar dohos szagot kap és szöröt hullatja. — Vazelint fogpasztát, kézkremit a tubus aljából kedjük kinyomni, amint fogy belőle tartalmuk, szorosán felfüggyöljük. Ha közben visszamaradt a tubusban, annak tartalma kiszárad, megavasodik, kárba vész. — Ablakmosó és padlómosó ruhát, egyéb törölt, még akkor is beszege, ha azt régi, használt fehérneműdarabokból szabja: sőt gondosan meg is foltozza, mert különben használat közben kirojtosodik s nemesek rövidebb ideig tart, de a foszlányok betömik a mosogató vagy kád lefolyócsövét. Bosszúság és költség, ha szerelót kell aztán hívniunk a városban is, hál még falun, ahol sokszor nagy távolságról kell elhívni. — Ablakot egyébként nagyon szépen lehet újságpapírral tisztítani. Fényesebb lesz, mintha ruhával töröljük. — A gondos

háziasszony a házi fehérnemű legkisebb szakadását rögtön megfoltozza, nehogy az tovább szakadhatson. Aki a ruhát mosás előtt javítja, kevesebb munkával ér cél.

Nagyobb háztartásban a maradékok ügyes felhasználásával olcsó, kitűnő ételt, előételt, körítést rögtönöz. Romlásnak induló pástétomot, belőtlet rögtön elhasznál, amíg annak még csak a tetejét kell eltávolítani. — Dívattját múlt selyemruhából, sálból esinos diványpárnát készít.

Vigyázz, ha jön a pillanat...

Írta: Wagnerné Szüts Adél.

Nem is egy pere... csak Pillanat S már megnyílik a szívlelakat; Szívtől, szívhöz az út nem nagy; S a másik szívnek foglya vagy!...

Boldog, vagy bús börtönlakó Mert a Szerelem nagy esaló; Sokat ígér, — keveset ad; Vigyázz, ha jön a Pillanat!...

Heti étlap

Hétfő. Délben: kőménymaglavés, főtt paradicsom rizkszosorúban, (1) gyümölcs, Meint- fekete. Este: párolt borjűvese, uborkasalátával, trappista sajt.

(1) **Töltött paradicsom.** Egyenlő szép paradicsomokat kivágunk és megtöltjük vagdalt hússal, melyet előzőleg elkevertünk tojássárgájával és áztatott zsemlyével. Saját levében egy kis víz hozzáadásával puhára pároljuk, rizsszel tálaljuk.

Kedd. Délben: sajtlevés, hagymás rostélyos, parajfőzelékkel, sonkas kocka, Meint- fekete. Este: lecsó tojással, Meint- fekete apró sütemény.

Szerda. Délben: tápiókaleves, zelleres becsinált, borjűnyelv (2), lengyelkrem, Meint- fekete. Este: főtt fők paradicsommártással, csótengeri.

(2) **Zelleres becsinált borjűnyelv.** Zöldséggel puhára főzzük a megtisztított és leforrázott borjűnyelvet, 9 vefelött zellert szeletekre vágjuk, gyengé rántást készítünk, beletesszük a zellert, a feldarabolt nyelvet, kevés zöldséget, egy-két kockacukrot pirítunk barnára, áttörjük és a becsinálthoz adjuk, hogy szint kapjon.

Csütrök. Délben: kukoricaleves, kacsaspanyol módra (3), burgonyával, körte befőtt, Meint- fekete. Este: tojásrokett, fessaláta, gyümölcs.

(3) **Kacsaspanyol módra.** Egy szép kacsát megfőztünk, felapróztunk, zsíron megpirítjuk és megpároljuk. Gombát és paradicsomvelőt adunk hozzá, mikor már félig puha és így készre pároljuk.

Péntek. Délben: salátaleves, főtt karfiol (4), csokoládékrem, Meint- fekete főtt ostya, Meint- fekete. Este: haboskáv birossal, sárgadinnye befőtt.

(4) **Töltött karfiol.** Egy szép nagy fej karfiolt kitűzünk sósvízben és közepet kivágjuk. A kivágott karfiolt elkeverjük vagdalt sonkával, zöldborsóval és tojással, melyet keményre főztünk és elvagdaltunk. Az üreget megtöltjük, az egészet tüzálló lában tejjel, reszelt sajttal, morzsával behintve pirosra sütjük.

Szombat. Délben: Gombás burgonya leves, bécsi szelet paradicsomsalátával, csótengeri, Meint- fekete. Este: yoghurt, vajaskenyér, sajt.

GYERMEKEK DEBRECZENJE

A jó meséskönyv

nem rossz meséskönyv, mondhatnánk tréfásan, de itt nem tréfálni akarunk, hanem halálos komolysággal arról fogunk beszélni, hogy mi is az az igazi meséskönyv.

Nem könnyű feladat jó meséskönyvet írni.

Eppen azért nem is bőségesen sok azoknak a könyveknek a száma, melyekre nyugodt lelkiismerettel elmondhatnánk, hogy minden tekintetben alkalmas arra, amire írták.

Ma nagyon sokan vannak, akik mesét írnak.

Legtöbbször azonban se füle se farka nincs ezeknek a meséknek, annál kevésbé van tehát a meséknek az az igazi célja is, hogy neveljen.

Mert figyeljétek meg, a jó mese titkán, a sorok között mindig jót akar. Mindig arra törekszik, hogy valami szépet lopjon lelkünkbe.

Az igazi mesében nem győzhet az ármány, nem diadalmaszkodhat a gonosz.

Az a mesebeli mese, melyben a jó megkapja a maga jutalmát és a bűnös elveszi méltó büntetését.

Most is így kellene a meséket teremteni. Most is így volna szabad mesét írni. A valóságot felruházni mesebeli kellékekkel és aztán odaállítani példamutatásra, követésre...

A mai mesékben azonban minden van, csak az nincs, ami kellene.

Van abban puska, repülőgépek, motor és rádió, de nincs az, amit léleknek nevezünk...

En éppen ezért azt mondom nektek, hogyha jó mesét, szép mesét, mesebeli szép mesét akartok olvasni, vegyétek elő csak azokat a szépségesen szép könyveket, melyeket boldog emlékü Benedek Elek apó egy emberöltőn keresztül gyűjtögetett, frogatott össze. Ezeket forgassátok, olvassassátok. Ezeket a meséket adnám én oda minden magyar gyermeknek a kezébe, mert itt minden megvan, ami a mesébe kell...

Van benne szív, mely aranyal értekesebb.

Van benne lélek, melynél a világ minden kincse se ér többet.

Van példa benne, olyan példa, melynek útján kellene járnia minden igaz magyar embernek...

Ezek a mesék, szépségesen szép mesék.

Tiszták, mint a kristályos hegyi partok és világosan érthetők, mint a magasságos kék ég...

Es magyarok, hogy minden ízében érzi az ember a teremtő magyar lelkületet. Ezek a mi meséink...

A mi kutyánk

A mi kutyánk fekete,
Néguska is lehetne.
Szereti a gazdáját,
Meg is védi, ha bántják.

Hogyha össze zördülünk
Ott is terem közöttünk,
Szét is választ bennünket,
Rendre szoktat kettőnket.

Hogyha sétálni megyünk,
Örömmel jönne velünk,
Csak egy szóra „sétálni“
Megy a szíjját keresni.
Nincs hübb állat nálánál.
Ott ugat a kapunál,
Vigyáz is ő a házra,
Hogy a tolvaj ne bántsa.

Írta: Jablonczay Juhász Zoltán
ref. gimn. tanuló.

Az én legkedvesebb virágom

Levélbe, virágba borult az erdő, a rét. Szellők szárnyán küldi hozzám bódító illatát az akác és az gyöngyvirág.

A kerti virágok is bontogatják szirmaikat, — közöttük az én legkedvesebb virágom a rózsá. Szeretem a rózsát finom illatáért és gyönyörű színek pompázó virágáért.

Ha egy fehér rózsákkal telt rózsafát látok, azt hiszem az a legszebb. De ha a piros felső rozsbimbókat látom úgy gondolom az a legszebb. Es ha a sárga rózsát látom, azt gondolom, mégis ez a legszebb. Nem tudok közülök választani, csak azt tudom, hogy örül a szívem és örül a lelkem, ha gyönyörködöm benne.

A rózsá a kerti virágok királynője.

Debreczeny Csaba.

Haldoklik az erdő

Itt van az ősz. A falevelek megsárgulnak, majd az őszi szél sugva-búgva tovább viszi.

Rágondolok, hej Istenem, mikor még vígan szaladgáltunk az erdőben a szép zöld lombok alatt és most meg már egy levél sínes a fán. Mily hamar elmúlt a jó meleg nyár. Elő kell szedni a téli ruhákat. Nem ülhetünk a zöld pázsitra, nem térünk pihenni az erdő lombjai alá. Nem csak nekünk fáj ez. De még jobban fáj az erdőnek. Nem csak, hogy elhullajja levelét, hanem a

kis madarak sem szállnak rá, hanem helyette varjúhad tanyázik rajta és kiabálják »kár, kár kár«, hosszú lesz a tél. Az erdőnek fáj erre a szíve és nagyokat sóhajt. Ismét felhallik egy hosszú károgas, majd a téli szél búg. A fák hajladoznak és mintha mondanák, átéljük-e ezt a hideg telet. De csak a szél válaszol rá. Nincs a fák között élet. Csak szomorkodnak és várják a jó öreg napot, amely őket feltámasztja.

Földes Vilmos.

A legszebb álmom

A Keleti pályaudvaron álltunk Anyukával. A vonatokat nézegettük. Hát egyszer csak meglepetésemre az abbaziai express állott meg előttünk. Beszálltunk, mintha mi is az expressre vártunk volna. Mikor leszálltam, nagyon elesodálkoztam, mert a padlót szép perzsaszőnyegek borították, a falak képekkel, az ülések csipkével voltak díszítve. De az igazi meglepetés csak ezután jött. Egy gombot kellett

megnyomni és a pincérek egymás után hozták a sok pompás falatot. — Reggel 8 óra 15 perckor érkezünk Abbaziába. Amint kiszálltunk, egy narancs árutól vagy 200 darab narancsot vettem. Azt sem tudtam, hogy hová tegyem, mert már minden zsebem tele volt. Fölebredtem és kerestem a narancsokat. Ekkor jutott eszembe, hogy csak álmom volt az egész utazás.

Pázmándy Zoltán.

Tavaszi napsugár

Egy szép verőfényes délután kiültem a virággal pompázó barackfánk alá. A sok boldog érzéstől zsongott a lelkem. Olyan jó ilyenkor kint ülni, együtt nevetni a természettel és nézni a napsugár játékát, hallgatni a természet csodás melódiáit. Milyen jó is, hogy újra eljött a tavasz, a maga ezer örömeivel. Nem kell a hideg elől a szobába húzódnai, az aranyos napsugár sok kályhával kitesz. Ugyanekkor egy kis eltéved napsugár rásütött az arcomra a fa ágai közül. Behunytam sze-

mem s édes szendregésben átéreztem a kis mosolyfakasztó tündér jóságát. — Milyen jó is vagy te napsugár, milyen meleg, hogy tudsz mosolyogni kis természet balszama. Hány ember emleget téged, mint gyógyírt, hány embert mentettél meg az életnek, adván kitalást, adván mosolyt. Nem tudtam ez édes merengésből szabadulni s hálával érzéssel mondtam imát a természet bölcs megteremtőjének.

Kovács Tibor.

A félévi értesítő

Jaj mamám, jaj papám! Hangzik az öltözöben a nóta. Én is énekelem, sőt talán én énekelem a legjobban. Várom azt a kis könyvecskét, mely eddig csak egyesekkel volt tele. Elműlik a tornaóra, majd utána a magyar is. — Megkapom az értesítőt. Most aztán elhal ajkaimon a jaj mamám, jaj papám, mert látom, hogy az értesítő szín-jeles.

A fiúk közül sok hallgat. Odamegyek az egyikhez.

— Sok volt az egészséges? Örülj, hogy nem volt beteg! — mondom

neki és haza indulok. Lueskos utca nevet rám, nevet körülöttem minden. — Otthon nem mondom, hogy »4 kettesem van«. Édesanyám úgysem hinné el. Kinyitom az értesítőt. Édesanyám megölel s míg szemeim a sok jelest nézik, én egy anyai csókot kapok és új reményekkel telve indulok neki az új talán szebb, mint az első félévnek.

Most már a második félévben járunk. A jövőt nem tudjuk, de a jövőendő ködfátyola mögött ott tündököl feljes pompájában Nagy-Magyarország. Mi, kis gyermekek csak tanulással

szolgáljuk Magyarországot, de tőlünk ez is elég. Majd ha nagyok leszünk, örömmel gondolunk tanárainkra, akik megtanítottak arra a szép imádságra: »Hiszek egy Istenben...«

Rozgongyi András.

Pillangók

Zöld mezőben tarka lepkék,
Kékek, sárgák, szépek,
Pirosak meg alkonyszínűk,
Keresik a mézet.

— Édesanyám idenezzem! —
Igy kiált fel Sára,
Itt kettő ül. Ez a papa,
Ez meg tán a párja.

Édesanya csak mosolyog
Sára csacsiságán
S hallgatja mint tovább csacsog:
— Akár a szívárvány.

Ez a másik. Jaj de picit!
Ugy-e ez még a gyermek?
Fia vagy a lánya lehet
A két öregebbnek.

— Kisleányom, — szól a mama —
Figyelj jól e szóra:
Olyan lepke nincs, melyiknek
Kis lepkéje volna.

Gyermekeik hernyók lesznek,
Hernyókból meg bábok,
Soká tart, míg lepkéformán
Látnak napvilágot.

A pillangó a világon,
Örökösen árva,
Nincs már régen édesanyja,
Nincs már régen édesapja.
Szomorú a lepke szóra,
Ne is vágyjál rája.

Diáktemetés

D. N. halálára

Egy szem bezárult. Kialudt egy élet...
Az osztályban egy hely üresen
maradt,
A pajkos nyári szellő a forró
napsütésben,
Gyászlobogót lenget busan, komoran.

Egy víg kacagással kevesebb csendül,
A régi pajtások az osztálytársak
között.
— A toll elpihent, könyv nem nyílik
többé —
A pajtások arcára a bú költözött.

Hosszú gyászmenet tűnik fel az úton.
— Egy megtört asszony hangosan
zokog —
Lassan gördült tova a halottas hintó,
Némán handukol a négy fekete ló.

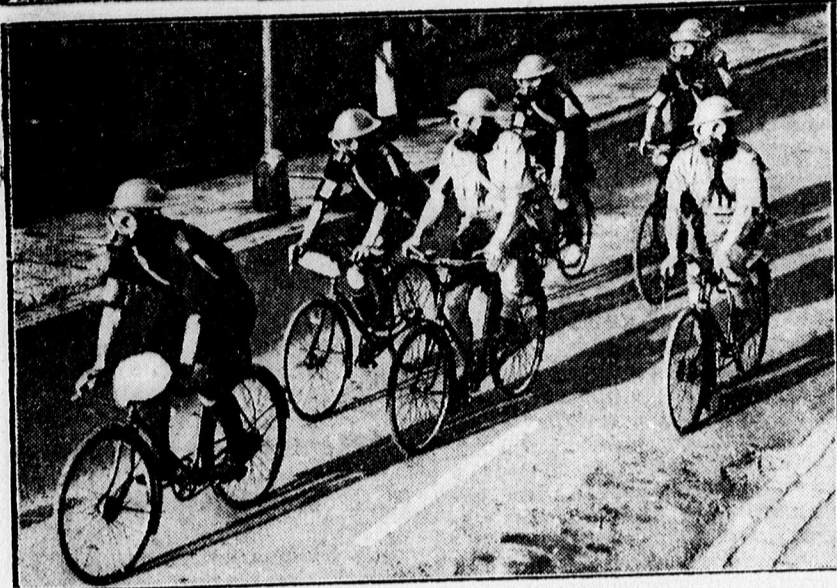
Megkondul a harang. Vár a nyitott sír.
Imádkozik a pap, s a szemeken könny
rezeg

A koporsó felé zeng a búcsú szó,
„Kedves kis pajtás! Isten veled!

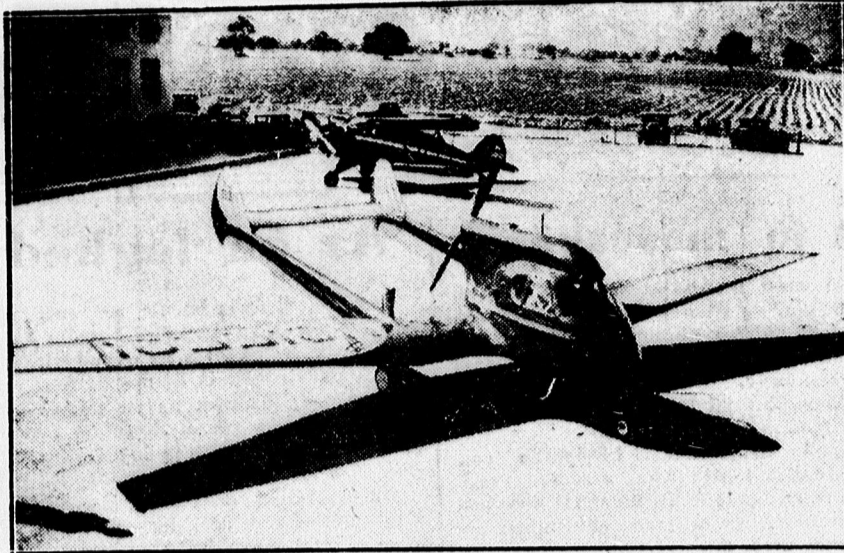
A sírásó kezében megvillan a kapu.
Tompán dübörögye hull alá a hant.
„Drága kis fiam“ zokogja az anya.
— S egy csalógnév énekel búcsúzó
dalt.

Míg a barna rög lassan hull a rögre,
Száz diák zengi búcsú énekét.
A szigorú tanár s az igazgató,
Megtörtli lassan könnyező szemét.

Nagy Zoltán

A londoni légigyakorlatok alkalmával gázmaszkos biciklis őrjárat elvonulása.

A világ legkisebb repülőgépe. Amint a gépen látható más repülőgéptől eltérően nincsen a gépnek törzse.

A két novicius

Frigyes porosz király egy alkalommal fivérével meglátogatta elfoglalt új tartományát, Sziléziát. Egyik domboldalban nagy épületet pillantott meg, melynek egyik oldalán nagy tó volt, míg másik oldalán egy végtelen rét terült el. A király elbájlolva a gyönyörű tájéktól, kíséretétől megkérdezte, kik laknak abban a nagy épületben. Megmondták, hogy az kolostor, amelyben kolduló szerzetesek laknak.

Frigyes ekkor elhatározta, hogy megtekinti a kolostort és annak lakóit.

Mikor a kolostorban észrevették a király jövetelét, a prior néhány szerzetessel elébe ment fogadására. Körülvették a felséges vendéget az egész kolostorban.

Távozóban Frigyes a szíves kalauzófást megakarván jutalmazni, megkérdezte a priort, nincs-e szüksége valami kegyre? Akkor a prior megkérte a királyt, engedje meg, hogy évenként legalább két noviciust öltöztethessenek be barátruhába, miután ezt a beöltöztetést kevéssel azelőtt betiltották. A király beleegyezett.

— Sőt, — tette hozzá Frigyes — én magam akarom küldeni az első két noviciust. Én választom ki őket!

Azután fivéréhez, Henrik herceghez fordulva, francia nyelven odasúgta, hogy két szamarat fog küldeni a barátocskáknak.

Véletlenül az egyik szerzetes megrémült a király szándékát és erről azonnal értesítette a priort. Ez, szünetelve, mintha semmiről sem tudna, kikísérte a királyt a kapuig, ahol egy másik kegyért bátorzkodott eszedzni.

— És mi legyen az a kegy? — kérdezte Frigyes.

— Engedje meg felséged, hogy a küldendő egyik noviciust felséged nevééről, a másikat pedig felséges fivérének nevével Frigyesnek és Henriknek nevezhessük el.

Erre a kérdésre a király meglepődve nézett a prior szeme közé és így szólt: — Mi akartuk önöket megtréfálni és mégis önök tréfáltak meg minket.

Koccintsunk csak!

— Honnan származik a kocintás szokása?

regi görögök azzal fejezték be az életkezelést, hogy a rabszolgák egy hatalmas serleget tettek az asztalra, amelyiket az asztalnál ülők kézzel-kézre adtak s mindenki ivott belőle egy kortyot, hogy megszilárdítsa a rokoni és baráti kapcsolatokat: úgy nevezték, hogy philotesia.

A XIII. században a germán népek-nél is meghonosodott ez a szokás. Később azonban, a ragályos betegségek-

től való félelem folytán már nem ittak közös edényből, hanem csupán össze-ütögették az ivókupákat, jeléül egy-

más iránti barátságos érzelmeiknek. A kocintás tehát voltaképpen ősidőkből megmaradt szimbólum.

A magyar kenyér

Mikor délben hazajöttem az iskolából, akkor hozták a péktől a finom, friss kenyeret. Mikor a küszöböt átléptem, csakugyan finom szag ütötte meg az orromat. Ott feküdt a kenyér az asztal közepén. Szép barna haja volt. Közepén meg volt vágva. Nagyon szépen, étvágygerjesztően volt elkészítve.

Mi mindent is mond nekem ez a kenyér. Ott termelt azon a dúsan termő rónán, amelynek minden göröngyét ősapáink vére áztatta! Amely földet ősapáink szereztek. Nincs is olyan kenyér, mint a magyar. Ez a világ legjobb kenyere. Ezért fáj a foga az idegen híres nemzeteknek erre a földre! De mi ám nem adjuk! Elgondolom, hogy vet a szántóvető ember. Hogyan

nő a búza. Elgondolom, hogyan aratnak, hogyan zúg, füstöl a cséplőgép. S végül rá gondolok, hogy örül a gazda, mikor Istennek köszönetet mondva megszegi az új kenyeret. Más országokban nincs ilyen kenyér, csak rossz, nyúlós, ragadós. Még az előkelő emberek sem esznek jó kenyeret. Nálunk ám még a parasz ember is hófehér kenyeret eszik.

Örülünk tehát és legyünk büszkékre, hogy a mi szegény, megcsontított hazánkban külön kenyeret sütnek, mint a világon bárhol! Nem szabad tehát ellóknunk a kenyeret! Meg kell nagyon becsülnünk. Mert a kenyér szent, Istennek áldása.

Balogh Ernő.

Írónia

Manzoniról, „A jegyesek“ híres szerzőjéről jegyezték fel az alábbi anekdotát.

Az iskolában a nyelvatni órán a tanító a különböző mondatok fajait magyarázva, ezt a kérdést adta fel:

— „A tanulók szeretik a tanítót.“ Milyen mondat ez?

— Irónikus.

Az árva

Pici szőke kislány áll az utca sarkon. Kis kezét kitarja és könyörög fájón. Szánjatok meg engem az élő Istenért kis rongyos ruhácska fedő vézna testét.

Nincsen édesanyám, senkim a világon. Az én kicsi szívem hogy ne fájjon.

Egyetlen pártfogóm édesapám volna. De a körösmában a pénzt mind eltűszta. És ezután engem út reggeltől estig. Ha pénz nincsen nála ő azért verekszik.

Sokszor beteg vagyok, de meg nem mondhatom.

Ugyan ki hallgatná meg az én panasztom.

Igy mondja a kislány s szeméből a könnyek

Sóvány kis kezére gyorsan leperegnek. Oh, bárcsak meghalnék! sóhajtja szegényke

Ugy-e megölelnél édesanyám lelke? Másnap ott találták künn a temetőbe. Elaludt csendesen nem fájt már a szíve.

Nagy Erzsébet.

Visszhang

S. C. Smith amerikai állampolgár Európában utazgat. Eppen a bajor hegyek gyönyörű vidékében gyönyörködik. Vezetője megállítja egy ponton és így szól:

— Itt olyan visszhang van, uram, amilyent még soha életében nem hallott. Kiáltson valamit.

A yankee kiált.

A meredek hegyoldal irányából halk visszhang felel.

— Na, mit szól hozzá? — kérdi a tulajdonos büszke öntudatával a vezető. — De ez még semmi! — folytatja még gögösebben. — Holnap mutatok egy olyan helyet, ahol öt percig kell várni a visszhangra, ilyen nincs Amerikában.

— Nincs? — feleli fölényesen Mr Smith, — de hogy nincs! Ha a hegyek közt lévő kastélyomba vagyok, nincs szükségem ébresztő órára, este kihajolva az ablakon elkialtom magam: »Felkelni!« és pontosan nyolc óra múlva ezerszerelem megerősödve tér vissza a hangom és felébredsz.

Imre bácsi postája

E heti könyvjutalmat Nagy Sándor és Bornyi Sándor kapták, jutalmukönyvüket szerdán délután fél öt órakor átvehetik lapunk kiadóhivatalában.

Gy. Pethes Andor. Sajnos, kérésem nem tudom teljesíteni, mert olyan és annyi elfoglaltságom van, hogy föltétlenül elfelejteném. Valahogy próbáld

másképpen megoldani. A vers nem a mi kis olvasóinknak való. Nem tudom használni, várom a nekünk való irasaid. Üdvözlettel.

Bartha József. Ritkán keresel tel irással, pedig te tudnál írni a jelek szerint. Most vakáció van, a pihenés mellett erre is jut idő bizonyára.

Kedves Imre bácsi!

Mint a „Gyermekek Debrecenjé“-nek hű munkatársa kis falumból is felkeresem levelemmel Imre bácsit, mellékelve küldök egy verset és egy keresztrejtvényt. Nagyon örvendenek, ha kis versemet már vasárnap tetszene közölni a „Debrecen“-be. Rövidesen felkeresem írással Imre bácsit. Kérem Imre bácsit, ha lehet, tessék szíves lenni részemre vasárnaponként egy-egy „Debrecen“-t kiküldeni. Az érte járó összeget a jövő hó 1-én át-fogom adni.

Szívélyesen üdvözlő:

Gyöngyössi Pethes Andor.

Kedves Imre bácsi!

nagyon szépen köszönöm, hogy tetszett olyan szíves lenni, hogy engem is föl tetszett venni. Most már ezután én is gyakrabban fölkeresem Imre bácsit. Csak arra kérem Imre bácsit, hogy tesék le-vélkémre válaszolni. És még tesék megírni mikor van a fogadé óra. Hálas tisztelettel

Oláh Erzsike

Tégláskerti III. elemista

Kedves Imre bácsi!

Én még igaz, hogy ismeretlen vagyok Imre bácsi előtt, de láttam, hogy hugaim is kisebb-nagyobb versekkel keresik fel Imre bácsit. Én is elhatároztam, hogy fogok kis verseket írni. Most is küldök egy kis verset, nagyon szeretném, ha tetszene közölni. Hálasan köszöni:

Oláh László

ref. gimn. IIb.

Kedves Imre bácsi!

Ha lehet, engem is tesék bevenni kis pajtásaim közé. Már kisebb-korom óta foglalkozom versírással, de még egyet sem küldtem be, azt gondolván, hogy rosszak. De mikor láttam, hogy hugaim is írnak verseket és azokat közölni tetszett, én is bátorkodtam Imre bácsit egy versemmel felkeresni. Ha jó tessék közölni. Maradok tisztelettel

Oláh Zsigmond

Kedves Imre bácsi!

Levelemre írott válaszában nagyon megörültem s szavam betartván, már is két verset küldök. Ha jónak tetszik találni (habár az egyik igen harsány vers), tessék szíves lenni közölni. A jutalmukönyvet nagyon szépen köszönöm. A jövő héten elbeszéléseket is küldök.

Továbbra is maradok a „Gyermekek Debrecenjé“-nek, munkatársa:

Jablonecz Juhász Zoltán.

REJTVÉNYEK FEJTÖRŐK

MINDENKI NYER! Akik az e rovatban megjelenő rejtvények megfejtését hétről hétre beküldik és 200 pontot gyűjtenek, 2-2 kötet könyvet kapnak. A legközelebbi rejtvények felé odaítéljük, hogy azok megfejtése hány pontot eredményez. Ebből a pályázatba bármikor belépheti. Ha már egyszer elérte a 200 pontot, előreléphet a pontgyűjtést. Ha az egyik héten nem adta be a megfejtését, pontlevonás nélkül, beküldheti a következő héten.

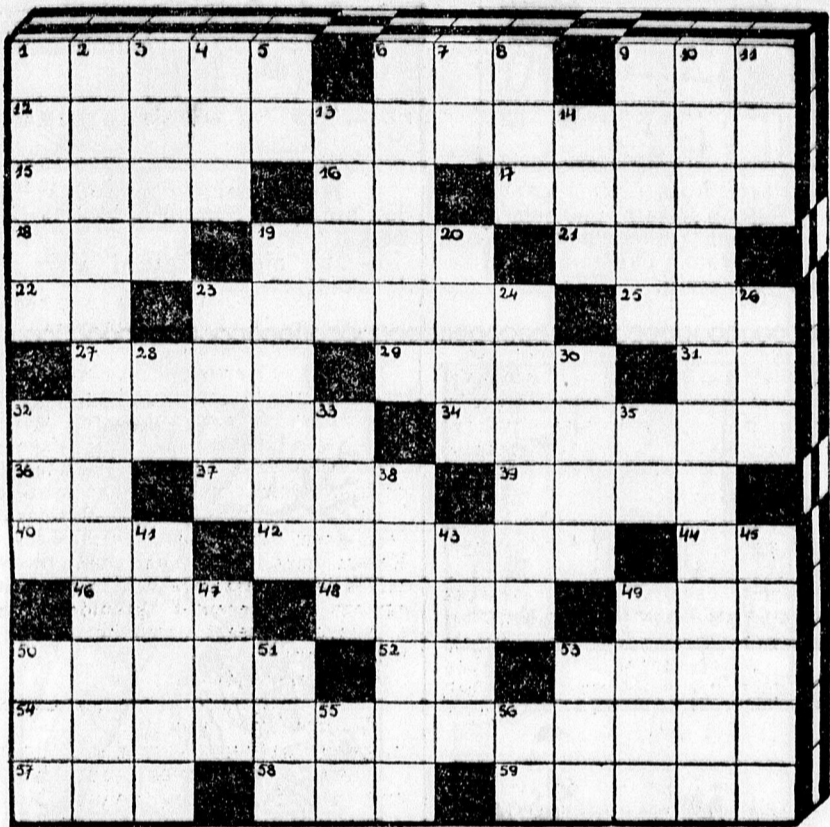
Rovatvezető:
Boross György

TUDNIVLOK: Beadási határidő: péntek este 6 óra. A borítékra ráírandó: Rejtvény. A megfejtéseket lapunk levelezésébe kell bedobni. Vidékiek levelezőlapon is beküldhetik a megfejtéseiket. Szelvény mellékelése kötelező! Szelvény nélküli pályázatok érvénytelenek. Hétfőn délután 3-5 óra között bérkinc felvilágosításokat ad a rovatvezető a szerkesztőségben. A megfejtéseket két hét múlva hozzuk nyilvánosságra.

Nyelvtudósok előnyben

Készítette: Juhász Domokos, Szappanos u. 3.

Megfejtése: 20 pont.

A megfejtés igazolására elegendő a négy hosszú sor beküldése.
MEGHATÁROZÁSOK:

Vízszintes sorok:

1. Lovat hajtanak vele.
6. Téhén — németül.
9. Madár.
12. Debreczenben sokan járnak rajta.
15. Csordultig.
16. Ellentétes kötőszó.
17. Ilyen vályú is van.
18. Jelez.
19. Nagy hatalom.
21. Így — latinul.
22. Ige.
23. Halottak lakása.
25. Merek — latinul és olaszul.
27. Rablás — németül.
29. Stambul egyik negyede.
31. Latin ellentétes kötőszó.
32. Nem is fő!
34. Spanyol női név.
36. Tojás — németül.
37. Ázsiai állam, brit fennhatóság alatt.
39. Ritmikus mozgás.
40. Arc része.
42. Szomjúságot enyhítő művelet.
44. Francia nőnemű birtokos névmás.
46. Német város.
48. Görög isten.
49. Halál — németül.
50. Kézjegyével lát el.
52. Európai nemzet.
53. Szerb parasztlázadás vezére.
54. A tulajdonban tartható legkisebb földterület.
57. Azonos magánhangzók.
58. Olasz nőnemű birtokos névmás. Slágerekből eléggé ismert.
59. Izs.

Függőleges sorok:

1. Róma kikötője.
2. Herczeg Ferenc színműve.
3. Nem is üres!
4. Egy — angolul.
5. Kereskedelmi rövidítés.
6. Hídegviz-kura apostol. Malátakávé is neveztek el róla.
7. Egy — olaszul, magyar ige is.
8. Kínai szó, vagy „neked van” olaszul.
9. Állapot, helyzet, — olaszul.
10. 62 kötetes mű, mely a szentek életét tárgyalja.
11. Szent — portugál nyelven.
13. Jót tenni.
14. Ilyen „lapu” is van.
19. Rendszer, mely a nemesek és a jobbágyok között állott fenn 1848-ig.
20. Merni — franciául.
23. Kínai szolga.
24. Mezei munka nyáron.
26. Névtűt.
28. Rangjelző szócska.
30. Rakás, halmaz — franciául (ék, hiba).
32. Latin nőnemű birtokos névmás.
33. Női becenév.
35. Francia általános alany.
38. Kalap-szél.
41. Női név.
43. Női becenév.
45. Éle.
47. Vonatkozó névmás — esetekben.
49. Félék — olaszul.
50. Királyunk előneve.
51. Omladék.
53. Vörös színárnyalat az arcon.
55. Kérdőnévmás.
56. Indulatszám.

Hol is olvastam csak...?

Megfejtése 5 pont.

(Állapítsuk meg hogy ki írta és mi a címe annak a versnek, melyből az alábbi idézet való.)

Esküszöl — »Esküszöm az élő Istenre,
Utolsó napomra és örök időmre. —
Esküszöl — »Esküszöm, s ha hamisat szólok
Se földben, se mennyben ne lehessen boldog;
Föld kidobja testem, ég kizárja lelkelem:
Ama sebes örvény hanytorgasson engem. —

REJTVÉNYPOSTA

Szóllóssy Julianna, Nyíl u. 134. Maga is abbahagyta a beküldéseket! Így nem igen fog a könyvtára gyarapodni s könyvgyűjtő szenvedélyét sem elégíthetjük ki. A második levél, amit hozzám eljuttatott, a következő:

„Kedves Szerkesztő Ur!
Ismétlően nem térhetek ki azon kötelességem alól, hogy köszönetet ne mondjak az immár harmadik esetben nyert könyvekért. A sorozatos nyereség csak arról győz meg, hogy a kitartás vagy előbb, vagy utóbb, de meghozza a maga gyümölcsét. A könyvjutalmat talán mindennél többre becsülöm, mivel legkedvesebb szórakozásom az olvasás. A jó könyv, — véleményem szerint, — felér egy jóbaráttal s ehhez járul még az az öröm is, hogy a magaménak mondhatom.

Míntha a Szerkesztő Ur legnagyobb óhajomat leste volna el, amikor könyvjutalmakban részesített, mivel szenvedélyem könyvgyűjtő vagyok s minden vágyam az, hogy idővel egy kis könyvtárra tegyek szert. Elképzelhető tehát örömom, mikor azt egy-egy könyvvel gyarapíthatom.

Mégegyszer köszönetet mondva a szép és jó könyvekért, maradok tisztelttel: Szóllóssy Julianna.

Remélem, ezután éppen olyan kitartással fogja megfejtéseket beküldeni, amint azt a multban tette!

Kovács L. Rózsa, Hajduböszörmény. Kérését teljesítettük! A 200 pontot öt-hat hét alatt össze lehet gyűjteni. A megfejtéseket csakis a saját neve alatt küldje be. A jutalmazások során ugyan is, nem teszünk különbséget az előfizetők és a példányokéntvásárlók között. Örülünk, hogy Rejtvényrovat megnyerte a tetszését. Üdvözlet!

Ifj. Moldvay Lajos, Bethlen u. 55. Örömmel üdvözljük a rejtvénymegfejtők táborában. Ha rejtvényeket készítt, úgy igyekezzék azokból a betűpótlásos sorokat, kiírt betűket, két szavas sorokat stb. kiküszöbölni. Minden sor értelmes szó legyen. Rejtvénye nem üti meg a mértéket! Reméljük ez nem fogja elkedvetleníteni, hanem fokozottabb munkára fogja serkenteni! A beküldött rejtvényeket nagyon megfogadjuk. Hogy csak egy példát említsünk: a Keresztrejtvénykészítési pályázatra 87 rejtvény érkezett be hozzánk s mindössze csak húszat fogunk leközölni. Reméljük, hogy kapunk Öntől jobbakat is!

MINDENKI NYER!

4. számú szelvény.

Név: ..
Pontos cím:
Foglalkozás:

CSAK UGY MONDOM, HOGY...

... az 1937 július 11-iki számunkban leközölt rejtvények helyes megfejtése a következő:

Irja fej!

Pártpolitikus
Tele van a város.
Városi viselet.
Kukorica János.

Betűrejtvények: 1. Esperes. 2. Jémen. 3. Percs. 4. Perc.

... a „Mindenki nyer!” című pályázatunk pontállítását, minden második héten közöljük. A jelenlegi helyzet a következő: — **48 pontos:** Dáry Ily, Esedy István, Kozma Endréné, Nagy Katalin, Oláh Tibor. — **46 pontos:** Csatári Szűcs Magda. — **44 pontos:** Galgóczy Kató, dr. J. D., Lengyel Olga, Selényi Zoltán. — **43 pontos:** ifj. Moldvay Lajos. — **40 pontos:** Biczó Géza. — **40 pontos:** Biczó Géza. — **39 pontos:** ifj. Meszlényi István, Szőke Emma. — **38 pontos:** Kovács L. Rózsa. — **28 pontos:** Szénássy Rózi. — **26 pontos:** Markovits Ilona, Mender József, Pál Antal, Ungváry Irén. — **24 pontos:** Galvács Klára. — **22 pontos:** Kiss Ilona, Szűcs Ferenc. — **20 pontos:** Bakóczy Kálmán, Balogh Irén, Bogár Magda, Csiky Gergely, Fekete Anna, Kovács Irma, Nagy Erzsébet, Papp Etelka és Balázs Zsigmond, Pintér János, Réday László, Szentmiklósi József, Szaboszlay Aranka, Szabó Julianna.

... kiki akkor léphet be a pályázók közé és akkor kezdheti meg pontgyűjtést, amikor kedve tartja. Mindenki, — aki a 200 pontot elérte, — 2—2 szép könyvet kap jutalmul. Ha valaki pl. 207 pontot gyűjtött össze, akkor 7 pontot a javára írunk és ezzel ismét előlről kezdheti a pontgyűjtést. Ha az egyik héten nem küldte be a megfejtéseket, beküldi a következőn, vagy amikor akarja, mivel pontjait állandóan nyilvántartjuk. Kérjük a fejléc alatti utasítások szigorú betartását.

VAJH KI Ő?

Megfejtése 5 pont.

A Martinovics-féle összekülvésben való részessége miatt, 1794-től 1801-ig fogságban sánylődött. Kiszabadulása után nőül vette Török Sophie grófnőt, s Bányácskán telepedett le, melyet attól kezdve Széphalomnak nevezett el. Itt élt haláláig nyomasztó anyagi gondok között, kizárólag az irodalommal foglalkozva. Megindította a nyelvújítás harcát. Páratlan hűvel buzdította híveit és harcolt ellenfeleivel. Így lett Széphalom a középpontja, az akkori idők egész irodalmi életének. Csodálatos munkabírással rendkívül sokat írt. Művei a magyar irodalom örökbecsű értékei.

Ki az ő?

LUDAS MATYI

Csak egy mosolyt

BIZTOS KÖVETKEZTETÉS

— Miből gondolja, hogy ezt a kutyát hölgy vesztette el?
— Amikor idehoztam, minden nő divatüzlet előtt megállt.

Magyarázat

— Nem iszik maga tulsok pálinkát napjában?
— Tudja, doktor úr, az úgy van, ha reggel felébredek, átkozott szomjúságot érzek, akkor megiszok egy pohárral és egészen új embernek érzem magamat.
— És aztán?
— És aztán az az új ember érez átkozott szomjúságot.

Természetes.

— Hogy van az, hogy a Hölgyek Klubjának férfi elnöke van?
— Igen egyszerű. Az alapszabályokban az van, hogy az elnöknek legalább negyven évesnek kell lenni s a hölgyek közül senki sem vall be negyven esztendő, így kénytelenek voltak férfi elnököt választani.

AZ IGAZSÁGHOZ HIVEN.

— Honnan vetted ezt az esernyőt?
— A nővérem ajándéka.
— De hiszen azt mondtad, hogy nincs is nővéred.
— Igaz, de hát ez van az esernyő fagyantújába belevésve.

Az más.

— Hány órát alszik ön naponta? — érdeklődik az orvos.
— Hát úgy három-négy órát doktor úr.
— Bizony, az nem sok és önnek elég?
— Hogyne, hiszen éjszakánként végigalszom mozdulatlanul az én nyolc órámat.

Orvosság.

— És mit használ kedves Zsiger úr az álmatlanság ellen?
— Megiszom egy liter badacsonyi. —
— Nő, és alszik tőle?
— Azt nem, de egy liter badacsonyi után sokkal jobban esik az embernek, ha nem alszik, mintha aludna.

Egy kis tévedés.

— A fiam sohasem tanult kártyázni.
— Hát ez nagyszerű.
— Igen, nagyszerű lenne, ha nem is kártyázna.

AZ EGYIK POSTAHIVATALBAN

megjelent egy idősebb hölgy.
— Kérem szépen. — mondotta a távirati osztály tisztviselőjének — Abomiba küldhetek sürgönyt?
— Abomi? Hol van az kérem?
— Nem tudom biztosan, vagy Afrikában, vagy Ázsiában. A tisztviselő könyveket szedett elő és hosszas kutatás után megszólalt:
— Afrikában van. Lehet sürgönyt küldeni.
— Ipszilonnal írják?
— Igen.
A hölgy nyájas mosollyal folytatta:
— Nagyon szépen köszönöm. Nem akarok sürgönyt küldeni, csak a keresztretjény megfajtásánál volt erre szükségem.

A KIS POLITIKUS.

Mama: Még mindig nem vagy kész a fiacskám? Tudod, hogy Janka néniékhez kell mennünk uzsonnára.
Kisfiú: Oh mama ezekkel az örökös társadalmi kötelességgel még behajszolsz a Munkáspárthba.

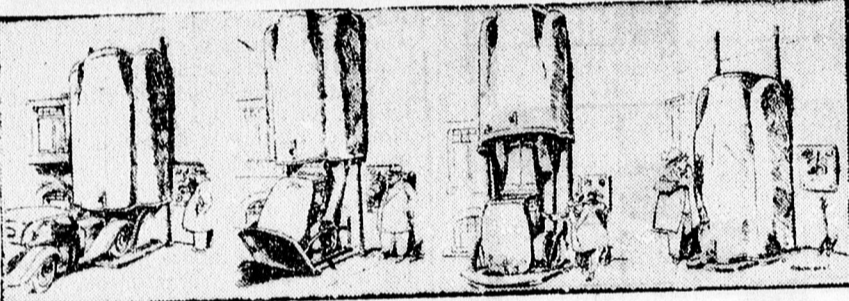
— Egy üveg pompás tokajit vettem a feleségem születésnapjára. De ne szólj neki.
— Meglepetésnek tartogatod?
— Nem, hanem időközben megittam az egészet.

— Kérek husz fillért, mama.
— Tegnap adtam, ma nem adok.
— Ha nem kapom meg a pénzt, meglátogatom a barátomat, aki kanyaróba fekszik.

— Tudod, hogy a tevé olyan állat, amely egy hétig is kibírja ital nélkül?
— Már megint kezdted a személyeskedést!

Új ötlet a kisanthók elhelyezésére szűk udvarban.

— Szent Isten! Elfelejtettem, hogy ma vadászni voltam és nem halászni.

SZEMPONTOK.

Bécsi hölgy: Ah milyen gyönyörű a tenger. Nem találja?

Müncheni úr: Szép, szép, csak ne volna annyi víz benne!

SZÓFUKARSÁG.

— Az én fiam nagyon hallgatag gyerek, igaz-e tanár úr?

— Igaz bizony. Sőt attól tartok, hogy a vizsgán is adós marad a felelettel.

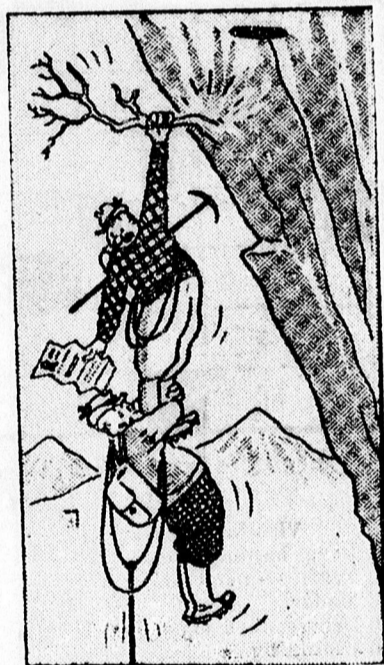

MÉRETEK

— Légy szíves, végy rólam mértéket.
— Ruhát akarsz csináltatni?
— Nem. Weekend-házat.

HAJNALI FELFEDEZÉS
— Rémes, az éjjel megkopaszodtam.

Utolsó felszólítás.

— Gyorsan írja alá az életbiztosítási kötvényt.

Az irigység.

— Milyen jó ezeknek a disznóknak. Gáztamadás esetén nem kell gázalareot felvenniök.

„Szeretettel bocsátunk utra benne- teket -- szerezzetek becsületet a magyar névnek“

Lelkes bucsuztatással köszönt el Debrecen népe a hollandi jambor eere menő eserkészektől — Kato-
nai és polgári előkelőségek jelentek meg a jökedvű minta csapat bucsuztatásánál

Zöld József h. polgármester bucsuztatja a jamboreeba menő eserkészeket.

Tegnap délelőtt folyt le ünnepélyes keretek között az a bucsuztatás, melyet Debrecen város és a IX. eserkészkerület rendezett annak a negyven főből álló eserkészrajznak, mely Öberecent képviseli a távoli Hollandia Jamboree-ján. Impozáns felvonulással kelt útra a kis csapat, mely számára kesi ugyan, de teljesítményre a jelek szerint annál több. A ref. gimnázium udvaráról indultak el a kerületi leventezenekar indulói mellett. Kivonultak a Petőfi térre Rábold-Gusztáv kerületi vezetőtségi parancsnoksága alatt. Lohogó zászlóval, árvalányhajason, díszben, pompásan, Trissen, eserkész kedvel.

Az állomás előtti téren már gyülekeztek a hivatalos bucsuztatók és a közönség széles rétegéből az érdeklődők, szülők, rokonok, barátok.

Zöld József helyettes polgármester, Siegler Géza altábornagy vegyesdandárparancsok, Török Tibor a kerület ügyvezető elnöke, dr. Vásáry István ny. polgármester családjával, Szentlélek István dandár segédtiszt, dr. Ember Ernő kerületi főtitkár, dr. Somlay József kerületi főpénztáros, aztán

Most Zöld József helyettes polgármester állott a csapat elé és lelkes, szép beszédben bucsuztatta a nagy útra induló fiukat:

— Debrecen város közönsége és a IX. eserkészkerület intéző bizottsága nevében szölk hozzátok nagy útra induló debreceni és kerületi fiúk. — mondotta többek között Zöld helyettes polgármester. —

véréink, szereteteink vagytok, akik most keltetek útra, hogy ötvenegy nemzet fia között szerezzetek hírt, nevet nemzetünknek. Mert az a dícsőség, amit ott szereztetek, dícsőséget jelent nemzetnek, hazának, néplünknek. Ti megbízatással mentek el, hogy a vállalt erős munkával, a felkészült kötelesség teljesítése terén komoly, férfias tettekkel álljátok meg a helyeteket, mert egy egész világ szeme függ majd rajtatok

és a jól végzett eserkész munkával öregbíteni fogjátok eddigi eserkész-sikereiteket. Ti, válogatott fiúk első voltatok eddig, mindig a legelső közt vittétek el a pálmát. Jól tudjuk, hogy ott, ahova mentek, a testvéri sze-

helyeteket.

Ti, reményeket beváltó derék nemzedék vagytok, akikre nagy feladatok várnak a nemzetek versenyében, mely jövőt épít, nagyot alkot, terem!

azt akarjuk, azt hirdetjük, hogy ti legyetek különbek minden nemzet fiainál, különbek apáitoknál, mert a eserkész jó munka nemzeti munka, a eserkész siker nemzeti siker. Isten vezéreljen benneteket a nagy úton, mi szeretettel és büszkeséggel kísérjük utatokat és várjuk dícsőséges visszatérteket.

A szép beszédre Rábold Gábor parancsok válaszott.

— A eserkészek a tettek emberei, nem beszédben mutatják meg, hogy az erős lélek felkészültségével indulnak el, hogy az acélos akaratot kamatoztassák a messze idegenben. Sokat várnak tőlünk, de mi sokat is akarunk adni.

Beesülést kaptunk, becsülettel fogjuk megszolgálni annak a városnak féltő szeretetét, mely így bucsuztat minket. Egyetlen egyet mondhatunk a bucsúszavakra: az a zászló, melyet Debrecen város közönsége ajándékozott nekünk, melyet olyan szépen lengett a friss nyári szellő, a nemzetek nagy harcából, 51 nemzet versenyéből dícsőséggel fog hazatérni...

Az egybegyűlt hatalmas közönség lelkes éljenzéssel fogadta a szép eserkész ígérteket, amit háromszoros hujrás csatakiáltással köszönt meg a raj.

A Himnusz után, melyet a kerületi levente zenekara adott elő Wojniczky Zoltán vezényletével, díszmenet volt. Kemény, katonás lépésben léptetett el a csapat a bucsuzók előtt, majd zeneszó mellett indultak a fiúk a déli sbevonat fenntartott helyeikhez, hogy az ablakon kitűzött háromszínű zászló szépséges színeit hadd fújja a szél, fújja, lengesse a távozó eserkészek kincsét, akik nagy útra viszik a nemzeti színeket, hogy babérokoszorúsan hozzák vissza mindannyiunk örömére és büszkeségére.

Rábold Gábor megkoszo ruzza a hősök szobrát.

Még nagyon sokan, akik eljöttek bucsuzni és gyönyörködni.

A katonás rendben felvonuló rajról Rábold Gábor parancsnok adott le jelentést Török Tibor ügyvezető elnöknek, aki Zöld helyettes polgármesternek jelentette, hogy készen áll a csapat.

retettel váró holland nép között nemcsak barátok, de ellenfelek is lesznek, akik között az elsőségért harcolni csak önfeláldozó munkássággal lehet sikeresen? Ti válogatott fiúk, 21-en, debreceniek, 19-en kerületiek, elviszitek forró szeretetünket és büszkeségünket azért, hogy ott megálljátok a

Kövesdy János.

Csokonai három kiadatlan levele

Csokonainak a rövid élethez képest renkiéül gazdag szellemi terméséből még mindig akadnak elhullatott kataszok, elszórt magvak, melyeket érdemes felszedni és megőrizni. Ilyen az a három levele, melyet az Irodalomtörténeti Közlemények údú II. füzeté bocsátott közre néhány héttel ezelőtt. A három levél Bek Pál tégási nagybirtokosnak szölk és a tégási uradalom mostani tulajdosának, gr. Degeafeld Pálnak, egyébként Bek Pál dedumokájának nagyvettü ajándékából került a Csokonai kör erekléltárába.

A teljes epségben lemaradt Csokonai férjisan szép kézirását tanusító három levél olyba tekinthető, mint a halála jelöltő Csokonai életakrásának utolsó három megredőlése. Csokonai ugyanis az 1804. tavaszán kiállott lüdegyállalása után szölk el volt jegyezve a halállal. Ennek a nagy belegségnek hírt vette Bek Pál, ez amilyen gazdag, legalább olyan művelt ember és mecenási ösztönytől indítlatra, meghírta a lábadozó költőt, hogy töltsön néhány nyári hetet tégási kastélyában, jobban mondva az azt körülvevő s már akkor is sokat emeletett angol kertben.

A nyaralás azonban előttünk ismeretlen okokból elmaradt és Csokonai legalább néhány szeptemberi napra szeretettel volna átrándulni, mintegy utókurára. Bek Pál megismertli tehát tatarsi meghívását, de a költőre nehezű balsors nem engedte, hogy ezzel a második meghívással elhessen. Belegsége kitűz, a táz hetekig szobához és ágyhoz költi és mikor orvosa Dr. Szentgyörgyi József visszarántja a koporsó szeléről, akkor már elmúlt az ősz, beállott a ködös november, úgy hogy Csokonai már nem is gondolt a vendéglátói szölk meghívásra, Bek Páltól egyebet kér, egy önlött vaskályhát, mely megőrje a nyár végén készült és alig megszáradt írósobájának a hidegétől, amely kis múzeumban, ha már új alkotásokra nem heritene a muza legalább eddigi költeményeit purizálgassa és sajtó alá készítgesse.

A tégási üdülés, az írószobá berendezése, költői műveinek kiadása körül forog Csokonaiak e három levele, melyeket nemcsak azért volt érdemes kiadására bocsátani, mer

Megbízható aktív tarsaságheli
hálóvet keresünk
párisi cég képviseletére
DEBRECEN, és környékére.
Arlatokat „Kövés könnyű munka”
jóliger. Blochner J. hirdetőlébe
Budapest, IV. Városháza u. 10. küldöndök.

legutolsó elmetermékei közé tartoznak, hanem mert bennök minden jellemző tulajdonságával ott áll Csokonai, a hivatásának tudatától áthatott önértéket a nagyúri mecénásokkal szemben

is megőrző, a természetért rajongó, embereket kerülő, de az igaz és művelt embert megbecsülő nagy magyar költő.

K. A.

Kisértetek

A szomorúság mint fáradt előőrslapozik tudatomba.
Ott vánszorog a Karszt ágyúgolyó-tört zökkenőin; halomba dőlt foltos hullák közt, kiket sötét gáz meztelített meg orvul.
S míg egy peremről Adriára mész, egén gránát csikordul.

Emlékeim orosz agyag-mezőkön cuppognak híg csatákban.
Ó Isten, újból és újból előjön vigasztalan csapatban hőlérok sorfala közt a halott kar, a Sátán hadirendje.
En asszonyom, fonj át óvó karoddal, add gyermekünk ölembé.

JUHÁSZ GÉZA.

„A japán-kinai konfliktus mesterségesen szított tűz”

Debreceni világlutató, aki esztendőket töltött a keleti államokban, érdekes dolgokat beszél el a fellángolt japán-kinai háború kulisszatitkairól s a sárga veszedelemtől — A jövő háborúja és az emberiség pusztulása egy magyar író Amerikában pályadíjat nyert regényében

A múlt héten közölt a „Debrecen” érdekes tudósítást a japán viszonyokról s japán filmgyártásról Dunavölgyi Istvánnal, a kiváló magyar világlutatóval folytatott beszélgetés kapcsán. Dunavölgyi hosszú esztendőket töltött a keleti államokban, főleg Japánban és Kínában s gyökeresen ismeri a két ország kulturális és gazdasági viszonyait. Nemrégien jött haza abból az országból, melynek háborús készülődésektől fűtött atmoszférájában esztendőket élt át, tehát a vele való beszélgetésnek érdekes aktualitást ad a héten fellángolt japán-kinai háború.

— Mi az oka a Japán és Kína között fennálló éles s mindinkább kiéleződő helyzetnek? — kérdeztük Dunavölgyi Istvánt.

— Japán hatalmas törekvései kétségtelen, hogy több tekintetben surolták Kína érdekeit s az is természetes, hogy ezt Kína nem egészen jó szemmel nézte. Téves azonban az a feltevés, hogy Kína és Japán között áthatolhatatlan szakadékok vannak. Jómagaom ottlétem alatt, egyik legerősebb munkálója voltam a két nemzet rokoni érzelmi feltámasztásának s állíthatom, hogy ezért úgy a kínai, mint japán részről hálások voltak. Nincsenek olyan kontrasztok a két nemzet között, melyet ne lehetne kiegyenlíteni... Ha... — és ez a ha a magva az egész konfliktusnak — kívülről nem táplálják ellenséges érzelmet fellángolást...

— A japán-kinai háború jórészt mesterségesen szított tűz és a tűzgyújtó szerepét ezúttal Szovjetország tölti be — folytatta Dunavölgyi. — Ez az állam az, amelynek főérdeke, hogy Japán és Kína meg ne találja a harmónikus együttműködésnek azt a formáját, melyek tulságosan erőssé és veszedelmessé válhatnak a belső bajok miatt mindig elég gyengén álló Oroszországra.

A japánnak és kínainak, a két testvér népek egymáralálása, amilyen örvendetes lenne az emberi fejlődés és haladás híveinek, éppoly kényelmetlenséget rejtő gondolat Oroszországnak.

Szovjetország diplomáciája titkos ügynökök tömegével hálózzák be főleg Kínát s ezek igyekeznek gyűlölet kelteni a japánok iránt. De Japánban ugyanezt teszik a kínaiak ellen. Sajnos, főleg Kínában, ma még kevesen látják ezt át s így az orosz aknamunka eddig számos sikert könyvelhet el.

Az oroszok nem is titkolják e manőverüket, sőt szeretik azt olyan pózban beállítani, hogy kicsit Európa védelmezőinek szerepét játszik a sárga veszedelemmel szemben, melynek veszedelme voltát nem győzik eléggé kihangsúlyozni.

— És most térjünk rá erre a másik súlyos kérdésre, a sárgaveszedelemre, melyet állandó mumusként emlegetnek Európában. Hát kérem azt csak az tudhatja, aki esztendőket töltött a sárga faj körében, hogy ilyen hatalmas törekvésekről szó sincsen sem Kínának, sem Japánnak. Ez a két nemzet úgy irtózik Európától lelke mélyén, mint egy megfertőzött teleptől. Elküldték embereiket Európába, hogy tanuljanak s felhasználják az európai civilizáció eredményeit, de állítom, hogy kevés japán és kínai ragadt le az itteni életben. Alig tudunk arról, hogy ezek a japán tudósok, akik életük legjobb éveit Párisban, Berlinben, Európában nagy városokban töltötték, ott nősültek volna, ott helyezkedtek volna el. Ellentártak az európai nagyvárosok csábításainak, de ez könnyű volt nekik.

Azzal az érzéssel jöttek Európába, ahogy valami veszedelmes expedícióra indul az ember, — a tudó-

mány érdekében. Mint egy veszélyeket rejtő dsungelben járunk köztünk s nekik soha nem kellene Európa. Félnének erkölcsétől, életétől, féltették a japán nemzetet. Félnének attól, hogy a meghódított Európát pár évszázad alatt megássa Japán sirját, mintahogy ássa a magáét is.

Ezért nem kell félni soha a sárgaveszedelemtől.

A debreceni világlutató további útjaira tereljük a szót.

— Kínából Dél-Amerikába mentem, ahol egy esztendőt töltöttem. Montevideohoz életem egyik legszebb emléke fűz. Itt nyertem meg egy nemzetközi művészeti pályázat első díját „Utolsó itélet” című regényciklusommal. Ez a hatalmas, ötkötetes könyv most karácsonyra jelenik meg angol és spanyol nyelven s aztán harmadiknak, remélem magyarul.

Amerikai lapokat mutat Dunavölgyi István, melyek az ötezerdolláros pályadíjat nyert regényéről írnak. Többek között ezt írják:

„Ragyogóan szeniális s egyúttal borzalmas lenyűgöző mű ez. Lesújt és megfélemlít. Közel ezer esztendő ölel fel s ezt nem nevezhetnénk másnént, mint az emberiség pusztulásának korszaka, napjainktól a végítéletig, mikor az utolsó ember is eltűnik a föld színéről. Egyszerűen rettenetesek azok a képek, melyekben Dunavölgyi az emberiség pusztulását, ezt a szétoszlási folyamatot élénk tárja. Napjainkból indul ki a cselekmény. Aztán élénk tárul a jövő háborúja teljes borzalmasságában. Átvillamosított föld, melyen szénne feketednek az emberek, borzalmas gázok, melyek eleszik a húst. Gázok, melyek egyszerűen csak örüllt teszik azt, aki beszívja őket és egyéb szörnyűségek. Az emberek már alig esznek, lemondanak minden igényről, állati sorba süllyednek, mert minden fillér kell a méregdrága gázokra. Közben hadiauyagárak pro-

fitja dagad, szónalmas konferenciakarikatúrái villanak elő népszövetségi üléseknek maró szatírával megírva. Aztán eljön a büntetés első etapeje az emberiségre.

A gázok megmérgezik a levegőt: két évszázadon keresztül nem lehet a föld felszínén élni. A föld alatt, eltemetve, alagutakban él az emberiség. Ez a vakondok élet borzalmas realitással van megírva. Aztán feljönnek a földre, de újabb századokon át csak gázalarecal lehet élni. Eltűnnek az emberi arcok a földről, valamennyit a hideg acél-maszk lárvéja takarja. A gyermek arcát születése pillanatában alárealcserelelik fel.

Aztán jön a nagy kengesztelő kísérlet: Cyan, egy tudós, hogy teljes béke legyen a földön, előírja a fajkeveredés törvényét. A megmaradt kevés számú embert fajonként összeházasítja, eltűnnek a faji különbségek, csak ember él a földön. De már késő, mire ez megtörténik, itt a végítélet, a borzalmas utolsó nap... Ez van ebben a gyilkosan igaz, próféciává tisztult, monumentális művében megírva Dunavölgyi Istvánnak...

Ezeket írja az amerikai lap a Montevideoi irodalmi olimpiáson első díjat nyert könyvről egy magyar írónak... Dunavölgyi István pedig bücsűzöl megjegyzé:

— Két évvel ezelőtt írtam ezt a regényt. De a japán-kinai háborút már megírtam benne s aztán később a két nemzet testvéri egymásra találását s nagyvá emelkedését is... Látja, így kapcsolódik bele ennek a regénynek története a kínai-japán háború kérdésébe... Mert az életben minden összefügg, a kis dolgok nagyokba folynak s minden dolgok teljessége az ember, akinek, szeretném remélni, hogy nem mégsem lesz olyan rettenetes vége, mint regényemben megjövendöltem. (kiss)

A debreceni építőipari szakmában érdekeltek közül 70 százalék marad kereset nélkül

Többször szavattettük már, hogy Debrecenben az építkezés, sem a magán-építkezés, sem a középítkezés terén nem indult meg és megmarad a nagy munkanélküliség. A városban tovább tart a tespedés és nő a szegénység. Az összehasonlítás, mely a többi magyar városban folyó közmunkákat, magán-építkezéseket tünteti fel, igen szomorú Debrecenre, mert kiderül, hogy a 122.000 lakosú Debrecenben kevesebb a munka, mint a 68.000 lakosú Pécsen, ahol olyan építőipari munka folyik, hogy 600 kőműves és 800 segéd munkás sztrájkba is lépett, magasabb bért követelve.

Pécs városában összesen 2800 ember találja meg munkáját az építkezésekkel kapcsolatban, míg Debrecenben, ha a tervbe vett építkezéseket végre is hajtják, összesen 1200 dolgozó találja meg a megélhetését.

A Statisztikai Hivatal közlése szerint 1930-ban az építőipari szakmában két ezer debreceni polgár volt elhelyezkedve. Az OTI és az ipartestületi adatok egybevetésével megállapítást nyert, hogy ezidő szerint sajtó szakmájában mindössze 20 százalékkal van foglalkoztatva városunkban. 2000 debreceni építőipari foglalkozású egyén maximális tevékenységéhez egy évben 400 ezer munkanapra van szüksége, tehát jelenleg 400 építőipari dolgozó az év végéig lehető legjobb esetben 80 ezer

munkanapon fogja kenyerét megkeresni, ha pedig a hűtőház és az OTI bérpalota munkája megindul, akkor továbbfeljebb ezen munkanapok száma 50 százalékkal 120 ezer munkanappal emelkedhetik. 2000 debreceni építkezési szakmában dolgozó évi keresetét, fejenként 200 munkanapot számítva és ezt napi 4 pengő 22 fillérral értékei: (az OTI-ba bejelentettek keresetének közepárányosa) 1 millió 688 ezer pengőt tesz ki, így ha a jelenleg pozitívnak remélhető közmunkák megindulnak ezen összegből 120 ezer munkanap mellett csak 506 ezer 400 pengő a debreceni építkezésben érdekeltek kereseti lehetősége. Ezekből a számokból kiderül az, hogy ebben az esztendőben a helyi munkaalkalmak hiánya miatt az építkezési szakmában érdekeltek közül 70 százalék kereset nélkül marad.

Nagyon szomorú számok ezek. Itt az ideje, hogy történjen erélyes akció a munkaalkalmak teremtésére. Meglehet csinálni, csak akarni kell és arra gondolni, hogy ez az igaz kérdés.

VIDÉKRE ÉS HELYBEN 4 és 6 személyes modern kocsi, személyfuvarozást vállalok. Temetési s privát fuvarok óránként 3 pengő. Telefon: éjjel-nappal 34—37. Nádás.

Hotel August Abbázia

Elsőrangú magyar szálloda és konyha. Központi fekvés. Minden komfort. Hideg, meleg folyóvíz a szobákban. Felvilágosítást nyújt fenti szálloda. Pensio összege befizethető Budapesten August cukrászdában L. Krisztina tér 3.

Szentannapustjai teával, sajtok, felvidéki juhtúró, rochfort vajjal, gomoja, jégbehűtött tej és aludtél Sajt-Vajházban, Ferenc József ut 17. Telefon 10-55

Ezermester gimnázista, aki szakpályára készül

Erős, nagy szálú fiú. Most járt a negyedik gimnáziumba. Barna, mintha a trópusi nap fogta volna le és látszik minden mozdulatán, hogy nem szobavirág. Sőt, sokkal jobban szereti az Isten szabad egét mindennél.

Azért van itt előttem, mert az a híre, hogy ezermester.

Ez nem kiesi dolog, ha az ember a tizenötödik esztendejét tapossa.

Hát lássuk ezt az ezermestert. Mindenek előtt azt, amit csinál. Mert a munka, a bizonyágnak jelei beszélnek.

Itt van mindjárt egy csodafegyver. Száz és egy daraból összees-

Itj. Papp Andor által készített tárgyak.

kábált puská. Sárgarézs csővel és boszorkányos összetételű kakas-szerkezete egészen bizonyos, hogy szakkörökben is elismerésre talál. Mert pusztá kézzel, egyszerű számszámokkal műszerészhez illő munkát végzett ezen a fegyveren Papp Andor. Mert így hívják az ezermestert. Nemesak a vas, réz és műszerész munkát végezte el, de az agyat is ő faragta. Mondhatni tökéletesen. A jelek szerint tehát a famunkához is ért...

— Honnan tanult mindezt? — kérdezem.

— Csak úgy, sehonnan... Mindennek magam jöttem rá kísérletezéssel. Ha valami nem sikerült, hát keztem másikat. Addig próbáltam, míg sikerült...

Most másik »fegyver« kerül elő. Rövid, a puskához hasonló szerkezetű pisztoly, vagy revolver. Hiába, ezek a mai gyermekek elsősorban mégis csak az efféle számszámokkal bibelődnek legszívesebben. — Gondolom, míg a bonyolult elkészítést pisztolyt forgatom.

— Mégis, hogy csinálsz meg egy-egy ilyen darabot? — kérdezem.

— Tetszik tudni úgy, hogy előbb mindent lerajzolok. Így ni, — veszi elő a műszaki rajzokat, terveket.

Nem mondom, hogy fegyvermérnök nem csinálja szebben, de negyedik gimnázista korában sok fegyvermérnök nem tudta volna így megcsinálni. Tökéletes szerkezeti rajzok. Pontos méretek, keresztmetszetek, felírások, magyarázó számok, egy szóval terv ez a javából.

— Erre is magadtól jöttél rá?

— Hát igen, nem volt kitől megtanulni, — mosolyog.

— Lehet ezzel löni is?

— Igen, de hát nagyon körülményes, tetszik tudni, mert mégse

olyan, mint a gyári, de nem is azért csináltam én, inkább csak mert valami diktálta, hogy csináljam...

Most békésebb művekre kerül a sor.

Itt van mindjárt egy igen, igen apró Arpad szinautobusz. Fából, vasból, hulladék drótból. Isten tudja honnan, miből került tém alkatrészekből.

Még a színe is azonos. Meggyipiros. Sőt abalkában még leeresztett üveg is van. Nézem, forgatom és be kell vallanom, hogy nem marad el a fegyverek mögött ez se. Sőt így, békésebb hangulatban talán több is azoknál. Bár meg kell tudnom, hogy az igazi »remek« sajnos nincs meg. Elvitték a Balatonra azt a »csatahajót« melyen agyaktól, forgótornyoktól kezdve minden úgy van, mint egy igazin...

— Tetszik tudni, úgy van, hogy sok mindent dolgozom én. Csinálók ezt is, azt is, aztán ha valaki megszereti, eladom. Persze olesón adom, de el kell adnom, mert anyagot kell vásárolni. Így magam szerzem be a szükséges anyagot, senki-nek se kerül pénzébe. Sok efféle holmim van már nekem forgalomban... Az elmúlt esztendőben hirdette valaki, hogy neceelni tudó munkásokat felvesz. Én ugyan akkor még nem tudtam neceelni, de a nővérem, aki kézimunkából tudja, egy nap alatt megtanított. Jelentkeztem, felvettek és pénzt kerestem a vakációban ezzel is, mert tenniszlőt, függő agyát csináltam ott a vállalkozónál. Mert tetszik tudni, szeretem az effélet. Meg aztán megcsinálom a famunkáját is mindegyik. Nyugágyat csináltam, vagy csinálók, különféle repülő modelleket, ha kell, megpreparálom az órákat, egy szóval mindent, amit csak tudok...

Nézegetem a rajzokat, terveket, számszámokat. Virágkarrótól kezdve a légesavarig.

No és most egy indiszkrét kérdés.

— Milyen volt a bizonyítványod?

— Söhajt, ami semmi jót el nem árul, most veszi át az édesapja a szót.

— Bizony, németből javítóra bukkolt, de ezért, ezekért a mesterkedésekért. Én dolgozni járok, legtöbbször nem vagyok otthon, mikor tanulnia kellene, a helyett mesterkedik, ilyesmiket csinál...

— Milyen pályára készülsz?

— Felcsillan a szeme, már ellelejezik, hogy németből megbukott:

— Szeretnék bejutni a Fa- és Fémipari szakiskolába a fémipari szakra. Ott tudnék én dolgozni, azt nagyon szeretem. Tessék nézni, rajzból jelesem van, mondta a rajz tanár úr is, hogy erre a pályára menjek, de ha nem mondta volna, én akkor is azt választom. Lehet, hogy nehéz lesz a német miatt bejutni, de ha a mesterségből kellene felvételi vizsgát tenni, akkor egészen bizonyos, hogy nekem sikerülne. Nem is akarok én más pályára menni...

Aztán szedi a csomagjait Papp Andor, megsimogatja, papírba csomagolja és indul, mert otthon várja a sok tennivaló. És ráadásul németből is le kell tenni még a javítót, ha már ez a csapás is megtörtént.

Nem szomorú ugyan miatta, nem sokat bänkődik, mert minden idejét lefoglalja a tervezgetés, barkácsolás és reménykedés, hogy a fémipari szakon majd pótolja azt, amit németből elmulasztott az elmúlt esztendőben...

Kovács Kálmán kereskedő és neje szül. Horváth Irma 25 éves házassági évfordulójukat ünnepelték.

Debreceni ingatlantorgalom

Méthé Lajos és neje Szibrinsz Anna (Bercsényi u. 14.) veszik a Bercsényi u. 14. sz. 96 négyszögöl területű házassági ingatlant 4400 P-ért Németh Gébor és öz. Németh Ferencné sz. Kozma Sára (Bellegelő 88.) eladóktól.

Székely Sándor gazdálkodó és neje sz. Kozma Zsuzsanna (Ondód, Pereg dűlő 2.) veszik a Szotyorytelep, Szotyory u. 8. sz. (a majorsági földek közt) 310 négyszögöl házassági ingatlant 2000 P-ért Juhász András (nős Kovács Zsófiával) Szotyory u. 8. sz. a lakos eladóktól.

Sarkady Sándor és neje Szabó Julianna balmazújvárosi (Szoboszlav út 35.) veszik az 1200 négyszögöl területű nagyhegyesi szántót 540 P-ért Leiter András és neje Posta Julianna balmazújvárosi (Kossuth u. 78.) lakosoktól.

Nagy Jánosné sz. Bíró Erzsébet debreceni (Tóth telep, 4-ik uca 13. sz.) veszi a debreceni Macs dűlőben fekvő 600 négyszögöl területű macsi szántóföldet 350 P-ért Nagy Sándor józsa lakosoktól.

Gábor László pincér és neje sz. Jancsik Katalin (Hegyi Mihály u. 2.) veszik a Homokkertben, a Szoboszlai Papp István és Budai Eszaiás utcában fekvő 301 négyszögöl szőlőt ölenként 4.40 P., együtt 1324 P-ért.

Tóth József vágóhídi gépész és neje sz. Horváth Teréz (Hold u. 3.) veszik ugyanott fekvő, a tkv. szerint szőlőnek feltüntetett, valójában most már ház-helynek kímért 355 négyszögöl kopár telket 1420 P-ért.

László Sándor villamoskalauz és neje sz. Berki Mária (Beke u. 16.) veszik az ugyanott fekvő 455 négyszögöl ház-helyet 18.20 P-ért, mindhárom rajeci Burián Zoltánné sz. Boross-Tóhy Ilona (Veszprény u. 3.) eladótól.

Debreceni Kölesönös Segélyező Egylet m. sz. árverésen veszi a Bellegelő, 1. dűlő Tánács u. 21. sz. 200 négyszögöl területű házastelket 1527 P kikiáltási árral szemben 1100 P-ért Bőszörményi Lajos és Dezső (Tánács u. 21.) eddigi tulajdonosoktól.

Fekete Márton (Hajnal u. 23.) veszi a Fancsika 89 sz., összesen 4 és fél kat. hold területű tanya ingatlan hétnyolcadrészt 2450 P vételárért Kovács Albertné sz. Fekete Róza (Fancsika 89),

Lukács Emilné sz. Fekete Margit (Hétfő u. 73.), Józsa Sándorné sz. Fekete Piroska (Nagy József u. 31.), Varga Sándorné sz. Fekete Erzsébet (Téglaskert, Szepesi u. 33.), Fekete Imre (Keresztesi u. 23.) valamennyien debreceni, Haranghi Istvánné sz. Fekete Zsuzsanna nyírábrányi (Keszler Jakab címén) és Fekete Sándor újpesti (Tél u. 3.) lakosoktól.

Berger Márton és neje Feuer Ilona (József kir. herceg u. 48.) veszik a József kir. herceg u. 48. sz. 203 négyszögöl területű házastelket 11.500 P vételárért dr. Vajda Lajos orvos (Dégenfeld tér 10.) tulajdonos és Vajda Józsefné sz. Rosenberg Róza ny. pénzügyi titkár özvegye (József kir. herceg u. 48.) hasznélvező eladóktól.

Somogyi Mihály napzámos és neje sz. Urbán Erzsébet (Vargakert, K. Tóth u. 5.) veszik a Köntöskert, Szabolcs u. 12. sz. 729 öf házastelket 1550 P-ért dr. Varga Imre ügyvéd-től (Szapannos u. 3.)

Fény József és neje sz. Wesselényi Mária egykei lakosok, veszik a Dicsőfő u. 4. sz. 306 öf területű házassági ingatlant 6500 P vételárért Németh Gébor tulajdonos és öz. Németh Ferencné sz. Kozma Sára hasznélvezőktől. (Bellegelő 88.)

Oláh István és neje sz. Nagy Rozália (Vendég u. 5.) veszik a Vendég u. 4. sz., 64 négyszögöl területű házassági ingatlant 7500 P-ért Kiss József és neje sz. Zubek Mária-tól. (Vendég u. 4.)

Temesvári Géza és neje sz. Magyar Erzsébet (Monostorpályi út 64.) veszik a Létai u. 72. sz., 604 öf területű házassági ingatlant 2000 P-ért Páskuj János és neje sz. Kengyel Erzsébet (Létai u. 72.) eladóktól.

Szabó József és neje sz. Katona Erzsébet (Kishegyespuszta 7., vesznek 3 hold 400 öf kishegyesi szántóföldet 2900 P-ért Németh Istvánné sz. Szabó Erzsébet tulajdonos és öz. Szabó Gábor Gáborné sz. Harangi Erzsébet hasznélvező balmazújvárosi (Árpád út 73.) lakosoktól.

x Ne vegyen eszerpályhát addig, míg meg nem tekintette Krisch kályhás mester eszerpályhák raktárát, ahol kitény, tüzálló, szép és olesó eszerpályhák, kandallók vannak nagy választékban. Vállal minden a szakmába vagy munkát. Ispotály tér 1. sz. (Nagyallomásnál), telefon 12-18.

Az amerikai magyar második-generáció tagjai augusztus elején jönnek Debrecenbe

Közel félszáz amerikai magyar látogatja meg az óhazát

Néhány esztendeje már, hogy annak az összetartozásnak ápolására, mely az Amerikában élő magyarságot örök kapcsolatként az óhazához fűzi, amerikai magyar lapok részéről megindult egy akció, mely évről-évre kiírt pályázatok nyertesait ingyen utazásra elküldi pár hétre Magyarországra.

Felbecsülhetetlen jelentősége van ennek a szép akciónak a nemzeti érdekek ápolása körül. Minden magyar embernek, aki valaha is olvasta Zilahy Lajos felejthetetlenül szép regényét, „A lélek kiáztatja” — ott lehetetlen, hogy fel ne sajtott volna lelkében a megdöbbenés, arra gondolva, hogy az amerikai élet lüktető, lázas iramban minden nap lép a kivándoroltak lelkéről egy színes foszlányt azokból az emlékekből, melyek a magyar rögöz kötik ezeket az elsodródott életeteket. A második, harmadik generációban pedig végleg elhalványulnak az óhazához tartozás érzései. — Ez sajtott ki Zilahy remek könyvének sorából.

Aztán a Verhovayak Lapja és az Amerikai Magyar Népszava nagyjelentőségű akciója elküldte az Újvilágba szakadt magyarság első követit néhány esztendővel ezelőtt. És jóleső örömmel állapíthatjuk meg, hogy az amerikai magyarság második, sőt harmadik generációjában is elevenen él a magyarsághoz tartozás érzése. A fiatal fiúk és lányok között sokan már csak törve beszéltek a magyar nyelvet, de könnyes szemmel álltak meg a debreceni Nagytemplomban, vagy a Hortobágy pusztaságának varázslatos szépsége előtt. Sok olyan akcióra volna szükség, mint a Verhovay Egyesületnek, Amerika magyarságának egyik legnagyobb szociális tömörülésének s a legnagyobb amerikai magyar lapnak, az Amerikai Magyar Népszavának mozgalma.

A pályázat, melyen Amerika minden részéből a magyarok ezrei vettek részt, a közelmúltban, június hó végén dőlt el. Az Amerikai Magyar Népszava

öt magyar lányt küldött el Magyarországra, míg a Verhovay Egyesület hivatalos lapja, a Verhovayak Lapja 10 harmincöt éven aluli tagot küldött el, mint a pályázatok nyerteseit.

Az első csoport

a hét végén már megérkezett Budapestre. Néhány nap múlva érkezik a Verhovayak által küldött huszonöt amerikai magyar, akik között képviselve vannak az első, második és harmadik amerikai generáció tagjai.

Értesülésünk szerint az amerikai magyarok látogató csoportja augusztus első napjaiban érkezik Debrecenbe. Ezáltal jóval többben jönnek, mint az elmúlt esztendőkből s kísérőikkel együtt félszázan érkeznek Debrecenbe, megtekinteni a történelmi múltú Nagytemplomot, a poétikus, költők által sokszor megénekelt Nagyerdőt s a város többi nevezetességeit.

Másnap a Hortobágyra rándulnak ki az amerikai magyarok, akik eljöttek megnézni azt a földet, ahonnan valamikor, vagy ők, vagy apáik és nagypapáik elindultak. Végigismogatják tekintetükkel a magyar pusztát s elviszik szemükben, emlékeztetik a magyar róna napsugaras levegőjét, a rétek illatát, a Nagyerdő aranyas lombkoszorújának szelíd simogatását.

És ezekből az emlékekből színes, szép mesék fakadnak, talán majd az ötö-

dik-hatodik generáció számára is a robotlázás, gyilkos élettempójú, új hazává vált Amerikában, hogy soha ne felejtsek el a magyar földet és egyszer, ha majd tehetik, visszatérjenek oda.

Addig pedig hála és köszönet azoknak, akik eljuttatták évenként ezt az egyre növekedő számú sereget az amerikai magyarság tagjaiból.

Köszönet elsősorban a Verhovayak hatalmas munkájának, mely napjainkban, mikor annyira érezzük elhagyatottságunkat, egyedülvalóságunkat, a legszebb és legnagyobb magyar tettek sorába tartozik.

És most beszéljünk valamit arról a hasszú hónapokig tartó versenyről, mely ezt a hosszú utazást megelőzte Amerikában. Maga ez a versengés egy óriási propagandája az óhazának. Minden amerikai magyar álma, megnyerni a Verhovay Egyesület versenyét, bejutni a 25 első közé s eljönni Magyarországra.

Óriási jelentőségű mozgalom ez, melynek eredményeként aztán egy augusztusi napon kilép a debreceni állomás peronjára egy kis társaság, az amerikai magyarság követi, hogy megfűresszék lelküket a régi haza szépségeiben, hangulataiban. Magyar szót halljanak, magyar nótát daloljanak s azt a pár hetet, amit itt eltöltenek, ne felejtsek el soha.

A Verhovay-verseny 25 nyertese s az így Magyarországra és Debrecenbe utazók, a következők:

Mrs. J. Szilvássy, Mrs. Joseph Nyiráti, Szőke János, Veres Andrásné, Mrs. Louis Balogh, Kuntsadt Ernő, Davis B. Charles, Herter Steve, Mrs. Julius Nyikon és Tirmai Margit; továbbá:

Érdeky J. Kálmán, Buzogány Mihály, Kohut William Carl, Blasius Mary Rose, Mrs. Joseph Farkas, Margaret Ari, Blaha M. Rose, Tóth Ethel, Gabel Rose, Lang Steve, Jr., Gálya Joseph, Mersky Charlotte, Sopronyi Irene, Szabó Steve és Horváth M. Margaret.

Hozzá jön még ehhez a névsorhoz az Amerikai Magyar Népszava öt küldöttje és mintegy húsz főre tehető kíséretgárda.

Érdekesnek tartjuk megemlíteni, hogy ez a nagyszabású akció, melynek köszönhető a második generáció tagjainak magyarországi látogatása,

a jövőben több más mozgalommal fog kibővílni. Így felvetődött annak az eszméje is, hogy amerikai magyaroknak elősegítsék magyar föld és birtokvásárlásait. Minden jobbmódú amerikai magyart meg akarnak nyerni annak a gondolatnak, hogy ugyanakkor, mikor az Újvilágban kell élnie, távol az igazi hazától, legyen egy birtoka a magyar földről.

mely örök időre odakapcsolja az elszakadtat a hazai rögöz, későbbi nemzedékekben is. (kiss)

Műasztalosnál elsőrendű kaukázusi
dióhálok
első árban kaphatók, asztalos munkák
olcsón, izléssel készülnek
Kiss Testvérek
műasztalos műhelyben
APAFFY UCCA 131. SZAM.

Gyöngyvér

REGENY

Írta: Székelyné Bészler Anna

(20. folytatás.)

— Öregapám, ne menj még el! Beszélni szeretnék még veled. Azt akarom mondani, hogy hát igen, megtörtént, nem tagadhatom. Még azt sem, hogy valóban dicsekedni, örvendeni indultam hozzád, a szemembe vágni, hogy mit tettem. De nem tudok örülni. Nem tudom, mi van velem. Mintha tövis volna a szívembe. Hazamegyek és elbocsátom Zelendet, menjen haza, legyen vezér, aminek szántátok. En soha nem kerülök többé az útjába s nem állok a vezérsége elé.

— Zelend nem lett volna a nép vezére! — mondta keményen az ősz táltos. — Éppen ezért egyeztem bele a fiam akaratába, aki a néhány napos Gyöngyvérből Zelendet csinált, mert tudtam, hogy sem ő sem te nem leszel az utolsó magyarok vezére, hanem ha majd egyszer visszajönnek Sólyomék, azok közül az egyik lesz az urunk. Azért kellett, hogy Zelend tartsa kezében a vezérséget, mert ha te bírtad volna Gyula népét, kemény pártoskodás ütné fel a fejét, amikor visszajönnek Gyula fiai. Szegény Zelend mindezt tudta. Nagy árat vettek tőle a fiaságáért. Kegyetlen volt hozzá mindenki, csak azért, hogy őt is azzá tegyék. Most aztán vissza akarod küldeni? Most már bánod, amit tettél. Hol van a nagy gyűlöleted? Miért nem hozakodol megint elő velem. Miért nem mondd megint, hogy megcsaltalak, kijátszottalak? Most kiáltd a gyűlöletedet ide, állom, hallgatom.

— Nem tudom gyűlölni. Soha se ismertem a fájdalmat, de most a szívem sajog.

— Nem gyűlölted te őt soha, Dobok. Vak voltál és nem ismerted fel, hogy mi az a szívedben, ami odahúz, ahol ő van és mégis kerget onnan. Csak a férfi voltát gyűlölted, de tudtadon kívül mégis mindig szeretted szegényt. Már kiesi korodban ilyen voltál. Ha senki nem látta, utána lopódtál, hosszú ideig elnézted, de ha észrevett, akkor sértegetted, gúnyoltad.

— Így volt, nagyapám.

— Most oda akarsz menni hozzá, hogy azt mondjad, elbocsátalak Zelend, nagylelkű leszek veled szemben, hallgatok. Mert jó és irgalams vagyok, nem árulak el. Azt is eltűröm, hogy asszony legyen a magyarok vezére. Elkéstél Dobok. Zelend nem akar többé csillogó szemmel, büszke bator szívvel a magyarokkal menni diadalról, diadalra, Zelend nem akar már semmi se lenni, ereje megtört, elfáradt. Az én legkedvesebbik unokámat megölted, megölted, Dobok!

— Feltámasztom! Még ma éjszaka hazaviszem!

— Elkéstél! — vágott gyűlölettel Gál szava. — Zelendet megölted és hiába támasztanád fel helyette Gyöngyvért, annak nem kell az általad ajándékozott élet.

— Majd kell. En elbűdosok innen messze földre, hogy a látásom soha ne emlékeztesse. És ő még fiatal, okos, majd ellelejtí ezt a dolgot.

— Ugy hiszed?! Na gyere hát és nézd meg az igazságot!

Megindult Dobok előtt sietős, fiatalos lépésekkel fel a hegyoldalra. A kiálló lapos kővön, ahol egész este ült, még izzott a parázs. Barna, földszínű port vetett rá a táltos és kezével árnyékot csinált Dobok szemé fölé.

Dobok felkiáltott. Mintha a tűz tükröképpé változott volna, megismerte abba a toronyszobát, ahova Zelendet zárta. Az olajlámpa pislogó világánál ki tudta venni, hogy

ül a leány a földön és hogyan tépi szaggatja csuklóját ereje utolsó fellobbanásával. A leány feje hátraesik, kezéből aláhull a hegyes esztázán elsötétül előtte a kép.

— Gyöngynek nem kell a gyalázatos élet! — vágta még egyszer Dobok szemébe Gál.

Dobok rámeredt, aztán félretasztotta útjából nagyapját, hogy kirohadjon, de az öreg mind a két kezével belekapaszkodott.

— Nem mégy! — kiáltotta. — Nem mégy! Hagyd meghalni! Ez az egyetlen jó cselekedet, amit tehetsz vele. Este óta látom a tűzből, hogy mit csinál. És én megakadályozhattam volna ezt a tettet, de hát ha idejében nem volt erőm a látsra, ha nem előzhettem meg a gyalázatot, akkor minek kénszeríteném vissza az életbe! En szerettem. Máskép, nem ilyen gonoszul, mint te. Ha megbántad, amit tetted, ha valamennyire jóvá akartad tenni, akkor ne mozdulj! Engedd hádd menjen arra a hosszú útra, a nagy útra, a halál útjára. Ne költsd fel még egyszer az általad összerombolt, gyalázatos életre!

Dobok lefejtette magáról Gál kezét, nem felelt semmit. Mint a fergeg rohant le a hegyoldalról és felvetette magát a lovára. Vágta, gyötörte az állatot, hogy a ló teste elnyúlva száguldott a mezők, völgyek felett. Doboknak mégis úgy tetszett, hogy csigamódra halad. Beloharapott a szájába, a tenyerébe marta a körmét és líhege kiáltotta bele a néma éjszakába:

— Megmentem, vagy vele pusztulok, mert szeretem, halálosan szeretem!

Gál omladozó várának termében halkán sóhajtozott valaki. Olyan volt a hang, mintha az őszi szél leszakít egy haldokló levelet, vagy mint a szívből fakadt zokogás szava. A főpap felállt s odalépett a ház közepén álló, prémekekkel borított fekvőhelyre. Megsimította a Gyöngyvér főhéler arcát s ott maradt mellette az ágy szélén. Beszélt hozzá, mint a beteg kisgyermekhez szokás.

— Maradj esendesen, kis szívem, hunyd le a szemedet, hogy ne láss semmit, sorítsd össze az ajkadat, hogy még a sóhajts se árulja el, ha ott bent fáj valami. Ugy virágom, úgy. Akarod, hogy elmondjam neked tüzkirály történetét?

Választ nem várt, már belekezdett.

— Egyszer volt, hol nem volt, messze innen a Szalmahullajtón túl, az Öregisten országa előtt volt egy ragyogó, fényes mező. Ezüstből van a földje, gyémántból a virága. Aranyszőrű báránysereg legelnek a réten, gyémántoszőrű táltos paripák között. A nagy rét közepén tűzből való palotában lakott Tüzkirály. Olyan nagy volt a gazdagsága, hogy a nagyvilágon ahhoz fogható senkinek sem volt. De a kevelységéhez nem volt hasonlatos senkié. Volt ennek a királynak egy fia. Szép fiú volt, a szeme napsugár, szája igézett, ruhája a lángok-lángja, de a legszebb a szíve volt, a legtisztább, legnagyobb gyémántok, amely átragyogott testén és ruháján is.

(Folyt. köv.)

Legolcsóbban kifogástalanul
fest és tisztít Egy óltány
tisztítás, vasalás
WEISZ, Arany János ucca 20 3 pengő

TISZÁNTÚLI KISGAZDA

A DEBRECZEN KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ VASÁRNAPI MELLÉKLETE

A gyümölcsösökben többszöri kapálással lehet megőrizni a talaj nedvességét

Sokan panaszkodnak, hogy a szépen fejlődő fái az érés előtti időkben termésüket ledobálják és alig marad valami gyümölcs a fán, pedig rovarkárt nem is tapasztalnak. Elfelejtkeznek arról, hogy a termés eldobálásának más oka is lehet, még pedig az, hogy a fa nem kapja meg a talajból azt a nedvességet, melyre szüksége van, hogy beérlelje termését. A gyümölcsösök kapálása azért fontos, ha kevés az eső és szárad a talaj.

Kaliforniában az öntözött gyümölcsösökben csak azért kapálnak, hogy a gyomot kiirtsák. Nálunk ez azért nem követhető, mert éghajlatunk meglehetősen száraz jellegű és így a talajban lévő nedvességet megőrizni csak úgy tudjuk, hogy azt megfelelően ápoljuk.

Kaliforniában a gyümölcszamatanyagait nem tudnak tökéletesen kifejlődni, mert a sok esőn kívül még öntözik is, úgyhogy a talajok nedvességét következtében a gyümölcsök nagyra nőnek ugyan, de ízletlenek maradnak.

Tudjuk azt, hogy a fák gyökereinek túlnyomó többsége a talaj felszínét alatt 20-60 cm. mélységben él és csak egy kis része húzódik az alsóbb rétegekbe. Ha mi kapálással nem védjük meg ezt a felső rétegben található vizet az elpárologástól, akkor a fák gyöke-

rei nem tudnak vizet szállítani a leveleknek és a gyümölcsöknek, beáll a pangás, majd hervadás és ki vagyunk téve annak, hogy gyümölcsünk nagyrésze lehull. Ez a kötött talajoknál már 10-12 százalékos víztartalom mellett, viszont a homoktalajoknál csak 4-5 százaléknál következik be, ami onnan van, hogy a homok nem tartja annyira vissza a vizet és könnyebben adja át a gyökérnek a nedvességet, mint az agyagtalaj.

Kötött talajokon a begyepesített gyümölcsösök sokat szenvednek a szárazságtól, mivel a talaj felülete munkátlanul áll és ennek következtében sok a repedés, ami a homoktalajoknál már nincs meg. Ezért nem jók a gyümölcsösökben a gyepes felületek mert a talaj felszínét nem tudjuk megmunkálni s emiatt a hajszaesővívesség következtében a talajban lévő nedvesség hamar elpárolog. Gyümölcsösünk talaját tehát nem akkor kapáljuk csupán, amikor a gyomot akarjuk kiirtani, hanem mindig gondoljunk arra, hogy a fa gyökereivel veszi fel a talajban lévő nedvességet, ezért igyekezzünk minél többszöri kapálással a talajban lévő nedvességet megőrizni, hogy a fának esőtlen időben is elegendő víz álljon rendelkezésükre.

A tengeri termést 26 millió métermázsára becsülik

Magyarországon a tengeritermés nagy szélsőségek között sokat váltakozni, mert például 1928-ban összesen csak 12 millió mázsa tengeri termék, addig 1932-ben már 24 millió mázsa volt a termés. 1935-ben lecsökkent a termés 14 millió mázsára, de tavaly már 25 millió mázsa tengerit takarítottak be.

Az idei tengeritermés kitünőnek ígérkezik és a szakértők jelentései alapján egymillióval többet takarítanak be, mint tavaly, tehát 26 millió métermázsás termésre számítanak.

A jelentések szerint Baranyában, Bácsbodrogban és Abaujban rekordtermésre van kilátás. Baranyában holdankint 23, Békésben 15 és a Hajduságban 16 mázsás termést várnak.

A termésbeesések ezt a képet adják, de minden az időjárástól függ mert lehet, hogy szokatlanul erős

meleg hetek miatt a tengeritermés nem éri el még a tavalyi mennyiséget sem.

A hernyózás fontosságáról.

A galagonya lepke már lerakta petéit a gyümölcsfák leveleire, kikelték a peték és a sok kicsi hernyó a besodort levélben téli álmorra készítette elő magát és erős selyem szerű fonattal a fák ágához erősítették fészkeiket, hogy tavasszal majd előbújva elpusztítsák a leveleket. Egy hernyólevélben 30-40 kicsike hernyó buvik meg. A téli hideg nem bántja őket, nem fagyhatnak meg és kitelelve helyrehozhatatlan kárt okoznak a gyümölcsösökben. A gondos gazda ezért most szedi le a hernyófészkeket a fákra és elégeti azokat. A fák tisztogatása a legfontosabb feladat. Különben a hernyózást rendelet is előírja.

Az istállótrágya helytelen kezelése

Az istállótrágya legértékesebb része a nitrogén. A helytelen kezelés eredménye, hogy a trágya ezen eléggé meg nem becsülhető része a rendellenes kezelés során túlnyomóan veszendőbe megy. Csak igen kis rész az, ami megmarad a növényeknek ebből a legfontosabb tápláló anyagából. Cs. Péterffy József az OMGE pályázatán 100 arany koronát nyert pályamunkájában kitünően ismerteti a kiscgazda trágyateleponé elkészítését és trágyájának ke-

zelését. Ez alkalommal és e helyen a nitrogén veszteségekre számszerűen a következőkben mutatunk rá:

Ha a veszteségeket az állatállományra számítjuk át, úgy könnyen megállapíthatjuk, hogy csupán az istállótrágya helytelen kezelése miatt minden „számos állat” évente 20 pengővel kevesebb hasznat hoz, mint amennyit hoznia kellene. Egy számos állat ugyanis naponta 150 gr. nitrogént választ ki testéből ürülék formájában,

tehát 365 nap alatt 54.75 kg-t. Ebből az okszerűtlen kezelés miatt legalább 30 százalék elvész. Ez a nitrogénhiány a magyar föld termőerejének fenntartásánál szinte pótolhatatlan veszteséget jelent és könnyen belátható, hogy elegendő nitrogén-műtrágya alkalmazása nélkül sem bőséges termést nem várhatunk, sem pedig azt, hogy földjeink eredeti termőereje megmaradjon.

Gazdasági hírek

A szőlőgazdák sok gondja van, mert sok bor van még tavalyról eladatlan és az idei termés olyan jönnek ígérkezik, hogy nincs elegendő hordó a befogadására. A hordó literje drágább mint a bor literje, de nem is kapható. A hordócsinálók teljes üzemben vannak, de nem tudják a rendelést kielégíteni. Kiderült, hogy a hordócsináló munkásokban hiány van. Az egyik debreceni üzem hetek óta keres munkásokat és nem talál. A szőlőgazdák szervezete, mely a szüret küszöbén a kormánytól várja a hathatós segítséget, rámutatott arra, hogy a szeszgyárak az idén 90.306 hektóliterrel termeltek többet mint tavaly és hogy a szesz-kivétel 88.298 hektóliterrel emelkedett. A termés és kivétel emelkedése szükségessé teszi, hogy 400.000 hektóliter bornak a leparlását engedélyezzék. A bortermelést fenyegető katasztrófa csak a leparlás emelésével és a termeléshez igazodó vásárlással hátrítható el.

A búza ára egyre emelkedik, pedig még nagyon sok helyen folyik a cséplés és sok gabona vonul még ezután a piacra. A csikágói és winnipegi gabonahossz nagy keresletet okozott a budapesti terménytőzsdén és a jöminőségű búza már 22 pengőnél tart. — A kínálat pedig csekély. A rozst a spekulációra vásárolták sokan, mert háromnegyedmillió mázsával kevesebb a termés, mint tavaly, pedig már tavaly meghaladta a búza árát a nagy külföldi kereslet miatt. A külföldi államok erősen emelik búzatarifáikat és nagy vásárlásokat bonyolítanak le.

A csehek tíz vagon szalonnát és tíz vagon márkázott sertéssírt vittek ki magyar területről.

Az olaszok 11 év alatt négymillió 276.000 hektárnyi területet mezőgazdasági művelésre alkalmassá tettek okszerű talajjavítással. A talajjavító munkálatok eddig ötmilliárd lírába kerültek.

A német kormány kimondotta, hogy a baromfitartást elősegíti és minden tyúktenyésztőnek segélyt ad ólak építésére és mesterséges keltetőgépek beszerzésére. Az elismert tenyésztők törzs könyvezett kakasok beszerzésére is kapnak segélyeket.

-0-

A TOJÁS ÁRJEGYZÉSET FÜGGESZTETTEK A POSTAHIVATALBAN

A földművelésügyi miniszter kérésére a kereskedelemügyi miniszter elrendelte, hogy a vidéki gazdák és más tojástermelők tájékoztatása céljából, a tojás kilogrammonkénti legkisebb árát feltüntető jegyzéket a postahivatalok és a postaügynökségek hivatalaikban a közönség részére fenntartott helyen függesszék ki. Kifüggesztés céljából a

postahivatalok a tojás árjegyzését hetenként a szükséghez mérten többször is megkapják. Ez az intézkedés lehetővé teszi, hogy a tojástermelők állandóan tájékozva legyenek a tojásárakról.

A LISZTFORGALMI ADÓ EGY ÉVIG NEM VÁLTOZIK

Nem rég jelent meg azon 110 szakaszról álló kormányrendelet, amely szerint a búza métermázsája után 4 pengő 50 fillérben, a rozs után pedig 3 pengőben régebben megállapított lisztforgalmi adót további egy évre fenntartja. Mindazon pénzügyi alapok közt, amelyek a mezőgazdaság megsegítésére szolgáló alapot évi 60 millió pengővel támogatják, a lisztforgalmi adó a legjelentékenyebb.

A „Mezőgazdaság” július 15-i számú több apróbb aktuális ismeretterjesztő cikk mellett a mezőgazdasági üzemben lehető költségek csökkentését tárgyalja, ismerteti a magyar műtrágyagyártást, a homoki takarmánynövények s a lucerna termelésével foglalkozik. A lapot számtalan rajz mellett nagy számú művészi fénykép díszíti. A dúsan illusztrált szaklapból a Mezőgazdaság kiadóhivatala, Budapest, V. Vécsey u. 4. I. 5a. egy alkalommal díjtalanul küld mutatványsszámot.

A gyümölcsstermelők figyelmébe!

Veréb István, aki saját találmányú »SUGAR« permetezőit már 42 éve közmegegyezésre gyártja most egy töltőszivattyús »Bateria rendszerű önműködő légelzárós magasnyomású »SUGAR« permetőt szerkesztett és gyárt. A töltő szivattyúval hordozható kádából 2 szórócsővel mint nagy teljesítményű gyorspermetező használható.

Erdeklődőknek készséggel bemutatja működésben is. Debrecen, Szappanos uca 10. szám alatti üzemében.

VERÉB ISTVÁN,
saját találmányú »SUGAR«
permetező gyártó
Debrecen

HIRDETÉMÉNY. Ertesíti a városi adóhivatal a megváltott és vagyonváltásos földesbirtokosokat, hogy a 2000-1937. M. E. számú rendelet végrehajtása tárgyában kibocsátott 600-1937. P. M. sz. rendelet 7. paragrafusában foglaltak szerint, mindazokat, akik hadirokkantságuk (hadiözvegy, hadiárva) arany, illetve ezüst vitézségi érdemhez való jogosultságukat városi adóhivatalnál a rendelet megjelenésétől számított (július 12) 15 napon belül, (I. emelet. 28. szoba, Birtoknyilvántartás) okmányterületig igazolják, a terhükre megállapítandó ellenértékekből 25 százalékos mérséklésben részesülnek. A későbbi időpontban előterjesztett ezirányú kérelmek felett a kir. pénzügyigazgatóság határoz. Nem kell újra igazolni a kedvezményre való jogosultságot annak, aki a múltban ezt már igazolta s ennek alapján a kedvezményt élvezte is, továbbá a vitézi telkekre vonatkozólag sem. Városi adóhivatal.

TERMENYTOZSDE.
Gyengült a búza és a rozs.
A készárúpiacra a búza 5, a rozs 10-20, az árpa 50 fillérrel lett olcsóbb. A zabnál az alsó árakat mélyítették 10-20 fillérrel. A tengeri ára nem változott.
Búza tiszavidéki 77 kg 20.95-21.25, 78 kg 21.15-21.45, 79 kg 21.352-1.65, 80 kilós 21.55-21.75. — Felsőtisza 77 kg 20.85-21.10, 78 kg 21.05-21.25, 79 kg 21.25-21.50, 80 kg 21.50-21.70

rozs 20.00-20.30, takarmányárpa elsőrendű 17.00-17.50, középminőségű 16.75-17.00, zab elsőrendű 18.20-18.30, középminőségű 18.00-18.20, tengeri 11.85-12.00.

DEBRECENI TERMÉNY-ES TAKARMÁNYPIACI ÁRAK

Búza mázsája 19.80-20.20 pengő, rozs 18.20-18.50, árpa 16.00-18.50, zab 15.00-15.50, tengeri 10.30-10.50, lucerna 5.50-7.00, széna 4.00-4.50, here 5.00-5.50, szalma 1.30-1.40 mázsánként.

x A nagyerdei tiszta levegőben pompás üdülés a nagyerdei csónakázó tavon az evezés.

APROHIRDETESEK

KAPHATÓK
kiadóhivatalunk pénztáránál az alábbi kész nyomtatványok, darabonként 10 fillérért:
Pince kiadó.
—hold föld eladó.
Raktárhelyiség kiadó.
Üzlethelyiség kiadó.
Ez a ház eladó.
Kiadó lakás: 1 2 3 4
6 szobások lakások.

Levelezés

Utolsó hét
már csak 31-ig tart a hatóságilag engedélyezett végkiarúsítás 14190-1937 B. sz. Ferenc József út 10. sz. a. Nagytemplom mellett lévő női és férfi divatárú üzletmel megszüntetem. A raktáron lévő árúkat nagyon mélyen leszállított áron árulatom ki.

Üzleti berendezés és egy 10 kg-os mérleg
nyitással olcsón eladó. 3100 Márton. 312. 7.31

Napsugár
Szeretettel gondolok Magára ezer kézesókkal Gyertyaláng.

32 éves,
ref. intelligens, jó megjelenésű úriember, biztos keresettel megismerkedne komoly szándékból kimondottan csinos szerényigényű lánnyal. Levelet „Fővárosi” jellegre a kiadóba. 1499

Jómegejelenésű
középkorú úr keres egy olyan megértő, jölkü nő életársat, aki jömegetlenül üzlethez, pár ezer pengővel elősegítené. Leveletet kérem „A moly” jellegre a kiadóba. 1460

Ich suche,
deutsches freulein, für bekenntnis wer freue, Nachmittage hat. — Briefe bitte zum Redaktion „Ich möchte“ grenc deutsch sprehen. 1362

Alkalmazást nyer férfi

Kocsist,
nőitlen, benkosztos vidéki tapvara azonnali belépésre felveszek. — Cím a kiadóban. 496

Fiatal
fűszeres segédet és hestest azonnali belépésre keresek. Liszt útel, Bádodos u. 2. 1498

Fűszerüzlet
27 éves, forgalmas helyen, varatlan körülmény miatt azonnala is kiadó, Vigkedvű u. 34. 1471

Kiadó
Piac uca 5. sz. alatt 130 m² ucaai üzlethelyiség február 1-ére. 1458

Férfi
ápoló kerestetik idős férfi mellé. Gyógyvívrag uca 22. 1444

Szabósegéd
önálló munkás felvétetik Erdős úriuszabó De-recske. 1409

Fiatal
fűszerkereskedősegéd felvétetik. Cim Márton Kálmán 2. 1448

Cimfestőtanulónak
jól rajzoló fiút felvesz Klinge, Piac u. 7. 1453

Majoros
jó bizonyítványokkal elsőjére felvétetik. — Arany János u. 15. 1457

Majorost,
józanéletű családost embert felveszek azonnala. Jelentkezni lehet Hajó uca 2. 1596

Kocsis
és bejárónó felvétetik, szikvizüzembe, Szabolcska uca 13. szám, Homokkert. 1579

Portafüü
felvétetik a Frohnerszállodában ki már volt szállodában előnyben részesül. 1599

Kifutó,
kerékpárral felvétetik, Autosyhon képviselet, Szent Anna uca 5. 1534

Sofórt,
ki boltmunkát is végez józanéletű és egy per-fekt kosszorúköntőt felveszünk. Csurka temetkezés. 1538

Asztalostanulót
felveszek. Szoboszlai út 4. sz. Széll asztalos. 1535

Gyermektelen
házmasterpár lakással fizetéssel felvétetik. — Sámsoni út 69. 1543

Sofórt
keresek azonnala, dél-elött tízig tárgyalok — Hunyadi uca 21. 1509

cszúd á l hcmfEyy

Egy fiatal
asztalossegéd felvétetik, Rákóczi uca 11. 1540

Kishegyesi út 31.
szám alatt feleskerlész gyümölcsösbe és konyhakertészetbe felvétetik. Szepességi uca 29. 1528

Házmasterpár
gyermektelen, felvétetik. Szepességi uca 12. Megbeszélés József kir. herceg uca 11. alatt. 1671

Borbély-tanulónak
ügves fiút felveszek, ki már volt tanuló az előnyben részesül. — vasúti fodrász, pályaudvar. 1666

Alkalmazást keres férfi

Cséplést keresek
azonnala, nyolcas, eredeti magánjáró gépemre. Jó munkáért felelősséget vállalom, — uradalomba is elmegyek, Bagdi, Bocskai tér 7. szám. 1527

Alkalmazást nyer nő

Keresek
egy szerényebb igényű idősebb nő, beteg mellé, Oláh Károly uca 9. 1405

Leányt,
kitalónak és gyermek mellé felveszek. Héty, Kálvin tér 5. rendelónél. 1426

Jó házból
való kisasszonyt, kisfiamhoz vidékre keresek. Érdeklődni lehet: Vágó, Csapó uca 18. 1429

Mindenes
szobalányt hosszú bizonyítványokkal keresek. Sebestyén, Szent Anna 35. 1474

Megbízható
mindenest, ki főzni tud elsőjére alkalmazok, idős házaspárhoz. Jelentkezés hétfőn délután. Kazinezy uca 4. 1007

Szakmában
jártas, feltétlen jó megjelenésű elárusító nőt felveszek. Havas Harisnyaház. 1449

Keresek
egy szerényebb igényű idősebb nő, beteg mellé. Oláh Károly uca 9. szám. 1007

Jobb
családból való gyermekszerető leány 5 hónapos gyermek mellé a délutáni órákra azonnali felvétetik. Közraktári igazgatónál, Hid uca 16. I. Wolf. 1480

Német
kisasszony kintlakással augusztus 1-re kerestetik. Vár uca 7. 1483

Tanulóleányt
jócsaládból való felvesz Frici kalapszalón. 1490

Dada,
egészséges, bőtejű gyermek nélkül, jó fizetéssel felvétetik, pusztára. Csillag uca 53. 1557

Német
leány délelőtre felvétetik. Német Gvernekotthon, Batthyány uca 16. szám. 1562

Bejárónót
rendszerelőt felveszek, elsőjére, parkettás lakásba, hosszú bizonyítványokkal, Simonyi út 6. sz., földszint. 1571

Fodrásznót,
aki víz- és vasodulál, továbbá manikűröz, augusztus elsőjére, esetleg 15-ére felveszek. Ramminger fodrászmester. 1595

Gyakorlott
gépirónót keresek, dr Rényi ügyvéd, Miklós uca 4. szám. 1585

Gyermekszertető
tisza leányt, két gyermek mellé keresünk, azonnala. Vörösmarty uca 5. szám. 1539

Kitűnően főző
megbízható, tisztaság-szerető szakácsnőt keresek augusztus elsőjére. Jelentkezni lehet minden délután 2-4-ig Kótsék Lászlóné, Kossuth uca 45. keresztépület. 1529

Hölgyfodrász-
szalonba tanulót felveszek, Nemes Alajosné, Cegléd uca 3. 1505

Megbízható
bejárónót könyvvél, elsőjére felveszek, Szapanos uca 10. 1518

Varródámba
kifutóleányt, tanulóleányt, bejárónót felveszek. „Aliz” szalon, Kossuth uca 39. 1525

Alkalmazást keres nő

Házvezetőnőnek
ajánkozik kitűnő bizonyítványal, intelligens középkorú nő, Szabóné Szent Anna uca 52. 1452

Nyarálás

Hernádpárti faluba
fizető vendégeket fogadok, napi teljes ellátás 2.50. Közel kiránduló helyek, Tapolca Hámor Lillafüred, Dr Pap Bélané, Berzék, Zemplén megye. 1006

Ujhatán
egy-két szoba 2-4 személyre kiadó augusztus elsőjére. Cím a kiadóban. 1469

Ajánlat

Ciánóztasson
bizalommal — CSALA ciánózó vállalattal, Rákóczi uca 9., telefon 14-27 szám. 950 8. 3.

Are-ráncsimító
tejnápóla, egyenisége fejlettségnek megfelelő arezépítő kozmetikumok, fejformájú strandsapkák, a Földes illatszertárban, Bikabérlház.

Poloskairtás
ciángazzal, zsizsiktelemtést felelősséggel vállalom, Kiss Zoltán, Kigyó uca 5. sz. 710 8. 7.

Varrógépet
kerékpárt veszek, eladok, kölcsönzők, alkatrészek kaphatók, javítások jótállással. — Eisenberger, Csapó u. 101. szám. 113+

Veszek. Eladok.
Cserélek! Használt bútor, Zalogjegyet, varrógépet, jégszekrényt, s mindenféle ingóságot, Barnáné, Csapó uca 16. sz. Hívásra jövök. 49+

Gyári maradékban
legszebb ajándékok, csoda olcsón, dr Révésznél, Piac uca 42. (Pannonia udvarban). 125 +

Eladás,
vétel, csere, hűlők, ebéd-tők, konyhák, irodaberendezések, sezlonek, szőnyegek, rekamiék minden elképzelhető használt új ingóságok Dégenfeld tér 6. 51+

Félelőskorsikat
felelősséggel javít, fényez, kárpitoz Mayer kocsigyártó, Böszörményi út 19. 1467

Zománétűzhelyek
petroleuműzők, fürdőkádák, nyugagyak, s vendégagyak, üstök, s üstházak, paszirozógépek, edények, Nagy vasúletében, (csapókanyar). 1542

Ha pénzt akar
kapni perzsaszőnyegért ezüstért, aranyért, zálogjegyet és egyéb műtárgyakért, — teljes diszkréciónal mellett forduljon bizalommal Róth, József kir. herceg uca 7., bal harmadik ajtó, udvarban. 1554

Perzsaszőnyeg
speciális és szakszerű javítás, mosás, garanciával, jutányos árak mellett, csak Tűtündéjjánál, Arany János u. 34. szám. 1552

Kereslet

Családiházat,
istállóval keresek, belvárosban. Cím a kiadóban. 1589

Elelmiszertal

Sajáttermésű
vámospérségi ladjboraim literenként 44 fillértől eladó. Nagyobb tételnel engedmény. Kossuth u. 26. szám. 1505

Zamatos
újletai bor, kisebb, nagyobb tételekben, literenként is kapható. — Bethien uca 14. 1591

Sárga és görög
lajdinyvet naponta, üzlet részére veszek, Arpad tér 19. 1564

Próbálja ki
a svájci tejivó házas, diétás konyháját. Olcsó, jó és megbízható. 1559

Boeskaikerti
bor, kétféle liter egy tételben, esetleg 50-100 literes tételekben is olcsón eladó. Nyil u. 34. szám. 1513

Eladó bor,
sajáttermésű, rizling 25 literenként, 36 fillér literje, Honvédtelítő uca 33. 1468

Diákot keres

Két középiskolai
tanulóleány, teljes ellátásra felvétetik, Hajnal uca 5. szám. 1503

Teljes ellátás

Kellemes lakás
finom koszt Hungária penzióban, szobák napokra és hónapszámra, Ferenc József út 59. sz. Telefon: 23-39. szám. 949 8 1

Pénz

Tízezer pengőt
kisebb tételekben, biztosítékra kihelyezek, dr Révész ügyvéd Szent Anna uca 4. 1560

Társ

Társulnék
komoly ipari, kereskedelmi vállalkozáshoz, készpénzzel. Levélbeli ajánlat Sziégel Miklós-hoz Miklós uca 20. 1489

Társat keresek
1000-3000 pengőig. A pénzt maga kezelheti. Havi kereset 200-400 pengőig, kuresári. — Cim a kiadóhivatalban. 1568

Hangszer

Rövid zongora
bécsi gyártmány, eladó. Cim a kiadóban. 1459

Keresztbúros
rövid zongora eladó. Megtekintés délután öt óráig, Orosz, Vigkedvű uca 4. 1502

Bútor

Bútor
fényezett dióhálo, konyhaberendezés, gyümölcsös ház eladó. Deák Ferenc uca 10. szám, asztalosnál. 1519

Hálószobabútor,
világos, fényezett eladó Csörz uca 14. Honvéd temető ucaéből nyíló első uca. (A)

Sodronyágybetétek
drótkerítések, vasagyak mosdók állófogások stb készülnek Ottónál, Rákóczi uca 13. 1572

ZÜNDAPP

200 kbc. 990 P.
körzetképviselőt
és lerakat
KIRÁLY-nál
ROYAL épület
Telefon 20-66.

**Autó, motor
kerékpár**

Kerékpárok
főkéletesen javít alkat-
részt, gumit olesón be-
helyez. Nagy István,
Széchenyi uca 6. szám.
736 8. 8.

Egy Whippet autó
2 és fél literes henger
űrtartalmú (évi adója
100 pengő) 1.400 P leg-
olcsóbb árban eladó. Az
autón a most befejezett
generáljavítással az
alábbi munkák és pótlé-
sek végeztek. Henger-
erek fűrése, új dugattyúk,
új kardán csukló, új accu-
mulator, új behúzat, új fogas-
kerekek a differenciál-
ba, új vezérműlánc. Az
árból nem engedünk,
azonban megfelelő
bankszerű biztosíték
nyújtása esetén az autó
ára havi 50 pengős rész-
letekben fizethető. Szat-
mármezei Gazdasági
Bank, Mátészalka. 1370

„Naschi”
gyártmányu négyüléses
személyautó, kifogás-
talan állapotban eladó.
Kossuth uca 54.
1001 vv

Motorkerékpár
használt, — Csepel
gyártmányu eladó.
Ullmann, Piac 69.
1412

Motorkerékpárok
Sarolea 500 köbcentis s
Raleich 250 köbcentis,
kifogástalan állapotban
eladók. Megtekinthető
Honyvéd uca 62. 1556

Csukott
Schevrolet autót, taxi-
joggal, vagy anélkül el-
adó. Cím a kiadóban.
1508

509-es Fiat
évi adója 40 pengő. Al-
kalmi áron eladó. K.
Tóth uca 13. 1582

Motorkerékpár
Radeo Jap 250 köb-
centiméteres, üzem-
képes, olesón eladó. —
Kassa út 29. városi kis-
lakás C. 13. ajtó. 1567

Vegyes

Grafológusnő
megmondja a mul-
tat, jelent, jövőjét, —
szerenésje felő irá-
nyítja. Széchenyi u.
43. sz. 1463

**Atadó üzlet
vendéglő**

Jól bevezetett
kalapszalonn, elköltözés
miatt azonnal átadó.
Cím a kiadóban. 1598

30 éve
fennálló jömeneteli
étkezdé eladó Csapó
38. sz. 1487

Csapó uccán
egy jóforgalmú hentes-
üzlet, betegség miatt
eladó. Cím a kiadóban.
1504

Kitűnően
bevezetett úri étkezdé
felszerelve azonnal át-
vehető. Cím a kiadóban
1501

Csapó uccán
a gyümölcspiacon egy
üzlethelyiség átadó. —
Cím a kiadóban. 1502

Forgalmas
helyen jóforgalmú fű-
szerüzlet, berendezés-
sel, kevés árúval átadó.
Nagy iroda, Csapó uca
27. sz. 1546

Kiadó,
átadó borbélyüzlet, bel-
városban, sarokházban,
havi 17 pengőért. Érte-
kezni: Péterfia 48. sz.,
házmester. 1514

Kocsma,
jömeneteli, azonnalra
kiadó. Késes uca 54 sz.
Értekezni a háztulajdo-
nosnál. 1565

Fűszerüzlet,
más vállalkozás miatt
átadó. Értekezni lehet:
Hatvan uca 55. Róth.
1560

Központban
legjobb helyen fűszer-
üzletes ház olesón el-
adó. Értekezni lehet:
Maróthy György uca
2. szám. 1339 vv

Iroda

Egy uccai
szoba, nagy előszobával
irodának kiadó, sürgő-
sen, Deák Ferenc uca
5. szám. 1577

**Üzlet, műhely
raktárhelyiség**

Kiadó
üzlethelyiség augusz-
tus elsejére. Sámsoni
út 25. 1486

Havi 50 pengőért
ipariüzemnek 13x8 mé-
teres helyiség, víz, gáz-
csatlorna bevezetve ki-
adó. Hunyadi uca 1.
Bővebbet: Teleki uca
56. szám. 1563

**Kiadó lakás
egyszobás**

Patai
ucca 10. Egy szoba,
konyha kiadó. 1445

Bútorozva
egy szoba, konyha,
spejzből álló lakás,
pontos fizetőnek azon-
nal kiadó, Ker u. 7
1454

Kiadó
egy szoba, konyhás la-
kás és üzlethelyiség
szobával, belvárosban.
Értekezni lehet Teleki
79. Koppányinál. 1456

Kiadó
egyszobás, konyhás la-
kás, Honvéd uca 43.
Megtekinthető vasár-
nap délután 4—6 óra
között. 1507

Megbízható
házaspárnak házimun-
kákért és baromfi gon-
dozásért szoba, kony-
hás lakást és fizetést is
adok. Külsőségen. Érte-
kezni: Bálintné kalap-
szalon, Piac uca 77 sz.
délelőtt 8—10-ig. 1537

Egy szoba,
konyhás lakás kiadó
Rothermere uca 28.
1531

Kiadó
Vigkedvü Mihály uca
20. számú egy szoba,
konyha, spájzos lakás.
1553

Egy uccai
szoba előszobával, bú-
torozva, vagy anélkül
kiadó. Attila tér 7. 1555

Kiadó
szoba, konyha, spájz,
Vargakert uca 8. Szob-
oszloji úti patikánál.
1536

Kiadó
egy szoba, konyhás la-
kás, Csokonai uca 17.
Értekezni: Böször-
ményi út 8. 1578

**Kiadó lakás
kétszobás**

Kettőszobás
udvari lakás kiadó. —
Bethlen uca 44. 1391

Azonnal
kiadó 2 szoba, elő-
szoba, fürdőszoba,
konyhás lakás, Teleki
u. 9. sz. 1449

Kiadó
udvari 2 szoba, konyha
augusztusra, Nap u. 16.
1470

Kétszobás,
kertes lakás jószágtar-
tással kiadó, Jósika
uca 5. 1455

Kiadó
Biharitelepen egy két
szobás lakás istállóval.
Értekezhetni Gazdák
Bankjában. 1494

Kiadó
két szoba, konyha, s
spájz, augusztus 1-ére,
Szoboszlai Papp István
uca 24. Homokkert. 1522

Kiadó
két szoba, előszoba, s
konyha, spájz, sertés-
tartás, Jerikó uca 11.
1514

Két szoba,
konyha, kamara —
szeptember elsőre ki-
adó Honvéd uca 71.
Több lakó nincs. 1485

Kiadó
2 szobás, fürdőszobás
lakás mellékhelyi-
séggel, Borz 9. 1492

Péterfia 36.
alatt újonnan festett
kettő szoba, konyhás
udvari lakás, augusztus
elsejére negyven pen-
gőért kiadó. Értekezni
Korponai uca 5. 1566

**Kiadó lakás
háromszobás**

Három
udvari szoba, gang. —
mellékhelyiségekkel,
augusztusra kiadó. —
Kölesy uca 18. 1442

Uccai
háromszobás lakás —
mellékhelyiségekkel,
Attila tér 6. alatt ki-
adó. 1547

Modern
háromszobás, fürdősz-
obás lakás, elköltözés
miatt augusztusra ki-
adó. Csap uca 16. 1549

Kiadó
háromszobás uccai la-
kás, szőlő és gyümöl-
csössel, esetleg két csa-
ládnak is megfelel, —
gróf Vécsi uca 46. sz.
1465

**Kiadó lakás
nagyobb**

Nagyon szép,
négyoszobás, teljes kom-
fortos lakás, parkiro-
zott udvarban, novem-
berre, Barna uca 15.
1584

Négyoszobás,
parkettes, összkomfor-
tos, újfűtésű lakás, aug-
elsejére kiadó. Wer-
bőczy uca 12. 1584

Lakást keres

Augusztus 1-ére
keresek egy szoba, elő-
szoba, mellékhelyisé-
gekből álló, vagy két
kisebb szoba, konyhás
lakást. Cím: Világítási
Vállalat, Batthyány u.
üzletében. 1420

Kerti
1—2 szobás lakást
keresek, Pethő Ká-
rolyne, Poroszlai 89.
1484

Keresek
belvárosban bútorozott
szobát, előszoba és für-
dőszobával. Ajánlato-
kat „Fiatall pár” jelíge-
re a kiadóba kérek. 1332

Modern lakást keres
orvosprofesszor 5—6
szobásat, földszinten
vagy első emeleten, köz-
pontban, központi fű-
téssel, hideg, melegvíz-
zel, mielőbb. Bérletet
átvesz. Cím: lelkészi
hivatal, Miklós uca 3.
1588

**Butorozott
szoba**

Különbejárattú
uccai bútorozott szoba,
úri családnál kiadó. —
Eötvös uca 48. 193

Különbejárattú
uccai bútorozott szo-
ba Garay uca 30. sz.
alatt kiadó. 1516

Különbejárattú
butorozott szoba el-
sejére kiadó. Jókai
u. 28. 1520

Csinosan
butorozott szoba ki-
adó Zsák u. 3. első
lakás. 1517

Különálló
butorozott szoba, ko-
molyabb úrinő, esetleg
úr részére kiadó. III.
Domokos uca 1 8. 1530

Különbejárattú
csinos bútorozott szoba
kiadó. Gólya uca 8.
1332

Kiadó
egy csinosan bútoro-
zott szoba, előszobával
Eötvös uca 90. 1514

Központban
különbejárattú bútoro-
zott uccai két személy-
re is. Ugyanott udvari
szoba, augusztus elsejé-
re kiadó. Vár uca 10.
1593

Különbejárattú
uccai bútorozott szoba
kiadó. Varga uca 6 sz.
1587

Különbejárattú
kétágyas bútorozott szo-
ba, előszobával kiadó,
15 pengő, augusztusra,
Beresényi uca 36. 1583

Kiadó
emeleti bútorozott szo-
ba, két személyre is.
Szinte emeleti bútoro-
zott szoba egy személy-
re, augusztus 1-ére. 1575

Bútorozott
szoba, fürdőszobával
olesón kiadó. Bikabér-
ház. I. emelet 9. 1573

Szép uccai
szobába magános nő
szobatárs kvártélyos-
nak keres szolid nőt. —
Apafi uca 20. 1450

Ingóságvétele

Ebédlőperzsát,
keleti, kisméretű, kert-
garnitúrát, csak jó álla-
potban keresek, — dr
Weisz. Piac uca 43.
1510

**Ingóság
eladás**

Tégla és cserép
faanyagok, bontásból
eladók, Salétrom lak-
tanya, telefon: 26-74.
1313

Bontásból
kikerült nagymennyi-
ségű téglá, cserép, ajtók
faanyagok eladók. —
Ghilányi laktanya, tel-
efon: 19-71. 1377

Eladó
egy darab 6 rámás, re-
dönös ablak új, Zá-
polya uca 17. 1424

Egy
vendéglői sparhelt
vagy kifőzéshöz is el-
adó. Homok u. 92. 1488

Eladó
kerékpár oldalkocsi,
koresmai puld, Vámos-
péresi vámsorompó. 1494

Eladó
hat darab szép ebéd-
lőszék és két karos-
szék. — Érdeklődni
Gyöngyvirág u. 2.
sz. alatt hétfőn lehet.
1407

Jókarban
használt ebédlőbutor
eladó. Megtekinthető
Vörösmarty uca 2.
alatt Müllernél. 1408

Eladó
1 drb 32 cm-es vas-
tagság — abrichter
gyalugép, Bereczki
asztalos, Balmazúj-
város. 1393

Cementlapok,
gázrezsók, gázkáv-
pörkölő, vaskályhák,
kályhavédők Jókai
u. 52. 1447

Eladó
modern háromajtós
szekrény, szalongo-
natura, nagy szabó-
asztal, munkaasztal,
Honvéd u. 26. 1524

Hentesüzleti
berendezés eladó. —
Ugyanott egy segédet el-
sejére keresek. Csapó
uca 93. Fülöp hentes.
1593

Eladó
szalongoarnitura, —
szekrény, hintaszék,
plüss- és csipkefüg-
gönyök, futószőnye-
gek, nagytükör, kis
asztal, olajfestmény
Eröss Lajos uca 14.
1479

Singer
süllyesztős varrógép
sürgősen eladó Si-
monffy 38. 1506

Kis
sötétzöld cserépkály-
ha eladó. Megtekin-
thető Andrássy ut 16.
délután 4—5-ig. 1461

Gyermekvaságy
sodronnyal, matrác-
cal és ugyanott egy
szép fiúca eladó. Ho-
mok uca 9. 1475

Eladó
antik garnitúra, kü-
lönböző butorok Rá-
kóczy 9 Kováts. 1526

Egy
300 literes fűthető
fürdőkáld eladó Ep-
reskert uca 5/a. 1451

„Köburg”
kályha, samott bélés-
eladó. Gaál, Dégentfeld
tér 4, földszint 5 ajtó.
1594

Elköltözés miatt
eladó ebédlő, hálószoba
és szalongoberendezés, s
asztalok, szekrények, s
kereskesmangorló, —
Karlsbadi ét- és üveg-
szerviz, márványlapok,
képek, dísztárgyak. Or-
vosi hagyatékból műsze-
rek és villanyképek, s
folyóiratok és könyvek.
Jókai és Dumas-sorozat
Arany. Vörösmarty stb.
Jozsef kir. herceg uca
18. szám. 1570

**Gazdasági
eszközök**

Boroshordók
eladók, jókarban, tisz-
tán, megtöltésre alkal-
mas, Nap uca 4. 1426

Cres
boroshordókat 300 li-
teren felül vezek, —
Bethlen uca 44. 1391

Használt
jó állapotban levő 50—
80 literes, szőlőszajtót
megvételre keresek. —
Ajánlatot pontos ár-
jegyzéssel a kiadóhiva-
talba kérek „Szőlőszajtó”
jelígeire leadni. 1425

Szekér
7½ suklos eladó Pa-
csirta uca 7. 1441

Gabonatszittó-
rosta, kifüldő állapó-
ban eladó. Károly Fe-
renc József út 21 B.
1533

**Gazdasági
termények**

Veszek
vadrepceit, kölest s min-
denféle galambelést,
Révi László, Nyugati u.
2. szám. 1576

Eladó házhely

Eladók
házhelyek, villatettek,
gyümölcsösök, Posta-
kertben. Értekezni le-
het: Széchenyi uca 76
1586

OFB. INGATLANIRODA

CSAPO-U.49.

Eladó házak:
Eötvös utcában adómentes üzletes ház, nagy udvarral.
Csillag utcában 3x1 szobás jó lakás, potom pénzért 4200 pengőért megvehető.
Beresényi utcában 4x1 szobás, melléképületek, istállóval.
Turi András utcában adómentes két szoba, konyha melléképületek gyümölcsösrel, olesón megvehető.
Malvin utcában több rendbeli lakás, nagy udvarral, bankteherrel, s kevés pénzzel megvehető.
Mező utcában nagyon szép új ház, beültetett gyümölcsösrel, kevés pénzzel megvehető.
Kálmán utcában szép kis ház istállóval, 300 négyszögölös gyümölcsös, ára 2500 P.
Földek:
Csereén, állomás és kőút mellett, 13 holdas barnahomok, tanyánélkül eladó.
Diószegi út mellett

9 holdas tanyával és 3 holdas prima kaszáló.
21 hold Bánkon felelőre barnahomok, bankteherrel átvethető.
Fanesikán 18 holdas tanyás, holdanként 500 pengő.
Fanesikán 12 holdas tanyás, jó homok, az összevetelár bankteher.
Cserei iskola mellett 2 és fél hold búzatermő barnahomok, sürgősen eladó.
3 hold Fáy dűlőben, részletre is eladó.
Létai út mellett a város folytatása, 4 és fél holdas szép cserépes tanyával.
5 holdas tanyánélküli nagyobb része kaszáló, Nyíraesádi út mellett, kevés pénzzel megvehető.
Hosszúpályi út mellett 4 holdas pusztaföld.
Ezenkívül több vidéki eladó földek s bérletek is kaphatók.
Patay iroda, Csapó uca 49. szám. 1472

Eladó
376 négyszögöl drótlugassal rendezett elsőrendű szőlő, szép terméssel, gyümölcsistákkal sarok telek, szabályozásba nem esik, Honvédtető uca 33. 1466

Közműves villatellek!
25 éves adókedvezményvel, Simonyi út mentén, megállóhoz közel rendkívül előnyös ár és fizetési feltételek mellett, esetleg kölcsön áavállalásával eladók — Felvilágosítást ad: délután 5—7 óráig dr. Csányi Farkas Attila ügyvéd, Werbőczy uca 12. 1575, vv

Eladó
adómentes modern kis családi ház, Zwingli u. 2. 1438

Eladó
Bezerédi uca 16. számú ház. Gazdálkodónak alkalmas. 1432

Eladó
háromszobás komfortos és egyszobás konyhás lakás 1150 négyszögöl termő gyümölcsösrel, Erőss Lajos uca 14. 1478

Eladó
villa, háromszobás, s komfortos, parkkal, s gyümölcsösrel, Horthy Miklós uton. Értekezni Nap uca 4. 1550

Kényelmes,
3 szobás nyaraló, szőlővel, gyümölcsistákkal, közvetlen erdő mellett eladó, Érdeklődni Hajdúszentgyörgy állomás, (Bákózi szőlő). 1551

Eladó
új adómentes lakóház, 486 négyszögöl gyümölcsösrel, vagy városival elcsereendő. Tócskertet Lőse uca 3. 1591

Kiadó
esetleg eladó központban kényelmes családi ház, József kir. herceg uca 18. szám. 1570

Eladó
Veres uca 9. sz. ház. Értekezni lehet ugyanott. 1569

Eladó ház

Eladó
Dévai u. 11c. szám 1 szoba, konyha, spejz 1200 négyszögöl gyümölcsösrel, kamatmentes részletre is, minden elfogadható áron. 1482

Eladó
Korponai u. 10. sz. nagytelkű ház. 1090

Eladó
Nyil u. 26. sz. ház. 1493

Eladók
városi és telepi házak részletre is, tanyásföldek, konyhakertészeti földek, házbhelyek, szőlők. Betétre magas kamatot ad, kölcsönökkel folyósít Debreceni Gazdák Bankja, Kossuth uca 17. 1496

Eladó
új modern adómentes sarok ház, amely üzletnek is alkalmas, a központi egyetemhez 5 perc járás. Jerikó uca 67. 1439

Földbérlet
28 hold tanyásbirtok Debrecen és Hajdúszoboszló határában, kövesút mellett bérbeadó. Értekezni lehet: Gépirótaxi (Gambrinus útjáról). 1301

Nagyhegyesen
36 hold tanyás föld tehénészetre alkalmas, bérbeadó, Honvéd uca 16. 1443

DIENES JÓZSEF

INGATLANFORGALMI IRODA
FÜVÉSZKERT-U.16

Négyszobás úrilakás
és vincellérakás 15 k. hold földdel, szőlővel, gyümölcsösrel, felszereléssel, Debrecen közelében eladó. 16,000 pengőért, vagy debreceni házzal elcserehető.

István úton 936 négyszögöl szép gyümölcsös kétszobás lakóházzal eladó 8500 pengőért. — vagy kisebb házzal elcserehető.

Dienes iroda, Fűvészkert uca 16. 1561

Kiadó
város alatt 20 holdas tanyásföld, Köntöskertben, Biharitelepen egy-egy hold konyhakertészeti föld lakással. Értekezni Gazdák Bankjában Kossuth uca. 1497

Kiadó
30 hold föld Elepen okt. 1-től, Bethlen u. 55. 1492

Köntösgáton
6a és fél hold tanyásföld kertészetre alkalmas, bérbeadó, Honvéd uca 16. 1442

Város
alatt, Diószegi kövesút mellett, a Bellegelő 170 számú (Kondoros hidjánál) 19 holdas tanyás birtok gyümölcsösrel, kaszálóval és legelővel bérbeadó. Martóthy György uca 5. 1411

Kiadó
Pac 1. sz. tanyával 25 hold föld és a vámospécsi útfélen 21 hold föld. Értekezni Király u. 28. sz. 1464

Haszonbérbe
kiadó 112 hold föld. Értekezni lehet Bőszörményi út 8. (városi könyvnyomda mellett). 1580

10 hold
feketeföld kiadó Ondód, Perec-dűlő 33. Értekezni Jókai uca 33. szám. 1523

Kiadó
haszonbérbe, vagy felébe 23 hold feketeföld, Rothermere uca 35. 1541

Negyvenöt holdas
föld kiadó. 13 holdas a város alatt eladó. Szapannos uca 19. 1545

8 1/2 hold
buzatermő föld tanyával kiadó. Fancsika 33. 1481

Ebesen
kiadó 62 hold első minőségű feketeföld, sok épülettel. Poroszlav u. 5. sz. Horthy kórház közelében. 1532

Kiadó
12 hold föld tanyával. Értekezni Nagy Bálint, Bellegelő 106. Mléyúrásnál. 1512

PIACI ÁRAK

ÉLŐBAROMFI ÁRAK:
Liba s. drb 4.00—5.60 Tyúk párja 3.80—4.60
Liba k. kg 1.30—1.50 Jérec párja 2.70—3.50
Kaesa s. drb 1.20—2.30 Csirke párja 0.80—2.60
Kaesa k. kg 1.00—1.30 Tojás drb 0.05—0.06
Kappan és csirke Tojás kilója 1.00—1.10
kilója 0.70—1.00

GYÜMÖLCSPIACI ÁRAK:
Alma kilója 0.32—0.44 Őszibarack 0.60—0.76
Körte kilója 0.36—0.40 Málna kilója 0.36—0.40
Szilva kilója 0.26—0.30 Dinnye
Szőlő kilója 0.46—0.60 görög kilója 0.08—0.12
Fa som kg 0.32—0.36 sárga kilója 0.08—0.12
Kajsziabarack kilója Citrom drb 0.10—0.14
0.30—0.56

KONYHAKERTI VETEMÉNYEK ÁRAI:
Vereshagyma kg —0.10 Borsó literje 0.50—0.60
Fokhagyma 0.36—0.40 Ugorka 100 darab 0.20—0.50
Burgonya rózsza kilója 0.09—0.10 Spenót és sóska csom. 0.02—0.03
vegyes kilója 0.05—0.07 Retek csom. 0.02—0.03
Fekésköszta 0.10—0.16 Zöldhagyma es. 0.03—0.5
Kelkószta 0.06—0.14 Gomba kg 1.20—1.40
Ték darabja 0.06—0.12 Paradicsom kg 0.14—0.16
Nalaráb drb 0.02—0.04 Paprika drb 0.01—0.02
Petrezselyem sárgarópa esomója 0.05—0.08 Zöldtengeri 0.01—0.03
Zöldbab kg 0.10—0.14

KENYÉR ÁRAK:
Fehér kenyér kg 0.42 Rozs kenyér kg 0.26
Félharna kilója 0.38 Péksütemény drb 0.05
Barná kenyér kg 0.34

PIACI LISZT ÁRAK:
Búzaliszt 00-ás kg 0.38 Búzadara kilója 0.44 f.
Búzaliszt 0-ás kg 0.38 Rozsliszt kilója 0.30
Búzaliszt 2-6s kg 0.34 Korpa kilója 0.12 fillér.
Búzaliszt 4-es kg 0.32

NAGY SANDOR

INGATLANIRODA CSAPÓ-UTCA 27

Házak:
Csapó uca 87. számú háromszobás, alapincézett, nagytelkű házat az örökösök 18.000 pengőre 11.000 pengőre le szállították. Csoda alkalmi vétel!
Vendég uca 6. Magasföldszint, nyolcakos házat örökösök 9.000 pengőért odaadják.
Homok uca 10. Kétszobás, egyszobás lakással, istállóval 5000 P
Homokkerti templomnál gróf Tisza István u. 4. számú sarokház, 4 szobás úrilakással, udvari egyszobás lakás, pince, melléképületek virágos udvar, gyümölcskert, 10.000 P.
Álmos uca 6. sz. adómentes, kétszobás családlakás, melléképületekkel 5000 P.
Malvin uca 40. Két szoba, előszoba, konyha, éléskamara, melléképületek, szőlő, gyümölcsös 5000 P. Kifüggestalanul rendben tartva, ötméteres szobák.
Kanális uca 17. adómentes egyszobás, melléképületekkel 1231 négyszögöl telekkel 4500 P.
Csokonai uca 50. sz. Alapincézett, többlakásos. Leszálltva 4000 pengőre, kevés pénzzel átvethető.
Király Ferenc uca 11 két szoba, melléképületekkel 3000 P. Bel-

városi kisebbel cserélünk.
Szabolcs uca 28. B. Egyszobás családlakás, külön konyhakerttel, 2800 pengő.
Pozsony út 37. Kétszobás, melléképületekkel, gyümölcsösrel, 2500 pengő.
Szép uca 27. Háromszobor egy szoba, s konyha, 2000 P. Megvehető 800 pengővel, törlesztésre.
Nyulási iskolánál egy szerűbb családlakás nagy kerttel 1600 P.

Földek:
Debrecen városához 6 kilométerre országútfélen 18 h. föld, adómentes lakóházzal, gazdasági épületekkel 25 ezer pengő. — Kőszegben 20 hold kitűnő búzatermőföld, épülettel, 750 pengő holdja Ondódon 40 holdas, tanyás 9 5 3 hold tanyálanak. Bellegelőn 32 h. tanyás. Halápon, Bánkon, Fanesikán 32 25 16 10 hold és kisebbek.
Vételnél — eladásnál
szíjját érdeklőben keresse fel megbízhatóságáról közzismert irodámat. Csapó uca 27.
Házak, földek, villatellek, házbhelyek, szőlők, gyümölcsösök minden igényt kielégítő választékban.
Jegyezze meg:
olesón és jól a Nagy ingatlanforgalmi irodától vásárolhat!

Eladó
11. Szoboszlón a fürdő közvetlen közelében a „Bánom” szőlőkertben, az ORTE gyógyházzal szemben, 200 négyszögöl szőlőföld. Értekezni lehet: özv. Ludmann Elemérnél, Hajdúszoboszlón, V. tized, Luther uca 2. szám. 674 vv

Eladó
18 hold föld, Létai út végétől 1 kilométernyire Bellegelő 138B. sz. alatt jobb igényeket is kielégítő új lakóházzal és gazdasági épületekkel. Tehénészetre kiválóan alkalmas, 4 hold kaszáló van. Érdeklődni: Dobozi-bérbáz A. Lépcső H. 11. Pethő. 1477

Szép
családi ház 860 □-öl gyümölcsösrel olesón eladó, Értekezni Sztotyori uca 8. 1515

Eladó
Horthy Miklós uton villa, Lajos kir. tennél villatellek, Tég-láskertben 3032 négy szögöl gyümölcsös és belsőségi házak. Értekezni dr Szemere ügyvédnél, Sas uca 3. sz. 1521

Adómentes
kétszobás, előszobás villaszerű ház 573 □-öl gyümölcsösrel eladó. Tócskertet 21. A

Eladó
buzatermő föld a Létai út mentén 5 vagy 15 hold Fancsika 48. szám,

Eladó
2 hold föld Perec dűlő 41. szám. Értekezni Veres uca 26. szám 1446

Eladó
gyümölcsös 1080 négyszögöl, Szondi u. 30. Főcskertet. 1476

Négy hold föld
a városához közel eladó. Értekezni: Szegfü uca 43. szám. 1581

Eladó állatok
Pedigres
komondor kölyök 30—50 pengőig kaphatók dr Pap Béla Berzék, Zemplén megye. 1007

Eladó
1 pár törzskönyvezett angora nyul 2 fiával és óriási belgák, továbbá nyulketree — elköltözés miatt olesón. Mike pécsi uti rokkant telep Erdély u. 60. sz. 1414

100 drb
anyajuh és 50 drb báránynak feles helyet keresek Kerecsi Antal H.-szoboszló. Báthori 26. sz. 1440

Macsai uradalom
baromfitelepéről 130 darab fehér magyar parlasi 3 hónapos jérec eladó. 1597

Felelős szerkesztő:
PÁLFY JÓZSEF.
Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt., kiadása.